

Gorenjski Glas

PETEK, 12. DECEMBRA 2014

LETO LXVII, ŠT. 99, CENA 1,70 EUR, 14 HRK | ODGOVORNA UREDNICA: MARIJA VOLČJAK | ČASOPIS IZHAJA OB TORKIH IN PETKIH | INFO@G-GLAS.SI | WWW.GORENJSKIGLAS.SI

Triglavska stena ostaja v državni lasti

Več kot dvajset let trajajoč denacionalizacijski postopek je vendarle končan. 2500 hektarov velika parcela pod Triglavom je pravno in dokončno vrnjena Agrarni skupnosti Dovje-Mojstrana, iz vračila pa so izvzeti naravni spomeniki, vključno s Severno triglavsko steno.

MARJANA AHAČIČ

Mojstrana – Agrarna skupnost Dovje-Mojstrana ne bo nadaljevala spora pred upravnim sodiščem v zvezi z denacionalizacijskim postopkom za zemljišča od Rjavine, Škrlatice, Stenarja, Luknje, Triglava in zatrepom doline Vrata. Odločba upravne enote Jesenice, ki 2500 hektarov veliko zemljišče vrača agrarni skupnosti, bo tako pravno močna in dokončna. Država je pri vračilu izvzela dele, ki predstavljajo

naravne spomenike, to so fosili v Kozji dolini, okno v južni steni Škrlatice, okno v Rjavini, Triglav, Triglavska severna stena, Triglavsko brezno in triglavski ledenik, skupaj nekaj več kot 287 hektarov, ki tako niso del vrnjenega zemljišča.

V agrarni skupnosti so zadovoljni, da je postopek vendarle končan, a razočarani, ker jim država ni zaupala naravnih spomenikov. »Predvsem se zavedamo, da je triglavsko pogorje zaledje čiste pitne vode, ki se steka

v vodovodna omrežja in v Triglavsko Bistrico,« pojasnjuje predsednik Agrarne skupnosti Slavko Rabič. »Naša realna pričakovanja, da bo država vrnila parcelo v celoti, se žal niso uresničila. Naš namen je bil upoštevati omejitve zavarovanih območij in jih vpisati kot plombe v zemljiško knjigo. Menili smo, da bomo s tem v celoti sledili nacionalnemu interesu glede Triglavskega pogorja in Severne stene Triglava.«

► 3. stran

2575 hektarov velika parcela je po več kot dvajsetih letih, kolikor je trajal denacionalizacijski postopek, zdaj vrnjena Agrarni skupnosti Dovje-Mojstrana, a brez tistih delov, ki predstavljajo naravne spomenike. Med njimi je tudi Severna triglavska stena. / Foto: Gorazd Kavčič

Pokljuka bo pripravljena za tekme

Kljub težavam s snegom so organizatorji tekem svetovnega pokala predstavnikom Mednarodne biatlonске zveze sporočili, da bo slovensko prizorišče čez teden dni pripravljeno.

VILMA STANOVNIK

Rudno polje – »Po zadnjem obisku Pokljuke in na podlagi ugodnih vremenskih napovedi za prihodnje dni lahko potrdimo organizacijo tekem prihodnji teden.

Trenutno je osemdeset odstotkov prog pokritih z narejenim in naravnim snegom, stadion je povsem zasnežen, v prihodnjih dneh pa je napovedano še nekaj snežnih padavin, tudi temperature so pod ničlo in

omogočajo izdelavo narejenega snega,« je natanko teden pred uradnim treningom za svetovni pokal v biatlonu BMW IBU na Pokljuki povedal direktor organizacijskega odbora Tomaž Šušteršič.

Prizorišče svetovnega pokala v biatlonu BMW IBU na Pokljuki si je ogledal tudi direktor tekmovanj svetovnega pokala pri Mednarodni biatlonски zvezi Borut Nunar.

► 7. stran

Zamenjava v vodstvu Lona

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Teodor Žepič, ki je bil osem let predsednik uprave Hranilnice Lon, v Lonu pa je bil sicer zaposlen devetnajst let, je prejšnji četrtek odstopil kot predsednik uprave. Dejal je, da se je za

odstop odločil iz osebnih razlogov in da bo svojo nadaljnjo poklicno kariero nadaljeval zunaj Lona. Kdo ga je v Hranilnici Lon nasledil na mestu predsednika uprave, nam včeraj do zaključka redakcije časopisa ni uspelo zvedeti.

AKTUALNO

Čista voda ne bo poceni

Gradnja vodovoda v občinah Kranj, Naklo in Preddvor sicer poteka po terminskih načrtih, vendar pa je to velik zalogaj tudi za občine, čeprav projekt sofinancirata tako država kot Kohezijski sklad Evropske unije.

3

ŠPORT

Največkrat ploskali Gorenjcem

Tako v letu, ki se končuje, kot na prireditvi Športnik leta 2014 smo s ponosom spremljali uspehe naših športnikov, največkrat pa smo zaploskali prav Gorenjcem. Športnik leta je postal smučarski skakalec Peter Prevč.

7

ZDRAVJE & LEPOTA

Križi so s križem, ko že zaboli

»Kadar imate težave z bolečinami v križu in vam svetujejo plavanje, nikar ne plavajte žabice, ampak hrbtno. Edino v tem primeru so hrbtne mišice in vretenca v pravilnem položaju,« pravi delovna terapevka Nastja Gradišar.

14, 15

GG+

Tedaj dramatično, zdaj prozaično

Četrto stoletje je od tega, ko smo se Slovenci osamosvojili in ustvarili svojo državo. Glavna akterja tega dogajanja sta bila Odbor za varstvo človekovih pravic in Demos. In kaj lahko na tisto veliko obdobje porečemo danes?

20, 21

VREME

Danes bo precej jasno. Jutri bo oblačno, možne bodo rahle padavine. V nedeljo bo oblačno, občasno bo rahlo deževalo.

4/6 °C

jutri: pretežno oblačno

Priznanja na področju socialnega varstva

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Brdo – Ta teden je Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti na Brdu podelilo nagrade in priznanja za delo na področju socialnega varstva in rejništva.

Nagradi za izstopajoče kvalitetno strokovno delo za zadnjih pet let sta prejela Marjana Kamnik in Polde Jevšek. Priznanja za dosežke na posameznih področjih za leto 2014 so prejeli: skupina neimenovanih prostovoljcev društva zaupni telefon

Samarijan, Violeta Potočnik Krajnc in ustanoviteljice Društva za penalno in postpenalno obravnavo Prestop. Skupinski nagradi za tiste, ki dlje časa uspešno delujejo na področju socialnega varstva, sta šli zaposlenim v društvu Ozara, nacionalnem združenju za kakovost življenja, in zaposlenim v Dnevnikih centrah aktivnosti za starejše Ljubljana. Priznanji za dolgoletno uspešno delo v rejništvu pa sta prejeli Simona Vodončnik in Silva Ovca. Med nagrajenci letos ni nikogar z Gorenjske.

Nagrajenci s področja socialnega varstva / Foto: Matic Zorman

Dušan Bodlaj je podžupan

Tržič – Za podžupana občine Tržič je župan Borut Sajovic imenoval Dušana Bodlaja, ki bo to funkcijo opravljal poklicno. »Zaposlenih na občini je malo, dela pa veliko,« je dejal Sajovic in dodal, da bo podžupan bdel nad vzdrževanjem cest, izboljšanjem infrastrukture Župan sicer pušča odprto možnost še za drugega podžupana oziroma podžupanjo za področje družbenih dejavnosti.

Brezjanska pričevanja tudi v knjigi

S slovesno mašo in knjigo o najbolj znanem slovenskem romarskem središču so na Brezjah sklenili letošnje jubilejno leto.

JOŽE KOŠNJEK

Brezje – V baziliki Marije Pomagaj na Brezjah so v ponedeljek počastili 60. obletnico posvetitve obnovljenega oltarja v kapeli Marije Pomagaj in izdali skoraj 400 strani obsegajočo knjigo pričevanj o Mariji Pomagaj z naslovom Po Mariji podarjene milosti. S tem so sklenili jubilejno leto, ki je doseglo vrhunec s počastitvijo 200. obletnice nastanka Layerjeve slike Marije Pomagaj. Obnovljeni oltar v kapeli Marije Pomagaj je na praznik Marijinega brezmadežnega spočetja 8. decembra leta 1954 posvetil tedanji ljubljanski škof Anton Vovk, ki je kot otrok in dijak pogosto prihajal na Brezje in je tudi v letih škofovanja ostal goreč častilec Marije. To dokazujejo tudi besede, ki jih je dal zapisati na obnovljen oltar: Premili Kraljici krasni oltar posvetil Anton Ljubljanski Ribič.

Ponedeljkova svečanost se je začela z mašo, ki jo je daroval ljubljanski pomožni škof dr. Anton Jamnik. V pridigi se je zahvalil frančiškankom in vsem, ki skrbijo za romarsko središče na Brezjah. Dejal je, da le oltar ve, koliko zahval, molitev in prošenj so

Kvartet znanih slovenskih citrarjev je obogatil program ponedeljkove svečanosti v baziliki na Brezjah.

izrekli ljudje pred sliko Marije Pomagaj na Brezjah. Slovesnost se je nadaljevala z akademijo, na kateri je nastopil Slovenski kvartet citrarjev, v katerem igrajo Peter Napret, Janja Brlec, Anita Veršec in Tomaž Plahutnik, Andreja Eržen in Jure Šešek pa sta brala odlomke iz knjige Po Mariji podarjene milosti. V knjigi so objavljena pričevanja o čudežnih

ozdravitvah na Brezjah. Prvo znano ozdravljenje se je zgodilo 22. septembra leta 1863 17-letni Mici Tavčar iz Begunj. Opisana je zgodovina romarskega središča in bazilike, obiski pomembnih ljudi, tudi papeža Janeza Pavla II 17. maja leta 1996, ter kraji po svetu, ki jih krasi podoba Marije z Brezij. Svoje misli o Brezjah in Mariji so za to priložnost napisali

najpomembnejši predstavniki katoliške Cerkve v Sloveniji, uvodni članek pa je napisal frančiškan, ljubljanski nadškof msgr. Stanislav Zore. Ponedeljkovo svečanost je gvardijan frančiškanskega samostana na Brezjah in rektor Marijine bazilike dr. Robert Bahčič sklenil z besedami, da Brezje so in bodo ostale svet kraj, del božje in narodove zgodovine.

Svetniki za staro novo ravnateljico, vzgojiteljice pa ...

O tem, ali je kandidatka za ravnateljico Vrtca Tržič Nataša Durjava dobila potrjen mandat Sveta zavoda Vrtca Tržič, so člani glasovali včeraj popoldne. Dve tretjini vzgojiteljskega zbora ji je namreč že pred časom izglasoval nezaupnico.

SUZANA P. KOVAČIČ

Tržič – Včeraj do zaključka redakcije še nismo izvedeli, ali je Nataša Durjava dobila tudi drugi mandat vodenja Vrtca Tržič, ker se je Svet zavoda Vrtca Tržič, v katerem je pet predstavnikov zaposlenih, trije predstavniki občine in trije predstavniki staršev, sestel šele popoldne. So pa mnenje k njenemu soglasju podali občinski svetniki na sredini seji. Za pozitivno mnenje k njenemu imenovanju se jih je izreklo 19, dva sta bila proti, trije so se vzdržali. Podpora je dobila tudi od svetnice, sicer pomočnice vzgojiteljice Ane Peharc, ki je poudarila, da Nataša Durjava dela predvsem in v korist otrok, zelo jo je zmotila tudi kritičnost svetnika Andraža

Žitnika v zvezi z delom ravnateljice. »Ko poslušam kolega svetnika, imam občutek, kot da delam nekje drugje in ne v Vrtcu Tržič,« je dodala Peharčeva. Žitnik pa je menil: »Na vzgojiteljskem zboru četrtega novembra je bila izglasovana več kot očitna nezaupnica kandidatki za ravnateljico Nataši Durjava, od njenega šikaniranja zaposlenih, zanemarjanja pedagoškega dela z otroki do pretiranega povečanja birokracije in pomanjkljivega sodelovanja s starši. Etična in moralna odgovornost občinskega sveta je, kakšno mnenje bo podal k njenim ponovni izvolitvi.« Ana Peharc se je odzvala kar s primerom: »Otroci so zunaj na igrišču, vzgojiteljice pa klepetajo v »rinčku«. Pride ravnateljica in jim reče, naj

gredo za delom. A se vam zdi to morebiti mobing ali pa je dolžnost ravnateljice, da vzgojiteljice na to opozori?« Najvišja neto plača vzgojiteljice v Vrtcu Tržič je 1460 evrov neto, najnižja 1160 evrov neto. Precej nižje na lestvici so ovrednotene pomočnice vzgojiteljice.

Nataša Durjava je svetnikom predstavila svoje minulo delo in načrte za naprej. Priznala je, da je morebiti res zelo zahtevna pri delu, ampak da je zahtevna v tem oziru tudi do sebe. »Kar se pa tiče manipulacij v komunikaciji, je pa Vrtec Tržič »špica« v moji delovni kariери,« je poudarila in dodala, da od sodelavcev zahteva samo tisto, kar predpisuje zakon. »Za obvezno dodatno izobraževanje, ki ga pred mojim prihodom očitno

niso imeli, je predpisanih 40 ur na leto in še to sem se organizacijsko potrudila in zaposleni za te ure po večini vedo za celo šolsko leto vnaprej. Tudi za vsako vzgojiteljico vem, kako in kaj dela v skupini,« je pojasnila. Kar ji ni uspelo v prvih letih vodenja, pa je zmanjševanje bolniškega staleža, imajo ga celo največ v gorenjski regiji. Mnenje večine svetnikov je šlo v smeri, da Nataša Durjava samo postavlja standarde v javni ustanovi, ki so v zasebnem sektorju že dolgo samoumevni in da je najpomembneje, kako so zadovoljni otroci in posledično njihovi starši, so ji pa svetovali, da ob morebitni ponovni izvolitvi več dela na izboljšanju komunikacije z zaposlenimi. Žitnika niso prepričali, dejal je, naj potem kar ukinejo inštitut vzgojiteljskega zbora, če ta nima pomembne vloge soodločanja. Pravice glasovanja pa, zanimivo, nima tehnični kader, od kuharic do čistilk. Zanimiv je bil tudi razmislek svetnice Marije Lavtar, ki je dejala: »Zelo sem razočarana, ker se v tržiški občini tako spravljate na ženske na vodilnih položajih. Zakaj, vas vprašam?«

Darilo
izžrebanemu naročniku časopisa
Gorenjski Glas
Knjigo prejme FRANC KLEMENČIČ iz Gorenje vasi.

KOTIČEK ZA NAROČNIKE

Božični koncert v Škofji Loki

V soboto, 20. decembra, se ob 19. uri v Športni dvorani Trata v Škofji Loki lahko udeležite Božičnega koncerta, ki ga organizira Turistično društvo Škofja Loka. Na koncertu bo nastopila klapa Vela Luka Proizd s Korčule, citrarka Tanja Zajc Zupan, Teja Saksida, Stiški kvartet, Tamburaški orkester in Trio Quartet. Vstopnice v predprodaji stanejo 12 evrov in jih lahko kupite tudi pri nas na Gorenjskem glasu. Cena vstopnice na dan koncerta bo 15 evrov. Trije naročniki Gorenjskega glasa pa se lahko potegujete za eno brezplačno vstopnico. V žrebanju boste sodelovali, če boste pravilno odgovorili na vprašanje: Kaj praznujemo na božič? Odgovore s svojimi podatki pošljite do ponedeljka, 15. decembra, do 12. ure na naslov: Gorenjski glas, Bleiweisova 4, Kranj ali na: koticek@g-glas.si.

Nagrajenci

Nagradna igra iz Kotička za naročnike ŠirokoGruden v Kranju z eno vstopnico za koncerte nagrajuje Francija Okorna iz Kranja, Rosvito Klavdijo Kuhar iz Cerkelj in Mitja Avsca iz Črnuč. Gospel z gostom Otom Pestnerjem in pravilnim odgovorom Sveta noč pa nagrajuje Ivano Vreček iz Cerkelj in Igorja Šilarja iz Kranja. Čestitamo!

Čista voda ne bo poceni

Gradnja vodovoda v občinah Kranj, Naklo in Preddvor sicer poteka po terminskih načrtih, nemotena oskrba z neoporečno in kakovostno pitno vodo pa je velik zalogaj tudi za občine, čeprav projekt sofinancirata tako država kot Kohezijski sklad Evropske unije.

VILMA STANOVNIK

Kranj – Do konca aprila drugo leto naj bi bila zaključena dela pri tako imenovanem projektu Oskrba s pitno vodo na območju Zgornje Save – 3. sklop, celoten sistem pa naj bi začeli uporabljati predvidoma oktobra. Vrednost celotnega projekta je več kot 11,8 milijona, z dokončanjem pa bo več kot enainpetdeset tisočim prebivalcem občin Kranj, Naklo in Preddvor zagotovljena nemotena oskrba z neoporečno in kakovostno pitno vodo.

»Zame je najpomembnejše varovanje zdravja in zato tudi zagotavljanje pitne vode. To bomo dosegli z zamenjavo salonitnih cevi z modernimi. Nove cevi pomenijo tudi boljši pretok vode, kar pomeni, da bo oskrba z vodo normalna tudi v času večjih obremenitev. Z ultrafiltracijo bomo dosegli, da bo voda čistejša, varnejša in okusnejša. Ker pod Zgornjo Belo gradimo tudi večji vodohran Zelečni hrib, bomo imeli tudi v času suše zadosti vode,« je ob predstavitvi poteka del na trasi Bašelj – Kranj in Zadruga – Naklo poudaril kranjski župan Boštjan Trilar in dodal, da bodo tri v projektu sodelujoče občine zagotovile okoli 4,1 milijona evrov, od tega kranjska občina okoli 3,5 milijona evrov. Kohezijski sklad EU bo prispeval okoli 6,5

Dela pri gradnji vodovoda potekajo po načrtih. / Foto: Gorazd Kavčič

milijona evrov, Ministrstvo RS za okolje in prostor pa še 1,1 milijona evrov. »Mestna občina Kranj je že prejela 3,5 milijona evrov, nekaj manj kot 1,2 milijona evrov pa pričakujemo v kratkem. Zahtevki so oddani in upam, da jih bo država čim prej zagotovila, kar je za našo občino zaradi likvidnosti zelo pomembno,« je tudi poudaril kranjski župan Trilar in se zahvalil domačinom, ki morajo zaradi gradbenih del večkrat tudi potrpeti.

»Občina Naklo je pri gradnji vodovoda Bašelj – Kranj udeležena s 16-odstotnim sofinanciranjem, bolj problematičen za nas pa je vodovod Zadruga – Naklo. Na tem projektu se

dela zaključujejo, vendar smo razočarani, ker nam je država iz sofinanciranja projekta izločila precejšen del. Tako bo občina morala, preden bo projekt zaživel, vložiti ogromno dodatnih sredstev. Treba bo narediti petdeset jaškov z vsemi inštalacijami, kar bo stalo okoli petsto tisoč evrov, v Dupljah bo treba dograditi vodohran, kar bo še dodatnih tristo tisoč evrov, in vodovod povezati z vodohranom na Pivki. Zato bo za dokončanje projekta, čeprav smo večino denarja države in EU za dokončana dela že dobili, treba še precej truda in tudi časa,« je poudaril župan Nakla Marko Mravlja.

Tudi za občino Preddvor pomeni projekt veliko vlaganje. »Projekt je za nas finančno zelo obremenilen, saj moramo vzoredno graditi še ogromno druge infrastrukture, kot so mostovi, pločniki in javna razsvetljava. Ko sem pripravljal osnutek proračuna, se je še nekako izšlo, da bomo lahko z lastnimi sredstvi pokrivali ta dodatna dela, ki niso upravičena za sofinanciranje projekta. Žal pa zadnje dni slišimo, da nam bo država odvzela kravo potrebna sredstva za investicije. Če se bo to res zgodilo, ne vem, kako bomo dela zaključili,« je povedal župan Preddvora Miran Zadnikar, ki se boji, da ne bo denarja za nov most v Bašlju.

Triglavska stena ostaja v državni lasti

◀ 1. stran

Dodaja, da si 16 kvadratnih metrov obsegajočega vrha Triglava agrarna skupnost ni nikoli lastila. »Spoštovali smo pogodbo, s katero je Jakob Aljaž kupil vrh Triglava od dovške občine in takratne agrarne skupnosti,« še pravi Rabič. A gospodarski odbor Agrarne skupnosti se je konec novembra kljub temu odločil, da konča 20 let trajajoči denacionalizacijski postopek in da spora glede vračila omenjene parcele ne bo nadaljevala pred upravnim sodiščem. S tem je odločba upravne enote Jesenice postala pravnomočna.

»Dolgo smo nasprotovali elaboratu parcelacije, ki

ga je pripravila Geodetska uprava RS, saj so v njem zaščitena področja, ki so izvzeta iz vračila, preširoko zarisana. Prav tako ne moremo sprejeti dejstva, da nam Republika Slovenija ni bila pripravljena izkazati zaupanja, da bi za območja naravnih spomenikov lahko skrbeli kot dober gospodar – skozi zgodovino se je Agrarna skupnost Dovje-Mojstrana vedno izkazala, da zna čuvati naravne danosti in zanje primerne skrbeti. Žal posamezni primeri kažejo, da tega ne moremo trditi za državo. Upamo in pričakujemo pa, da nam bo tokrat s svojimi ravnanji in dejanji dokazala ravno nasprotno.«

Inovatorji na Kitajskem in v Južni Koreji

JASNA PALADIN

Kamnik – Slovenski inovatorji so konec novembra sodelovali na dveh mednarodnih sejnih inovacij. Na mednarodni razstavi izumov na Kitajskem v mestu Kunshan pri Šanghaju je bilo razstavljenih skoraj 3000 izumov, med temi več kot dve tretjini kitajskih. Korejski sejem je bil nekoliko manjši, na njem se je predstavilo več kot 700 izumov, sodelovalo pa je prav tako okrog trideset držav. Kot so nam sporočili iz Inovatorskega centra ASI, ki ima

sedež v Kamniku, so se slovenski izumitelji na Kitajskem predstavili z desetimi izumi, v Koreji pa z dvajsetimi. Med prejemniki medalj in priznanj so bili med drugim tudi: Dušan Jereb iz Škofje Loke za igro labirint za dve osebi z možnostjo fleksibilne konfiguracije, Albin in Marija Smrke iz Domžal za E/2 – avtomatski multi-senzorski sistem za kuhanje, Jože Branc z Jesenic za dodatek za akustične bobne na hi-hat stojalu nad činelami in Veronika Klinar z Jesenic za pametno kozmetiko Anaya.

Odstranjevali so invazivke

Na zgornjem Gorenjskem je invazivke pomagalo odstranjevati kar 160 občanov.

URŠA PETERNEL

Jesenice – Na območju zgornjegorenjskih občin je potekal projekt Proč z invazivkami, s katerim so problematiko invazivnih tujerodnih rastlin želeli predstaviti lokalnim prebivalcem. Projekt je vodila Razvojna agencija zgornje Gorenjske in je zdaj uspešno zaključen. Kot je povedala Nina Kobal iz RAGOR-ja, so skupaj z Zavodom RS za varstvo narave pripravili več predavanj, problematiko so predstavili tudi na sejah občinskih svetov ter gradbenim in komunalnim podjetjem. Predavanje se je udeležilo okrog 120 domačinov, okoli

40 gradbenih in komunalnih delavcev ter dvanajst podjetij. »V občinah Gorje, Kranjska Gora in Radovljica je v sodelovanju z Biotehniškim centrom Naklo potekal popis rastišč japonskega dresnika, pelinolistne ambrozije ter kanadske in orjaške zlate rozge. Na območju vseh občin so bile izvedene številne pilotne akcije zatiranja tujerodnih invazivnih rastlin. Skupaj se je akcij udeležilo več kot 160 občanov, zbranih pa je bilo okoli 60 kubičnih metrov materiala,« je povedala Nina Kobal. Ostanke invazivk so odstranili v skladu s strokovnimi smernicami Zavoda RS za varstvo narave, je

poudarila. V sklopu projekta so izdali tudi zbiranko, v kateri so zbrane najbolj problematične rastlinske invazivke na Zgornjem Gorenjskem, predstavljeni najustreznejši načini njihovega zatiranja ter odstranjevanja ostankov.

Na Zgornjem Gorenjskem se širijo predvsem japonski dresnik, kanadska in orjaška zlata rozga, enoletna suholetnica in drobno-cvetna nedotika, vse pogosteje pa tudi zelo alergena ambrozija. Gre za invazivne tujerodne vrste, ki se v naravi prekomerno razširjajo in povzročajo škodo naravi, gospodarstvu in zdravju ljudi.

Informacijska točka za potencialne investitorje

Cerklje – Občina Cerklje in Regionalna razvojna agencija Gorenjske (BSC Kranj) v sklopu projekta airLED vabita na predstavitev nove informacijske točke za potencialne investitorje – OneStopShop v Cerkljah in ostalih rezultatih projekta airLED. Predstavitev bo v sredo, 17. decembra, ob 14. uri v sejni dvorani Občine Cerklje. Informacijska točka OneStopShop je eden vidnejših rezultatov projekta airLED, preko nje pa bodo investitorji lahko na enem mestu dobili informacije o možnostih in priložnostih razvoja njihovih podjetij na območju občine in ožjem območju letališča. Cilj projekta airLED je krepitev policentričnega načrtovanja razvoja na območjih ob srednjeevropskih letališčih, v njem pa sodelujejo štiri regije, tudi Gorenjska.

Gorenjski Glas

ODGOVORNA UREDNICA

Marija Volčjak

NAMESTNIKA ODGOVORNE UREDNICE

Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir

UREDNIŠTVO

NOVINARJI - UREDNIKI:

Marjana Ahačič, Maja Bertoncelj, Alenka Brun, Igor Kavčič, Suzana P. Kovačič, Jasna Paladin, Urša Petermel, Mateja Rant, Vilma Stanovnik, Ana Šubic, Simon Šubic, Ana Volčjak, Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir;

stalni sodelavci:

Jože Košnjek, Milena Miklavčič, Miha Naglič

OBLIKOVNA ZASNOVA

Jernej Stritar, IlovarStritar, d. o. o.

TEHNIČNI UREDNIK

Grega Flajnik

FOTOGRAFIJA

Tina Dokl, Gorazd Kavčič

VODJA OGLASNEGA TRŽENJA

Mateja Žvižaj

GORENJSKI GLAS (ISSN 0352-6666) je registrirana blagovna in storitvena znamka pod št. 9771961 pri Uradu RS za intelektualno lastnino. Ustanovitelj in izdajatelj: Gorenjski glas, d. o. o., Kranj / Direktorica: Marija Volčjak / Naslov: Bleiweisova cesta 4, 4000 Kranj / Tel.: 04/201 42 00, faks: 04/201 42 13, e-pošta: info@g-glas.si; mali oglasi in osmrtnice: tel.: 04/201 42 47 / Delovni čas: ponedeljek, torek, četrtek in petek od 7. do 15. ure, sredo od 7. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprti. / Gorenjski glas je poltednik, izhaja ob torkih in petkih, v nakladi 19.000 izvodov / Redne priloge: Moja Gorenjska, Letopis Gorenjske (enkrat letno), TV okno in osemnajst lokalnih prilog. / Tisk: Delo, d. d., Tiskarsko središče / Naročnina: tel.: 04/201 42 41 / Cena izvida: 1,70 EUR, redni plačniki (fizične osebe) imajo 10 % popusta, polletni 20 % popusta, letni 25 % popusta; v cene je vračunan DDV po stopnji 9,5 %; naročnina se upošteva od tekoče številke časopisa do pisnega preklica, ki velja od začetka naslednjega obračunskega obdobja / Oglasne storitve: po ceniku; oglasno trženje: tel.: 04/201 42 48.

Prihaja finančno negotovo leto

Nakljanski občinski svet je v sredo sprejel proračun za prihodnje leto in imenoval Andrejo Kosec za odgovorno urednico občinskega glasila.

JOŽE KOŠNJEK

Naklo – Prihodnje finančno leto bo polno negotovosti in se bo najverjetneje treba kmalu odločiti o rebalansu, je ob sprejetju proračuna občine Naklo za prihodnje leto povedal župan Marko Mravlja. Takrat naj bi bile stvari bolj jasne in se bodo lahko na osnovi predlogov odločali tudi o drugih stvareh, na primer o financiranju v občinskem svetu zastopanih političnih strank in list oziroma svetniških skupin. Na to opozarja Lista za moj kraj. Svetovalka za proračun in finance je pojasnila, da so obravnavali predloge k osnutku proračuna, ki so jih posredovali Peter Celar (Nova Slovenija), DeSUS in Lista za moj

kraj. Upoštevali so jih v največji mogoči meri, čeprav njihovi predlagatelji, zlasti DeSUS, niso bili povsem zadovoljni, vendar razumejo razmere, v katerih deluje občina. Prihodnje leto bodo skupni prihodki proračuna občine Naklo znašali 6.163.449 evrov, odhodki pa so načrtovani na 5.894.943 evrov. Na seji so imenovali občinsko volilno komisijo in v prvi obravnavi sprejeli osnutek občinskega statuta in poslovnika občinskega sveta. Župan je obvestil svetnike, da so začeli urejevati umetno drsališče v upanju, da bo letos primernejše vreme, kot je bilo lani. Danes ob 17. uri bodo prižgali praznično okrasitev, v nedeljo, 21. decembra, pa bo v Naklem tradicionalni božično-novoletni koncert.

Nagrada za učence OŠ Simona Jenka Kranj

MATEJA RANT

Kranj – Učenci tretjega razreda Osnovne šole Simona Jenka Kranj so prejeli nagrado za najboljše besedilo na natečaju Tržaškega esperantskega društva. Za sodelovanje na natečaju so se odločili na pobudo članice Esperantskega društva Ljubljana Nike Rožej, ki je razpis posredovala učiteljici podaljšane bivanja Stanki Prezelj. Oddelek podaljšane bivanja sestavljajo učenci različnih narodnosti, in sicer Albanci, Rusi, Bosanci in Slovenci, je

pojasnila Nika Rožej, kar jih je spodbudilo k razmišljanju, da so različni, a obenem vsak od njih enkrat. Srečo, strah, veselje, ljubezen občutimo vsi podobno ali enako, toda besede za te občutke, zvoke in slike so v različnih jezikih različne. Obstaja pa jezik esperanto, ki ga govorijo po vsem svetu,“ je pojasnila Stanka Prezelj. Za natečaj so ustvarili igrive otroke v gibanju“ in s tem prepričali žirijo, ki jih je nagradila s posebno nagrado za najpomembnejše, najboljše besedilo Otroška igra je veselje.

Naj zaživi civilna družba

Slovenska univerza za tretje življenjsko obdobje je v Škofji Loki pripravila prvi regijski posvet v podporo povezovanja in nadaljnega razvoja organizacij za izobraževanje starejših lokalno in nacionalno.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Škofja Loka – Šlo je za prvo posvetovalno srečanje univerz za tretje življenjsko obdobje v slovenskih regijah, kjer naj bi univerze predstavile, v kakšnih razmerah delujejo ter svoje potrebe in izzive za naprej.

Prof. dr. Ana Krajnc, ki vodi Slovensko univerzo za tretje življenjsko obdobje, je o srečanju povedala: »Letos in prihodnje leto bomo v okviru projekta Slovenska mreža za izobraževanje starejših in medgeneracijsko sodelovanje, ki ga sofinancira ministrstvo za javno upravo, izvedli sedem regijskih posvetov. Gre za evropski projekt, ki naj poživí civilno družbo, kjer ljudje pomagajo ljudem. Raziskave kažejo, da vedno več socialnih funkcij države odpade na civilno družbo. Za zdravo družbo bi bilo dobro, da vzporedno z zelo stabilno državo živi tudi civilna družba. Del te smo tudi v univerzah za tretje življenjsko obdobje. V Sloveniji imamo mrežo 47 univerz, z Gorenjsko pa nekako

Z delovnega posveta univerz za tretje življenjsko obdobje v Škofji Loki / Foto: Tina Dokl

ne uspemo. Nima namreč enakega deleža civilne družbe kot druge slovenske regije. Da bi to poživili, smo prvi regijski posvet namenili prav Gorenjski, in to v Škofji Loki, kjer edina na Gorenjskem deluje kot društvo in je na tem območju pomemben socialni subjekt.«

Na posvet so povabili ljudske univerze in društva upokojencev z Gorenjske, a je bila udeležba bolj pičla. Svojo dejavnost sta poleg gostiteljev, škofjeloske univerze za tretje življenjsko obdobje, predstavili ljudski univerzi iz Radovljice in Kranja. Škofjeloska,

ki deluje deset let in se je letos osamosvojila od društva upokojencev, ima letos okoli dvesto članov in čez tristo vpisov v različne krožke, je dogajanje predstavila voditeljica Borjana Koželj s sodelavkami. Krožkov je že 42, najboljše so obiskani jezikovni.

Za mnenje vprašali komisijo

Zaradi izraženih pomislekov o nekaterih članih svojih delovnih teles je šenčurski občinski svet za mnenje pobaral komisijo za preprečevanje korupcije.

SIMON ŠUBIC

Šenčur – Novi občinski svet občine Šenčur je na drugi redni seji imenoval nova delovna telesa, ki so mu v pomoč pri delu. Kot se pri kadrovskih odločitvah pogosto zgodi, tudi pri imenovanju članov desetih odborov in komisij ter nadzornega odbora ni šlo povsem gladko. Valerija Grašiča (N.Si) je zmotil že ključ razdelitve števila članov delovnih teles po posameznih strankah in listah, saj bi moralo njegovi stranki na podlagi volilnega rezultata pripadati šest mest v delovnih telesih, komisija za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja, ki jo vodi nekdanji župan Miro Kozelj (SDS), pa jim je namenila le štiri mesta. Še bolj pa so ga zmotili trije predlogi, ki so bili po njegovem v nasprotju s statutom občine ali v navzkrižju

interesov. Rajko Šimunkovič (predlog liste ViD) in Aleksander Kozina (predlog SLS) sta bila namreč predlagana tako za člana nadzornega odbora kot tudi statutarne komisije (Šimunkovič) in sveta uporabnikov javnih dobrin (Kozina). »V našem statutu piše, da članstvo v nadzornem odboru ni združljivo s članstvom v drugem delovnem telesu,« je opozoril Grašič, z njim pa se je strinjala tudi Mirjana Čemažar (SD). Grašič je opozoril tudi na predlagano imenovanje Matevža Žiberne (predlog Mladih za občino Šenčur) v odbor za javno infrastrukturo. Po njegovem gre tu za konflikt interesov, saj je Žibernov oče Branko Žiberna lastnik in direktor Gorenjske gradbene družbe, ki z občino veliko sodeluje. »Ne bi rad, da bi nam očitali korupcijo,« je dejal Grašič.

Župan Ciril Kozjek je na izražene dvome odgovoril, da delovna telesa o ničemer ne odločajo, saj so le posvetovalno telo občinskega sveta. Simon Kuhar (lista ViD) pa je razložil, da je občinski statut v nasprotju z zakonom, ki dovoljuje hkratno članstvo v nadzornem odboru in drugih delovnih telesih občinskega sveta, za kar si je zaslužil bodico Mirjane Čemažar, da je že v zadnjem mandatu vodil statutarno pravno komisijo (za njene predsednika je bil imenovan tudi tokrat), pa si očitno doslej ni prebral poslovnika občinskega sveta, ki prav tako prepoveduje dvojno funkcijo, kar po njenem ni v nasprotju z zakonom, ampak le ostrejši pogoj. Glede imenovanja Matevža Žiberne, od katerega njegovi predlagatelji niso

hoteli odstopiti, pa je Aleš Perič Močnik (SDS) opozoril, da bi po takšni razlagi morali zavrniti tudi vse predlagane člane za odbora za šport in družbene dejavnosti, saj so vsi tudi člani bodisi športnega bodisi kulturnega društva.

Kljub izraženim zadržkom je občinski svet na koncu potrdil vsa delovna telesa in nadzorni odbor, s tem da je župan že med razpravo umaknil predlog SLS o imenovanju Kozine v svet uporabnikov javnih dobrin, vanj pa so nato imenovali kandidata N.Si. Na predlog Mira Kozelja so naknadno o domnevno spornem članstvu Matevža Žiberne v odboru za javno infrastrukturo za načelno mnenje povprašali Komisijo za preprečevanje korupcije, ki pa je ugotovilo, da ne gre za javnega funkcionarja, zato njegovo imenovanje ni sporno. Šimunkovič pa je naknadno v izogib možnemu konfliktu interesov že sam odstopil kot član statutarne-pravne komisije, zato bodo morali poiskati njegovo zamenjavo.

www.posta.si

Spoštovani uporabniki poštnih storitev!

Pogodbena pošta 4203 Duplje bo z 2. januarjem 2015 začela poslovati po novem delovnem času, in sicer:

ponedeljek:	10.00–17.00
torek, sreda, četrtek, petek:	8.00–15.00
sobota:	8.00–12.00

Na pogodbeni pošti lahko opravite večino storitev povsem enako kot na običajni pošti:

- oddate pisemsko pošiljko ali paket,
- dvignete pošiljko, ki vam je pismonoša ni uspel dostaviti,
- vplačate obrazec UPN ali poštno nakaznico, položite ali dvignete gotovino na oz. z osebnega računa ali hranilne vloge Poštne banke Slovenije ter dvignete gotovino prek POS-terminala ob predložitvi kartic Maestro, MasterCard, American Express, Diners Club ali Visa,
- kupite znamke, dopisnice, paketno embalažo, pisemske ovojnice, voščilnice, razglednice in srečke Loterije Slovenije.

POŠTA SLOVENIJE

Dobrodelni koncert za Rožleta

Kranj – Bar Mitnica in Lions klub Bled Golf bosta v četrtek, 18. decembra, ob 19. uri pripravila dobrodelni koncert z licitacijo. Izkupiček bo namenjen šestletnemu Rožletu, ki je zbolel za rakom v ušesu.

Popravek

V članku z naslovom Plaketa gasilcu in zboru, ki je bil objavljen prejšnji petek, smo narobe zapisali ime, pravilno se glasi Mešana pevsko skupina Dr. France Prešeren, Žirovnica - Breznica. Za netočnost se opravičujemo. Uredništvo

Krajane seznanili s projekti

Prebivalcem Zbilj so v sredo na zboru krajanov predstavili dva večja projekta, ki sta vezana na njihov kraj, to je ureditev pešpoti okrog jezera in zbirni center nenevarnih odpadkov.

MATEJA RANT

Zbilje – Predstavniki občine so krajane želeli seznaniti z novim projektom ureditve pešpoti, ki je po besedah župana Nejca Smoleta precej omiljena verzija projekta iz leta 2010. Predvsem so uspeli znižati stroške, ki so bili v prvotnem projektu kar 25-krat višji. Predvsem pa se bo tega treba lotiti postopno, je opozoril župan. To pomeni, da bodo najprej začeli urejati del pešpoti od začetka Zbilj do čolnarne, ki pa bo tudi najbolj zahteven, saj bodo morali najti rešitev za dostop do jezera po zelo strmih brežini. Krajanom so obenem predstavili še projekt zbirnega centra nenevarnih odpadkov na Jeprci, ki naj bi ga uredili na mestu predvidene obrtne cone. Vendar se lokacija krajanom

ne zdi najbolj primerna, zato so pristojne na občini pozvali, naj poskušajo najti še kakšno drugo lokacijo.

Glede ureditve pešpoti je župan krajanom že vnaprej razložil, da bo to možno izpeljati samo s pomočjo evropskih sredstev. V prihodnjih dveh letih, je pojasnil, bo namreč v proračunu ostalo zelo malo denarja za nove naložbe, zlasti ker si ne želijo novega zadolževanja. Idejno zasnovano poti okrog jezera v dolžini 430 metrov, ki bi jo ob obali postavili na betonskih stebrih, je pripravilo podjetje 3 biro. Vrednost naložbe po novem ocenjujejo na 150 tisoč evrov. Dvigalo za premagovanje strme brežine na začetku poti iz prvotnega projekta so nadomestili z dvizžno ploščadjo. Prav glede slednje so imeli krajanom največ pripomb, saj so imeli

pomislike glede varnosti, pa tudi zaradi možnosti okvar in vandalizma. V vsakem primeru, je zagotovil župan, bodo ostale tudi stopnice, ki jih bodo seveda v sklopu projekta obnovili. Oglasila se je tudi Zdenka Bokal, ki je že od začetka sodelovala pri pripravi projekta, in poudarila, da so preverili ogromno možnosti, za najbolj smiselno pa se je izkazala različica, ki so jo nato vključili v projekt. Ta rešitev predvideva, da se pot začne v gozdčku nad obalo in se potem spusti do vode, saj bi sicer ogrozili gnezdišča ptic nižje ob obali.

Zato je ta projekt treba podpreti, saj se bo le tako malo razporedila masa turistov, ki zlasti ob koncu tedna prihajajo k Zbiljskemu jezeru,“ je pozvala.

Precej pomislekov so krajanom izrazili tudi v zvezi z

načrtovanim zbirnim centrom na Jeprci. Zmotilo jih je, ker so center umestili sredi travnika, saj nič ne kaže, da bi tam kmalu zrasla obrtna cona. To je potrdil tudi župan. Ob čina bi potrebovala dva milijona evrov, če bi želela zemljišče komunalno opremiti,“ je pojasnil in dodal, da zaenkrat v ta projekt ne bodo vlagali dodatnih sredstev. Krajanom so ob tem opozorili, da je bila lokacija za zbirni center izsiljena in da je v občini dovolj drugih že zdaj degradiranih zemljišč, ki bi bila primernejša. Ob tem jih je župan pomiril, da ni vse tako črno in da zbirni center ne degradira tako zelo okolja. P re več enostavno je tudi opletati s tem, da je zemljišč dovolj,“ je še opozoril in dodal, da se bodo potrudili pri ureditvi objekta, da ne bo kazil okolice. Občina je namreč predvidela dodatne omilitvene ukrepe, kar so obljubili že ob sprejemanju odloka o spremembah lokacijskega načrta za to območje. Predvsem so poskrbeli za intenzivno ozelenitev, s Komunalno Kranj pa se dogovarjajo še o zagotovitvi priključka za vodo. Če se bomo tega držali, bo to najlepši objekt v občini,“ je še dejal Smole.

Energetska sanacija šole zaključena

JASNA PALADIN

Vodice – V torek, 16. decembra, ob 18. uri bodo v Vodicih s slovesnostjo (ki bo združena z božično-novoletnim koncertom osnovnošolcev) obeležili uspešen zaključek energetske sanacije Osnovne šole Vodice.

Celotna vrednost projekta, ki se je začel že leta 2012 z objavljenim razpisom, je bila ocenjena na 800 tisoč evrov, občina pa je uspešno počrpala vsa odobrena sredstva v višini dobrih 550 tisoč evrov, ki so jih v ta namen prejeli iz Kohezijskega sklada EU in ministrstva za infrastrukturo. Zaradi

neugodnih vremenskih razmer se je gradnja nekoliko podaljšala, a vsa ključna dela so bila končana pravočasno, že ob začetku tega šolskega leta. Energetsko je bilo saniranih več kot 3800 kvadratnih metrov šolskih površin, kar bo bistveno zmanjšalo stroške ogrevanja. »Sočasno z energetske projekta sta tako Občina Vodice kot Osnovna šola Vodice izvedli še nekatera investicijsko-vzdrževalna dela na ter ob objektu, kar je pripomoglo k temu, da je šolska stavba danes lahko v ponos in okras kraju ter celotni občini Vodice,« še sporočajo z Občine Vodice.

Novosti pri članarini PZS za leto 2015

Ljubljana – Planinska zveza Slovenije je v torek, 9. decembra, na sedežu organizacije v Ljubljani podpisala pogodbo z zavarovalnico Adriatic Slovenica, kar prinaša bistveni novosti članarine PZS za novo zavarovalno obdobje, in sicer dodano zavarovanje za stroške reševanja v tujini s 24-urno asistenco in zdravstveno zavarovanje z asistenco v tujini za vse kategorije članstva PZS, torej za okoli 55 tisoč posameznikov. Za člane A+ velja kritje za ves svet, za vse ostale kategorije članstva pa v Evropi in Turčiji. Zavarovanje zajema tudi stroške za bolnišnično zdravljenje in vrnitev poškodovanega v domovino. Do zdaj so bili vsi člani PZS prav tako zavarovani za stroške reševanja v tujini, a so morali te stroške pokriti sami, nato pa so jih do višine zavarovalne vsote uveljavljali pri zavarovalnici. PZS svojim članom še naprej nudi tudi druge ugodnosti, kot so popust pri prenočevanju v slovenskih in številnih tujih planinskih kočah, različne popuste pri nakupu planinskih edicij in opreme, popust pri vstopnini v Slovenski planinski muzej ...

Krajane Zbilj so v sredo seznanili s projektom ureditve pešpoti okrog jezera in zbirnega centra na Jeprci. / Foto: Primož Pičulin

Donaciji športniku in starejšim

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Brdo – Zdravstvena zavarovalnica Vzajemna je ob 15-letnici delovanja v vseslovenski donatorski akciji, kjer skupaj s svojimi zavarovanci pomaga pomoči potrebnim organizacijam, posameznikom in zdravstvenim ustanovam, tokrat zbrana sredstva podarila Domu starejših občanov Preddvor in paraolimpijcu Darku Đuriću. Športniku so donacijo namenili za njegovo nadaljnje športno udeleževanje, domu starejših v Preddvoru pa za medicinske pripomočke za tiste stanovalce, ki zaradi bolezenskih stanj večino časa preživijo v postelji.

Donaciji v skupni vrednosti 3500 evrov sta Domu starejših občanov Preddvor in plavalcu Darku Đuriću

predala član uprave Vzajemne Neven Cvitanović in direktor Vzajemne poslovne enote v Kranju Matjaž Fajfar, ki je povedal, da je poslanstvo Vzajemne skrb za zdravo in kakovostno

življenje svojih zavarovancev. Donatorska akcija se bo nadaljevala do konca leta, ko bo devet različnih organizacij po Sloveniji prejelo finančno podporo v skupni vrednosti 20 tisoč evrov.

Donaciji sta direktorica Doma starejših občanov Preddvor Andreji Valant in paraolimpijcu Darku Đuriću predala član uprave Vzajemne Neven Cvitanović in direktor Vzajemne poslovne enote v Kranju Matjaž Fajfar. / Foto Benjamin Skaleras

Vaš najlepši december

iQ cena

DOBRODELNI ŽAKELJ ŽELJA

14.000 EUR POVRNjenih RAČUNOV

Obdarujemo in izpolnujemo želje!

Decembra se vam spleta zaviti v centre Qlandia, saj bomo povrnili za 14.000 EUR računov. Nato si v pestri ponudbi izberite še darilo v vrednosti do 40 EUR ter izpolnite kupon. Kupon oddajte v novoletni žakelj želja in morda boste med petimi srečnejši, ki jim bomo željo uresničili. Če pa bomo nabrali 1000 kuponov, bo Qlandia darovala 300 EUR za šolsko malico otrok, ki si je sami ne morejo privoščiti.

www.qlandia.si

Nova Gorica · Kranj · Kamnik · Maribor · Ptuj · Novo mesto · Krško

KRATKE NOVICE

Koncert češkega tria

Škofja Loka – V župnijski cerkvi sv. Jurija v Stari Loki bo jutri, v soboto, 13. decembra, ob 19. uri Božični koncert glasbenega tria iz Češke republike. V njem nastopajo Štěpánka Heřmánková (sopran), Miroslav Laštovka (trobenta) in Jiřina Dvořáková Marešová (orgle). V programu so pripravili dela Händla, J. S. Bacha, Dvořaka in še nekaterih sodobnejših čeških skladateljev.

Srečanje z Dragom Jančarjem

Škofja Loka – Danes, v petek, 12. decembra, ob 19. uri bo v Miheličevi galeriji v Kašči srečanje s ta čas najuspešnejšim slovenskim pisateljem Dragom Jančarjem. Ob njegovem novem romanu in prestižni literarni nagradi v Franciji se bo z avtorjem pogovarjal Jaroslav Skrušny.

Ženski akt Tanie Mendillo

Kranj – V galeriji Stolpa Škrlovec bo v ponedeljek, 15. decembra, ob 19. uri odprtje fotografske razstave Tanie Mendillo z naslovom Skoraj jaz – V procesu – Eclasion. Fotografinja s tem nadaljuje osebnoizpovedni cikel ženskih aktov v treh delih.

KINO SPORED

CINEPLEX, TUŠ, KRANJ

Sobota, 13. 12.

18.00 MOJSTRI PEVCI NUERNBERŠKI
19.00 HOBIT: BITKA PETIH VOJSKA
15.10, 18.00, 20.00, 20.50 HOBIT: BITKA PETIH VOJSKA, 3D
13.20 JEŽEK IN VRAN PRIČARATA BOŽIČ
17.45 PREDEN ZASPIM
15.20, 21.50 IGRE LAKOTE: UPOR, 1. DEL
15.40 KAKO SE ZNEBITI ŠEFA 2
17.50 MEDZVEZDJE
13.30, 15.40, 21.00 BUTEC IN BUTEC DA
13.40 BOŽIČEK IN JAZ
13.40, 17.00 PINGVINI Z MADAGASKARJA
15.00 PINGVINI Z MADAGASKARJA, 3D

Nedelja, 14. 12.

19.00 HOBIT: BITKA PETIH VOJSKA
15.10, 18.00, 20.00, 20.50 HOBIT: BITKA PETIH VOJSKA, 3D
13.20 JEŽEK IN VRAN PRIČARATA BOŽIČ
16.00, 17.45 PREDEN ZASPIM

15.20, 20.20 IGRE LAKOTE: UPOR, 1. DEL
18.10 KAKO SE ZNEBITI ŠEFA 2
17.50 MEDZVEZDJE
13.30, 15.40, 21.00 BUTEC IN BUTEC DA
13.40 BOŽIČEK IN JAZ
13.50, 17.00 PINGVINI Z MADAGASKARJA
15.00 PINGVINI Z MADAGASKARJA, 3D

KINO SORA, ŠKOFJA LOKA

Petek, 12. 12.

18.00 BUTEC IN BUTEC DA
20.00 GOZDOVI SO ŠEVEDNO ZELENI

Sobota, 13. 12.

18.00 GOZDOVI SO ŠEVEDNO ZELENI
20.00 BUTEC IN BUTEC DA

Nedelja, 14. 12.

18.00 GRAD V ITALIJI
20.00 GOZDOVI SO ŠEVEDNO ZELENI

Organizatorji filmskih predstav si pridružujejo pravico do spremembe programa.

Prihaja George Kaplan

V Prešernovem gledališču bodo prvič v Sloveniji uprizorili dramo George Kaplan sodobnega francoskega avtorja Frederica Sonntaga v režiji Jake Andreja Vojevca.

IGOR KAVČIČ

Kranj – Predpremiere bo že danes ob 19.30 po predstavi pa bo v zgornjem foajeu sledil še pogovor z avtorjem besedila Fredericom Sontagom. V soboto ob isti uri bo sledila še premiera. S četrto novo uprizoritvijo v letošnji sezoni Prešernovo gledališče nadaljuje tradicijo uprizorjanja družbeno angažiranih besedil. »Gre za sodobno, aktualno in v svoji izzivalnosti zelo pogumno besedilo, s katerega uprizoritvamami so v zadnjih letih nekateri gledališča po Evropi že imela težave, predvsem zaradi posameznih likov v predstavi,« je na novinarski konferenci povedal režiser Jaka Andrej Vojevec.

Predstava za pet igralcev ima tri dejanja. V prvem skupina mladih aktivistov z revolucijo želi zamajati svet, v drugem po letih nekoliko starejša skupina scenaristov televizijske serije pripravlja različne scenarije, ki vključujejo vojaške operacije in posredovanja v kritičnih državah, v tretjem ima še starejša peterica v rokah vso oblast in vpliv in se spopada z nevarno grožnjo za notranjo varnost.

V odprtem besedilu ne vemo natančno, ali gre za pet ljudi v različnih življenjskih obdobjih ali za petnajst junakov, ki se najdejo v različnih situacijah. »Predstava govori o problemih današnjega časa, ki kličejo po spremembi, ta pa ni možna, saj

Kdo je torej George Kaplan? / Foto: Tania Mendillo

so osebni interesi in posameznikovega vedno v ospredju. Nihče se ni pripravljen žrtvovati za dobro skupnosti,« dodaja umetniška vodja gledališča Marinka Postrak in poudarja univerzalnost besedila tudi s slovensko

aktualnostjo. Sodobnost predstavi dodaja tudi uporaba videa in sodobne elektronike. K aplanski igralski ansambel sestavljajo Aljoša Ternovšek, Vesna Slapar, Peter Musevski, Miha Rodman in Darja Reichman.

Občasnik krat dva

Izšla je nova številka Žirovskega občasnika.

IGOR KAVČIČ

Žiri – Na žirovskem je poleg treh dobrih mož edina decembrska stalnica Žirovski občasnik. Med Žirovci doma, po Sloveniji in na tujem je ta zbornik za vsa vprašanja na Žirovskem namreč prisoten že vse od leta 1980, sem in tja kot dvojna številka, zato najnovejši izvod, ki je izšel te dni, nosi zaporedno številko štiriinštirideset. Osrednja osebnost tokratnega branja je vsekakor pisatelj Vladimir Kavčič. Letos je prejel Prešernovo nagrado, žal pa nas je konec julija tudi za vedno zapustil. V uvodu tako beremo pisateljev govor na

Prešernovi proslavi, objavljen je odlomek iz njegovega romana Prihodnost, ki je ni bilo, predvsem pa je tu tudi zapis pogovora z Vladimirjem Kavčičem ob njegovem zadnjem srečanju z Žirovci na Lenčkovem večeru, ki ga je vodila Marija Stanonik. Tu sta še intervjuja z žirovskim zdravnikom Dušanom Sedejem in ekologinjo Eriko Oblak. Aktualni razmislek o času, ki ga živimo, je tokrat zapisala žirovska rojkinja Spomenka Hribar.

Letos na različne načine obeležujemo 100-letnico začetka prve svetovne vojne in tudi v občasniku so trije članki namenjeni Žirovcem v veliki vojni. V likovni

Zbornik za vsa vprašanja na Žirovskem / Foto: Igor Kavčič

priloge so razstavljene slike Dušana Sedeja, dediščina gre na področje osnovnega šolstva pred letom 1950... V občasniku objavlja več kot dvajset avtorjev. Zanimiv literarni zapis pa se najde pod psevdonimom Helena Maček, skozi usta svoje literarne junakinje pravi: »Čudno, kako soti naš hribizgoraj položni, iz doline je pa taka strmina, da sem po lastnih

joških hodila.« Literaren, še bolj pa dokumentaren, je tudi drugi letošnji dodatek, ki ga je avtor Miha Naglič naslovil Kratke žirovske. Gre za zbirko žirovskih dogodivščin in anekdot: kratkih, resničnih, duhovitih ali včasih prav dramatičnih zgodb, ki so se nekaterim Žirovcem in Žirovkam primerile na Žirovskem ali po svetu v 20. stoletju. In še vedno niso šle v pozabo.

Loške glasbenice osvojile Trst

Na 10. mednarodnem glasbenem tekmovanju Ars nova v Trstu so se odlično odrezale mlade glasbenice iz Škofje Loke.

IGOR KAVČIČ

Škofja Loka – Tekmovanja mladih glasbenikov Ars nova z desetletno tradicijo se vsako leto v začetku decembra udeležujejo učenci klavirja, prečne flavte, violine, klarineta, oboe, fagota ter komorni sestavi iz Italije, Slovenije, Hrvaške, Srbije, Bosne in Hercegovine, Češke, Belorusije, Avstrije in ZDA. Tekmovanje je na različnih

prizoriščih v Trstu za vsak posamezni instrument potekalo v treh starostnih kategorijah. Letos je v Trstu tekmovala tudi močna zasedba mladih glasbenikov iz Škofje Loke in dosegla nekaj odličnih uvrstitev. V kategoriji violinistov A (do deset let) so nastopile Jedrt Šinkovec (tretja nagrada) in Terezija Končan ter Marija Šubic (obe druge nagrade), vse učence Katje Marinič v GS Škofja Loka.

Glasbena šola ima tudi odlične flavtistke, saj je kvartet prečnih flavt (Petra Štibelj, Maruša Bogataj, Jerca Jesenovec in Jerca Berce), vse učence Ane Pucihar Kavčič, zmagal v svoji kategoriji, saj je prejel 97 odstotkov vseh možnih točk.

Med violinisti v kategoriji B (do štirinajst let) je tretjo nagrado dobila Ana Šolar, učenka Tine Sekula. V tej kategoriji violinistov in med nastopajočimi v celoti sta

še posebno izstopali štiriinajstletni Ana in Kaja Sešek, obe dijakinji drugega letnika Konservatorija za glasbo in balet Ljubljana ter učenci devetega razreda osnovne šole Škofja Loka-Mesto. Njun profesor je oče Armin Sešek. Obe sta prejeli prvo nagrado, saj sta dosegli vseh sto možnih točk, Ana pa je prejela tudi nagrado za najboljšo etudo. Dobitniki prvih nagrad so se ob zaključku pomerili še v drugi etapi tekmovanja na gala koncertu v Teatro Miela, kjer je desetčlanska žirija prestižno nagrado Alfredo Marcosig dodelila Kaji Sešek, pokal Paolo Spincich za laureata celotnega tekmovanja pa je pripadel Ani Sešek.

hiša
LAYER

Layerjev ŠirokoGruden

15.-26. december www.layer.si

15.12. PONEDELJEK **Severa Gjurin** z akustično zasedbo

16.12. TOREK **Skarabej** - Boris Mađalenc in Matija Krečič

17.12. SREDA **Ljubim tvoj medeni srh**

18.12. ČETRTEK **Rok Zalokar Trio**

19.12. PETEK **All strings detached**

20.12. SOBOTA **IF - Pink Floyd Tribute**

22.12. PONEDELJEK **Los Hermanos muy simpaticos**

23.12. TOREK **Lado Jakša & Boštjan Narat**

26.12. PETEK **Lolita**

15.-24.12. **Božični sejem** - Izdelki Layerjeve Art Trgovine dostopni kot še nikoli!

Vstopnice so na voljo v kavarni Layerjeve hiše.

Carnica STOLP ŠKROLJEC Gorenjski Glas MESTNA OBČINA KRANJ

Največkrat ploskali Gorenjcem

Tako v iztekajočem letu kot na torkovi prireditvi Športnik leta 2014 smo s ponosom spremljali uspehe naših športnikov in športnic, največkrat pa smo zaploskali prav Gorenjcem.

VILMA STANOVNIK

Ljubljana – Da bodo športniki, ki nastopajo v zimskih športih, zvezde letošnje-ga izbora najboljših v državi je bilo jasno že pred glasovanjem, ki ga vsako leto konec novembra opravimo slovenski športni novinarji. Za nami je namreč leto zimskih olimpijskih iger in nasmehov športnikov na zmagovalnem odru ter navijačev pod njim in pred televizijskimi ekrani še nismo pozabili.

Kar dve zlati odličji iz Sočija, v smuku in veleslalomu, sta slovensko kraljico alpskega smučanja Tino Maze postavili na prvo mesto med slovenskimi športnicami, saj je dobila 386 glasov. S 191 glasovi se je na drugo mesto uvrstila biatlonka Teja Gregorin iz Hotemaž, ki je v Sočiju z bronasto medaljo prav tako stala na zmagovalnem odru. Tudi smučarska tekačica Vesna Fabjan iz Besnice se je iz Sočija vrnila z bronasto medaljo, s 155 glasovi pa je postala tretja najboljša športnica Slovenije. Glasove novinarjev za odlične uspehe v letošnjem letu so dobile še: gorski kolesarki Tanja Žakelj in Blaža Klemenčič, atletinja Martina Ratej, športna plezalka Mina Markovič, padalka Maja Sajovic, judoistka Tina Trstenjak in gimnastičarka Teja Belak. Nobe ne od najboljših treh deklet ni bilo na torkovi prireditvi v Cankarjevem domu, saj so vse tri na tekmovališčih, kjer se dokazujejo tudi v tej zimi.

Je pa med eno in drugo tekmo na prireditvi uspel priti naš trenutno najboljši smučarski skakalec in dobitnik srebrne in bronaste olimpijske kolajne Peter Prevc iz Dolenje vasi v Selški dolini, ki je, tako kot Tina Maze, kipec za najboljšega prejel že v lanskem letu. Peter, ki je odlično začel tudi novo zimo, je ob prejemu tako priznanja olimpijskega komiteja kot ob novem nazivu športnika leta povedal, da ima še veliko načrtov in da še zdaleč ni pokazal vsega, kar si želi, zato se bo trudil še naprej in

Odlična gorenjska športnika Peter Prevc in Žan Košir, ki sta iz Sočija prinesla po dve olimpijski odličji, sta se priznanj športnih novinarjev veselila skupaj z mlado atletinjo Marušo Mišmaš. / Foto: Gorazd Kavčič

tudi v naslednjih zimah skušal ostati med najboljšimi. Peter je v točkovanju prejel 318 glasov, za njim pa se je s 196 glasovi uvrstil še en gorenjski športni šampion – Anže Kopitar. Poleg tega, da je z reprezentanco Slovenije odlično nastopal na olim-

pijskih igrah, je z ekipo Los Angeles Kings osvojil naslov zmagovalcev najmočnejše hokejske lige na svetu ter tudi navijačem doma na Gorenjskem znova pokazal Stanleyev pokal. Tretje mesto je s 168 glasovi osvojil

odlični deskar na snegu Tržičan Žan Košir, ki je uspehe v deskanju na snegu minule zimo začel z dvema odličjema v Sočiju, kjer je osvojil bronasto in srebrno medaljo. Glasove novinarjev so za odlične uspehe v letošnjem letu med športniki dobili

Kampl, balinar Aleš Borčnik, motokrosist Tim Gajser, biatlonc Jakov Fak, športni plezalec Jernej Kruder in spidvejist Matej Žagar. Kar nekaj konkurence, zlasti med uspešno ekipo Nogometnega kluba Maribor in hokejsko reprezentanco Slovenije, je bilo tudi v ekipni konkurenci, prav odlične igre hokejistov v Sočiju in uvrstitev v elitno skupino na svetovnem prvenstvu v Južni Koreji pa so tehtnico glasov obrnili v korist hokejske reprezentance, ki je prejela 69 glasov, NK Maribor pa 55 glasov. Glasove za najboljšo ekipo leta so prejeli še košarska reprezentanca, Luka Božič in Sašo Taljat (kajak-kanu), slovenska biatlonska štafeta, padalska ekipa Elana, reprezentanca v smučarskih skokih in reprezentanca v športnem plezanju.

Člani društva športnih novinarjev namreč v posamični konkurenci glasujemo za tri najboljše športnice oziroma športnike, med ekipami pa le vsak za eno. Letos nas je glasovalo 132, pri Društvu športnih novinarjev Slovenije pa smo se prvič odločili in posebno priznanje podelili tudi v kategoriji mladih športnikov. Za osebnost leta je bila izbrana odlična atletinja Maruša Mišmaš.

Selektor slovenske hokejske reprezentance Matjaž Kopitar je prevzel kipec za sina Anžeta, Marcel Rodman pa za našo hokejsko reprezentanco, ki je znova postala najboljša slovenska ekipa leta. / Foto: Gorazd Kavčič

še: košarkar Goran Dragič, kolesar Luka Mezgec, plavalec Damir Dugonjič, jadrallec Vasilij Žbogar, gimnastičarja Sašo Bertoncelj in Mitja Petkovšek, atlet Primož Kozmus, kajakaš Benjamin Savšek, nogometaš Kevin

Božično-novoletni rokometni turnir

Božično-novoletni rokometni turnir

Tržič – V Dvorani tržiških olimpijcev bo jutri, v soboto, potekal božično-novoletni turnir, na njem pa bodo nastopili SC Ferlach, Sava Kranj in ŽRK Tržič. Turnir se bo ob 9.20 začel s predstavitvijo ekip, tekme pa bodo potekale med 9.30 in 13. uro. Med 9.45 in 10.30 bodo nastopili plesalci plesne šole Jay Dance studio s svojo plesno skupino KAOS, finalisti oddaje Slovenija ima talent. Med 11. in 13. uro se bo z zanimivimi plesnimi točkami predstavil Plesni studio Špela. Ob turnirju, ki ga organizira Ženski rokometni klub Tržič, bodo predstavili tudi klubski koledar za leto 2014.

Košarkarji so dobili tekmece

Kranj – Slovenska moška članska reprezentanca je v Disneylandu dobila tekmece v prvem delu EuroBasketa 2015, ki bo med 5. in 20. septembrom. V Zagrebu se bo pomerila z Nizozemsko, Grčijo, Hrvaško, Makedonijo in Gruzijo. »Vse reprezentance, razen morda Nizozemske, ki se je izkazala v kvalifikacijah, dobro poznamo. Hrvati bodo na domačem parketu še posebej močni, za Grke sem že večkrat poudaril, da imajo eno najboljših ekip, Gruzijci lahko, če pridejo v popolni postavi, presenetijo vse, morda so mala neznanca le Makedonci, ki so nekoliko spremenili moštvo,« je po žrebu povedal selektor Jure Zdovc.

Pokljuka bo pripravljena za tekme

◀ 1. stran

Nunar je povedal, da organizatorje čaka še kar nekaj dela, vendar je najbolj pomembno, da snežni topovi delajo s polno paro in proizvedejo čim več kompaktnega snega. V teh dneh med 40 in 50 prostovoljcev skrbi za pripravo prog in prizorišča, tudi organizacijski in tekmovalni odbor pa vsak na svojem področju pripravljata vse potrebno za izvedbo šestih tekem, ki bodo od prihodnjega četrtega do nedelje na Pokljuki. »Naš najpomembnejši cilj je, da bodo

proge in stadion pripravljene do prvih treningov ter da omogočimo najboljšim biatloncem in biatlonkam na svetu čim boljše razmere za priprave pa tudi tekmovalje,« je še dodal Tomaž Šušteršič, ki prve tekmovalce na Pokljuki pričakuje že v nedeljo, glavšina pa bo prišla v ponedeljek.

Vstopnice in VIP-vstopnice za ogled zanimivih in razburljivih biatlonskih preizkušenj na Rudnem polju so na voljo na bencinskih servisih Petrol, poslovalnicah Pošte Slovenije in na ostalih prodajnih mestih Eventima.

Na Poden prihajajo prvaki

VILMA STANOVNIK

Škofja Loka – Jutri se v športni dvorani na Podnu obe-ta nov rokometni praznik, saj bo domača ekipa Urbanscape Loka v 1. moški državni rokometni ligi ob 20. uri gostila državne prvake, ekipo Celja Pivovarne Laško.

»Zadnja tekma, ko je naša ekipa visoko premagala Krko, je dokaz, da so varovanci trenerja Roberta Bradeška in pomočnika Urbana Šilca zelo motivirani ter dobro pripravljeni na vsak obračun. Dobro je delovala obramba, v

golju je bil zelo razpoložen vratar Anže Vrbinc, napad je bil učinkovit in v prvem delu sezone smo s sedmim mestom na lestvici lahko zadovoljni,« pravi vodja članske ekipe in strokovnega odbora Borut Rebič, ki se zaveda, da so jutrišnji favoriti zagotovo gostje. »Kljub temu naši ekipi motiva za novo odlično predstavo ne manjka, domača dvorana in navijači pa so še dodatna spodbuda,« še pravi Rebič in dodaja, da za navijače poleg zanimivega rokometnega večera pripravljajo tudi žrebanje vstopnic.

Loški rokometarji so na tekmi s Krko minulo soboto dokazali, da so v odlični formi. / Foto: Igor Martinšek

Na Jesenicah gorenjski obračun

Kranj, Jesenice – V torek so hokejisti kranjskega Triglava odigrali tekmo državnega prvenstva v ledeni dvorani Tabor v Mariboru in domače hokejiste premagali z rezultatom 6:3. Nastopili so v nepopolni postavi, saj je manjkalo kar sedem standardnih igralcev. Dvakrat je zadel Luka Logar, po enkrat pa še Žan Zupan, Blaž Škrjenec, Urban Ban in Julijan Pugelj. Razveseljivo je, da se je po dvomesečni odsotnosti po poškodbi v moštvo vrnil kapetan Anže Ahačič in se celo vpisal v statistiko z podajo za četrti zadetek Triglava, ko je prvič za člansko ekipo zadel Urban Ban. Jutri, v soboto, hokejiste čakajo nastopi v 17. krogu v INL, v katerem pa bo kranjski Triglav prost. Jeseničani bodo v domači dvorani v gorenjskem obračunu ob 18. uri gostili MK Bled, tekma bo kar dvakrat prinesla točke, saj bo štela za tekmovalni v Internacionalni ligi in v državnem prvenstvu.

VABI NA OGLED TEKME 1. A DRŽAVNE LIGE V ROKOMETU ZA MOŠKE

**RD URBANSCAPE LOKA :
RK CELJE PIVOVARNA LAŠKO**

V soboto, 13. 12. 2014, ob 20. uri
v športni dvorani Poden

Začetek sojenja domnevnemu posiljevalcu

ANDRAŽ SODJA

Kranj – Na zatožno klop Okrožnega sodišča v Kranju pred sodnico Andrijano Ahačič je v torek sedel 35-letni državljani Albanije Altin Sulku, ki ga obtožnica bremeni posilstva. Obtoženi naj bi svoje dejanje zagrešil sredi belega dne junija letos v naselju Gozd - Martuljek, po dejanju pa pobegnil. Kot smo tedaj poročali, je žrtev kmalu po travmatičnem dogodku storilca prepoznala v bližini, beg pa mu je preprečil kar njen soprog, ki naj bi ga zbil z avtomobilom in pridržal do prihoda policije. Že ob prijemu osumljenca so

se razširile informacije, da naj bi imel storilec psihične težave, obravnavan pa je bil tudi zaradi več premoženjskih kaznivih dejanj.

Sojenje se je začelo z neposrednim zaslišanjem izvedencev psihiatrične stroke, več informacij o poteku sojenja pa nam zaradi zaščite žrtve ni uspelo izvedeti. Tudi tožilka ni želela povedati, kako visoko kazen bo za obtoženega zahtevala, glede na kazenski zakonik pa mu grozi od enega do deset let zapora. Sojenje se bo z zaslišanjem še ene izvedenske priče nadaljevalo 23. decembra, ko bo predvidoma tudi znana razsodba.

Za lažjo vožnjo v megli

Nova preventivna signalizacija v primeru vožnje v megli

Domžale – Družba za avtoceste v Republiki Sloveniji je na avtocesti med Domžalami in Šentjakobom vzpostavila preventivno obvestilno signalizacijo, ki uporabnike avtoceste v primeru megle napotuje k pravilni in previdni vožnji. Gre za pilotni projekt oz. napotek uporabnikom, kako ravnati med vožnjo v megli. Signalizacija je sestavljena iz sklopa treh vertikalno postavljenih znakov in horizontalne signalizacije, to je ob desni robni črti zarisanih polkrogov, so sporočili iz Darsa. Signalizacija voznike opozarja, da je treba hitrost vožnje ob gosti megli prilagoditi. Če sta vidna dva polkroga, je treba vožnjo nadaljevati s hitrostjo 70 kilometrov na uro, če pa je viden en polkrog, je treba upočasniti na 50 kilometrov na uro. Ker signalizacija ne bo postavljena po celotnem omrežju, na Darsu voznikom svetujejo, da ob gosti megli povečajo varnostno razdaljo in zmanjšajo hitrost ter vklopijo zadnje meglenke.

Kar hodite z roko v žepu!

»Če ne veste, kako je živeti brez desne roke, si jo preprosto samo za en dan dajte v žep,« pred hudimi posledicami nepremišljene uporabe pirotehničnih izdelkov svari kirurg Uroš Ahčan.

SIMON ŠUBIC

Ljubljana – Z vsakim dnem bližje novemu letu se po ulicah sliši več glasnega pokanja petard, pa čeprav so te v Sloveniji prepovedane že vse od leta 2008. Ob njihovi nepravilni uporabi lahko hitro pride tudi do hudih in nepopravljivih posledic, so zato pred vrhuncem veselja decembra opozorili v ljubljanskem kliničnem centru. V letošnji »pirotehnični sezoni« njihovi zdravniki poškodb še niso obravnavali, tudi sicer se število obravnavanih poškodb v zadnjih letih znižuje (leta 2007 so jih obravnavali 26, v letu 2013 deset), a kot je opozoril Iztok Fošnarič iz Klinike za otorinolaringologijo in cervikofacialno kirurgijo, statistika poškodovanemu prav nič ne pomaga. »Če ne veste, kako je živeti brez desne roke, si jo preprosto samo za en dan dajte v žep,« pa je Uroš Ahčan, predstojnik Kliničnega oddelka za plastično, rekonstrukcijsko, estetsko kirurgijo in opeklino Kirurške klinike, pospremil prikazane fotografije raztrganih rok najstnikov, ki se jim je veselo silvestrovanje sprevrglo v nočno moro, ki jih je zaznamovala za vse življenje. »V virtualnem svetu in risankah imajo junaki ponavadi več rok in glav, v realnem svetu pa imamo samo eno glavo in dve roki,« je zato še opozoril Ahčan.

Simon Herman s kliničnega oddelka za travmatologijo Kirurške klinike je opozoril, da je pri uporabi pirotehniko enako kot pri vožnji z avtomobilom potrebna zbranost

Pred nepopravljivimi posledicami zaradi nespametne uporabe pirotehniko so ta teden posvarili (z leve): Iztok Fošnarič, Simon Herman in Uroš Ahčan iz ljubljanskega kliničnega centra ter Daniel Jug z generalne policijske uprave. / Foto: Tina Dokl

in odsotnost psihoaktivnih snovi. »Dejstvo je, da se poškodovanega dela telesa po poškodbi nikoli več ne more povrniti v enako stanje kot pred poškodbo,« je poudaril. Veseli ga, da zadnja leta število poškodb s pirotehničnimi sredstvi upada, za kar je zagotovo zaslužno tudi ozaveščanje preko medijev. »A mladi, stari med 11 in 20 let, ki so najbolj ogrožena skupina, najmanj spremljajo informativne oddaje. Vemo pa, da jih gledajo njihovi starši, zato so naša opozorila namenjena prav njim,« je dejal. Dolgoletno povprečje razkriva, da pri poškodbah zaradi uporabe pirotehniko izrazito izstopajo poškodbe rok in glave, je še opozoril.

Po Ahčanovih besedah lahko zaradi nepravilne uporabe pirotehniko pride le do manjših opeklinskih ran, brez večjih funkcionalnih posledic, žal prevečkrat pa tudi do obsežnih in kompleksnih poškodb roke. Večinoma

so poškodovane kosti in vsa mehka tkiva: žile, živci, kite in mišice, prisotne so obsežne kožne vrzeli. Področje poškodbe je zelo veliko, tkiva so lahko zmečkana in raztrgana in lahko propadejo tudi kasneje. Pri otrocih so velikokrat poškodovani rastni stiki kosti. »Najbolj tragično pri teh poškodbah pa je, da so to trajno invalidni mladi ljudje, ki se vse življenje nato spopadajo s psihofizičnimi posledicami,« je poudaril.

Neustrezna raba pirotehničnih sredstev lahko vodi tudi do okvar sluha. »Z okvarami sluha zaradi poka pirotehničnega sredstva se sicer poredke srečujemo, a do njih prihaja. Ob zvokih zelo velike jakosti lahko pride tudi do raztrganine bobniča, večkrat pa imamo opravka z okvaro notranjega ušesa, kjer je čutilo za sluh. Pride lahko tudi do nepopravljivih okvar,« je opozoril Iztok Fošnarič.

Policisti opozarjajo, da je še vedno problematična

uporaba pirotehničnih sredstev v nasprotju z navodili proizvajalca, lastna izdelava ali predelava, uporaba pirotehničnih izdelkov v drugih predmetih ter uporaba izdelkov, kupljenih na črnem trgu. Daniel Jug iz Uprave uniformirane policije Generalne policijske uprave zato svetuje, da namesto petarde vzemete raje pamet v roke. Prodaja pirotehničnih izdelkov kategorije 1, katerih glavni učinek je pok, je dovoljena le od 19. do 31. decembra, njihova uporaba pa od 26. decembra do 2. januarja. Mladoletnikom do 14. oziroma 16. leta starosti je dovoljeno uporabljati pirotehnične izdelke kategorij 1 in 2 le pod nadzorstvom staršev ali skrbnikov, mlajšim uporaba ni dovoljena. Prodaja, posest in uporaba ognjemetnih izdelkov kategorije 2 in 3, katerih glavni učinek je pok, pa je že od leta 2008 prepovedana.

Izsiljevali za namišljen dolg

SIMON ŠUBIC

Škofja Loka – Gorenjski kriminalisti so kranjskemu tožilstvu kazensko ovadili pet oseb iz Škofje Loke in Ljubljane, starih od 25 do 44 let, ki jih utemeljeno sumijo, da so v okviru kriminalne združbe dlje časa izsiljevali vsaj tri oškodovance, so sporočili s Policijske uprave Kranj (PU Kranj). Vsi osumljenci so ovadeni zaradi storitve kaznivega dejanja poskusa izsiljevanja, eden pa tudi zaradi povzročitve lahkih telesnih poškodb. Vse osumljence je policija v preteklosti že

obravnavala zaradi nasilnih kaznivih dejanj.

V preiskavi, ki so jo končali konec novembra, so kriminalisti ugotovili, da se osumljenci z izsiljevanjem ukvarjajo že dlje časa, kazniva dejanja pa izvršujejo kontinuirano. Eden od osumljenih z območja Škofje Loke naj bi bil naročnik oziroma organizator kaznivih dejanj, ostali štirje pa naj bi od oškodovancev izsiljevali namišljene dolgove in pri tem uporabljali tudi zastraševanje in nasilje. Eden od oškodovancev bi na primer moral osumljencema vrniti nekaj tisoč evrov namišljenega dolga,

ker ga ni, sta mu grozila z nasiljem in grožnje kasneje tudi uresničila. Od drugega oškodovanca naj bi zahtevali, da poravnano neodplačano bančno posojilo enega od osumljencev, tretji oškodovanec pa naj bi moral poravnati prav tako namišljen denarni dolg do osumljenca. Ker zadnja osumljenca dolga nista poravnala, sta bila prav tako deležna groženj in nasilja, grožnje pa so se nadaljevale še naprej.

»Pri zastraševanju so osumljenci oškodovance postavljali v brezizhoden položaj. Najprej so nanje vršili manjše pritiske, ki pa so jih nato

stopnjevali z grožnjami in nasiljem. Oškodovance so opozarjali tudi na posledice, če bi dejanja naznanili policiji. Zato so bili sumi kaznivih dejanj prijavljeni šele po mnogih grožnjah in nasilju v daljšem časovnem obdobju. Med nekaterimi grožnjami so bile tudi daljše prekinitev, zato so oškodovanci menili, da je izsiljevanje konec. Pa ga ni bilo, zato so bili ob ponovnem izsiljevanju še toliko bolj šokirani in prestrašeni, pritiski nanje pa so bili posledično zelo hudi,« je razložil Bojan Kos, tiskovni predstavnik PU Kranj.

Dr. Andreja Valič Zver v monografiji, ki je ključnega pomena za razumevanje prelomnega obdobja v letih 1989–1992, prikaže in analizira sile, ki so prispevale k osamosvojitvi Slovenije. V prvi vrsti prikaže nastanek, delovanje, vlogo in pomen Demosa – Demokratične opozicije Slovenije.

Redna cena knjige je 22 EUR. Če knjigo kupite ali naročite na Gorenjskem glasu, je cena le

20

EUR

* poština

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Bleiweisova 4 v Kranju, jo naročite po tel.: 04/201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.

Gorenjski Glas

POSLOVNI GLAS

Triglav prodaja Grad Podvin

Zavarovalnica Triglav prodaja kompleks Grad Podvin. Javna dražba bo v četrtek, 18. decembra, na Okrajnem sodišču v Radovljici.

CVETO ZAPLOTNIK

Radovljica – Okrajno sodišče v Radovljici je v izvršilni zadevi upnika Zavarovalnice Triglav proti dolžniku – svoji hčerinski družbi Hotel Grad Podvin odredilo zaradi izterjave nekaj več kot 4,2 milijona evrov dolga prodajo kompleksa Grad Podvin v Mošnjah, ki vključuje grad, restavracijo, okrog štirinajst hektarjev zemljišč in še nekatere druge nepremičnine. Kompleks bo poskušalo prodati na javni dražbi v četrtek, 18. decembra. Vrednost vseh nepremičnin v kompleksu je po pravnomočnem sklepu sodišča nekaj manj kot 4,4 milijona evrov, prodajna cena pa bo znašala 70 odstotkov ugotovljene vrednosti, to je dobre tri milijone evrov, kar je tudi najnižja cena, pod katero se bodo nepremičnine tokrat prodajale na dražbi. Na vprašanje, zakaj se je Zavarovalnica Triglav odločila, da po sodni poti izterja dolg hčerinske družbe, v zavarovalnici pojasnjujejo, da so bila posojila zavarovana

Kompleks Grad Podvin bo 18. decembra na dražbi. / Foto: Gorazd Kavčič

z zastavo nepremičnin Hotela Grad Podvin, a ker ta niso bila ob zapadlosti poplačana, so se odločili za postopek izvršbe s predlogom za prodajo zastavljenih nepremičnin.

Kot je znano, je Zavarovalnica Triglav že pred petimi leti prodajala Grad Podvin na dražbi, izklicna cena je bila 3,8 milijona evrov,

edini ponudnik pa je bil tedaj najemnik Zlatan Kudić s svojim podjetjem. Ker Kudić ni v celoti plačal kupnine, je kupčija padla v vodo, Kudić pa je potlej s podjetjem G.P. hoteli, ki je sicer od lanskega marca v stečajnem postopku, vložil odškodninsko tožbo zoper hčerinsko družbo Hotel Grad Podvin, od katere zahteva povračilo vlaganj v

višini skoraj osem milijonov evrov. Sodni postopek še poteka, stečajna upraviteljica pa v oktobrskem poročilu navaja, da ne bo mogla več nadaljevati pravde, če upniki ne bodo zložili denarja za vodenje stečajnega postopka. V Zavarovalnici Triglav ob tem poudarjajo, da odškodninska tožba ni povezana s prodajo nepremičnin na dražbi.

Bitka za kupce se je začela

Na kampanjo Zveze potrošnikov Slovenije dobavitelji že odgovarjajo z nižanjem cen energije.

SIMON ŠUBIC

Kranj – V Zvezi potrošnikov Slovenije (ZPS) v teh dneh prijavljenim gospodinjstvom že pošiljajo prve ocene prihrankov in ponudbe dobaviteljev Gen-I in Energija Plus, ki sta bila kot najugodnejša ponudnika izbrana na licitaciji ZPS za skupinski odkup energije v okviru kampanje Zamenjaj in prihrani. A ostali ponudniki energije ne stojijo križem rok in na kampanjo ZPS že odgovarjajo s svojimi ugodnimi ponudbami. Na dražbi v okviru kampanje Zamenjaj in prihrani je sicer Gen-I zmagal tako pri dobavi elektrike kot pri skupni dobavi elektrike in plina, Energija Plus pa je bila izbrana za najboljše ponudnika plina.

Po načrtih ZPS bodo vsi prijavljeni potrošniki, teh je že več kot 39 tisoč, ocene prihrankov s ponudbami prejeli do sredine decembra, gospodinjstva pa se njihovi akciji še vedno lahko pridružijo. Po izračunih ZPS bo sicer več kot 60 odstotkov potrošnikov, če bodo z ZPS zamenjali samo dobavitelja elektrike, prihranilo med 50 in 150 evri letno. Enak delež potrošnikov si lahko obeta prihranke celo med 75 in 200 evri letno, če bodo zamenjali dobavitelja tako elektrike kot tudi plina. »Če bi vsi potrošniki, ki sodelujejo v Zamenjaj in prihrani, sprejeli ponudbo in zamenjali dobavitelja z ZPS, bi skupaj lahko prihranili več kot 3,5

milijona evrov na leto,« poudarjajo. Zamenjava dobavitelja je sicer za potrošnike brezplačna in preprosta, odveč je tudi strah, da bodo v postopku menjave ostali brez elektrike ali plina, pojasnjujejo v ZPS. Ponudbe v okviru kampanje Zamenjaj in prihrani sicer zagotavljajo navzgor omejeno ceno za 12 mesecev, so brez vezave in skritih stroškov.

»Na ZPS si želimo, da akcijo uspešno zaključimo, da potrošniki zamenjajo dobavitelja z nami, saj bo to signal, da si potrošniki tovrstnih akcij želijo in v njih tudi aktivno sodelujejo,« je poudarila predsednica ZPS Breda Kutin in dodala, da že pripravljajo izhodišča za novo kampanjo, s katero bi potrošnikom ponovno lahko pomagali znižati stroške.

V ZPS so zadovoljni, da so sodelujočim potrošnikom zagotovili občutne prihranke, prihranili pa bodo pravzaprav vsi slovenski potrošniki, saj nekateri ponudniki že od začetka kampanje ZPS nižajo cene. Elektro Gorenjska Prodaja je tako v teh dneh predstavil Praznični paket 2015, s katerim obljublajo trenutno najnižje cene elektrike v Sloveniji do konca 2015 in letni prihranek okoli 80 evrov (odvisno od porabe in načina obračuna). Primerjava s cenami iz kampanje ZPS pokaže, da so cene Elektra Gorenjska Prodaje dejansko nižje za 0,00001 evra na kilovatno uro porabljene elektrike.

Inšpektorji ponoči pri pekih

V nekaterih skladiščih so odkrili zelo slabe higienske razmere, v dveh primerih tudi iztrebke glodavcev.

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Uprava za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin je skupaj s finančno upravo izvedla v nočeh s 4. na 5. december in s 5. na 6. december poostren nadzor v pekarski dejavnosti. Inšpektorji uprave za varno hrano so preverjali registracijo obrata in prevoznih sredstev, higiensko stanje vozil in skladišč, izpolnjevanje zdravstvenih zahtev za zaposlene, sledljivost za moko in jajca ter v nekaterih primerih še označevanje živil na prodajnem mestu. Pregledali so 47 pekarn in eno prodajalno kruha in pekovskih izdelkov. Poglejmo najpomembnejše ugotovitve! Šest odstotkov obratov ni izpolnjevalo obveznosti glede registracije. V 13 odstotkih skladišč so bile higienske razmere zelo slabe, ugotovili so plesnive stene in stropne, umazana tla in stvari, ki

ne sodijo v skladišče. V dveh primerih so opazili iztrebke glodavcev, zapredke insektov v vreči z moko oz. obgrizene vreče. V enem primeru so odredili generalno čiščenje in odstranitev onesnaženih surovin, v enem pa so celo prepovedali začasno opravljanje dejavnosti. Ponekod so po pregledu

sledljivosti za moko, v šestih odstotkih pa za jajca. Pri skoraj tretjini pregledov so ugotovili nepravilnosti pri označevanju kruha in pekovskih izdelkov. Za vse te ugotovljene pomanjkljivosti so 24 pekarnam izdali ureditvene odločbe, devetim so izrekli opozorila, uvedli pa so tudi 29 prekrškovnih postopkov.

Uprava za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin bo pekarsko dejavnost zaradi številnih ugotovljenih pomanjkljivosti še naprej obravnavala kot tvegano dejavnost.

skladišč preverili higiensko stanje tudi v proizvodnji in prav tako ugotovili neustrezne razmere. V osmih pekarnah niso imeli podpisanih izjav zaposlenih o izpolnjevanju zdravstvenih zahtev ali teh izjav niso imeli za vse zaposlene. V več kot tretjini pekarn inšpektorjem niso mogli na licu mesta z računi in dobavnimi dokazati

Finančna uprava je nadzorovala zaposlovanje na črno, izdajanje računov, blagajniško poslovanje ter vodenje predpisane dokumentacije in evidenc. Inšpektorji so pri 147 nadzorih ugotovili 24 kršitev, od tega največ (18) kršitev za delo na črno. Doslej so izrekli za 72.200 evrov glob, vendar vseh postopkov še niso zaključili.

Ponudba štipendij na enem mestu

Kranj – Javni sklad za razvoj kadrov in štipendije je pozval delodajalce, da do 31. januarja oddajo potrebe po kadrovske štipendijah za šolsko oz. študijsko leto 2015/2016. Po 31. januarju bo sklad o razpisanih štipendijah obveščal dijake in študente.

Moč profesionalcev

redna cena 142,00 € **-30%**
109,00 €

Vrtalnik
PSB9-713S EU-SLO

redna cena 117,00 € **-31%**
89,00 €

Brusilnik
HSW3125 EUR

Ob nakupu treh izdelkov vam najcenejšega podarimo!

2=3

Akcija traja do 19.12.2014 oz. do razprodaje zalog. Posebna ponudba velja za vse izdelke in dodatke iz redne ponudbe.

Vabljeni v našo novo prodajalno v Poslovni coni v Šenčurju. Med prazniki, od 22. 12. 2014 do 2. 1. 2015 bo trgovina zaprta.

T: 04 207 6 409. Odpiralni čas: pon. - pet. 7^h - 16^h.

Moč profesionalcev

Nov predlog programa

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano je pred dnevi predstavilo nov, drugi uradni predlog Programa razvoja podeželja za obdobje 2014–2020, ki ga je tudi že poslalo Evropski komisiji, od katere pričakuje odobritev februarja prihodnje leto. Novi program za razliko od prejšnjega vključuje spremembe pri kmetijsko-okoljskih in podnebnih ukrepih, pri ekološkem kmetovanju, kmetovanju na

območjih z naravnimi omejitvami, pri podpori za mlade kmete in pri ukrepu dobrobit živali (prašičev). Za izvajanje programa bo v obdobju 2014–2020 namenjeno 1,1 milijarde evrov denarja, od tega skoraj 200 milijonov za plačila območjem z naravnimi in drugimi omejitvami, skoraj 153 milijonov za kmetijska, okoljska in podnebna plačila in 171 milijonov evrov za naložbe v kmetijsko pridelavo, predelavo in trženje ter v kmetijsko in gozdno infrastrukturo.

O oblikah zaposlovanja na kmetiji

Škofja Loka – Kmetijska svetovalna služba bo v sredo, 17. decembra, ob 9. uri pripravila v gasilskem domu na Trati predavanje o oblikah zaposlovanja na kmetiji. Predavala bo Urška Ahlin Ganziti iz Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije, ki bo predstavila vse možne oblike najema delovne sile na kmetiji in postopke najema, posebnosti zaposlovanja v okviru dopolnilnih dejavnosti na kmetiji in pri prodaji kmetijskih pridelkov, obremenitve kmeta kot delodajalca z davki in prispevki pri posameznih oblikah dela ter novosti, ki jih za kmetije prinaša novi zakon o preprečevanju dela in zaposlovanja na črno.

Zgubimo strah pred ekološkim kmetovanjem

Godešič – V sredo, 17. decembra, ob 19. uri bo v dvorani KS Godešič predavanje z naslovom Zgubimo strah pred ekološkim kmetovanjem in ekološko kontrolo. Bernard Sadek z Inštituta za kontrolo in certifikacijo Univerze Maribor bo predstavil osnove ekološkega kmetovanja, postopke certificiranja in prednosti vključitve v ekološko kontrolo. Predavanje pripravlja Društvo Sorško polje v sodelovanju s krajevnimi skupnostmi Sorškega polja, občinami Kranj, Medvode in Škofja Loka ter mariborskimi inštitutom.

Vabijo na ogled predstave Vse o ženskah

Sveti Duh – Društvo podeželskih žena Lubnik in škofjeloška kmetijska svetovalna služba vabita danes, v petek, ob pol osmih zvečer v Kulturni dom Sveti Duh na ogled predstave Vse o ženskah. Kot so zapisali v vabilo, ogled »priporočajo vsem ženskam, ki bi rade boljše spoznale vzroke svoje psihe, pa tudi vsem moškim, ki bi želeli globlje prodreti v to večno jim uganko – žensko dušo«. Vstopnice je možno kupiti pri Mariji Kušar (tel. št. 041/535 313) ali Mariji Polajnar (031/418 393) ter eno pred začetkom predstave v kulturnem domu.

Dobre higienske navade v čebelarstvu

Britof – Čebelarstvo Britof-Predoslje bo danes, v petek, ob 17. uri pripravilo v gasilskem domu v Britofu usposabljanje za čebelarje o smernicah dobrih higienskih navad v čebelarstvu. Usposabljanje bo vodila Marija Sivec.

Zahtevajo znižanje zakupnin

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije zahteva znižanje zakupnin za kmetijska zemljišča v državni lasti, v skladu kmetijskih zemljišč in gozdov pa pravijo, da to ne bi bilo gospodarno.

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – V Kmetijsko gozdarski zbornici Slovenije so pričarani, da Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov RS, ki upravlja s kmetijskimi zemljišči in gozdovi v lasti države, vodi letos neprimerno poslovno politiko. Kot sta na nedavni novinarski konferenci povedala predsednik zbornice Cvetko Zupančič in direktor Branko Ravnik, je sklad ob načrtovani uvedbi davka na nepremičnine zvišal zakupnine za 16,7 odstotka, vendar jih potlej, ko je zakon »padel« na ustavnem sodišču, ni znižal na prejšnjo raven. Pa ne le to: spremenil je tudi prakso dodeljevanja kmetijskih zemljišč v zakup v primerih, ko se za isto zemljišče potegujejo enakovredni upravičenci. Namesto uveljavitve dodatnih meril je uvedel model licitacije, pri katerem upravičenci oddajo zavezujoče ponudbe.

K zviševanju zakupnin spodbudili tudi druge

V zbornici se s takšno poslovno politiko sklada ne strinjajo, zato zahtevajo za prihodnje leto znižanje zakupnin ter pri dodeljevanju zemljišč v zakup

Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov oddaja na Gorenjskem v zakup 1582 hektarjev kmetijskih zemljišč. Povprečna zakupnina znaša letos 141,9 evra za hektar, kar pomeni, da bo sklad od 503 zakupnikov prejel skupno nekaj več kot 224.539 evrov zakupnine.

Cvetko Zupančič, predsednik zbornice: »Če svet sklada oz. kmetijski minister ne bo upošteval naših zahtev, bomo otežili dialog tudi pri drugih vsebinah.«

Branko Ravnik, direktor zbornice: »Prihodki iz kmetijske dejavnosti ne prenesejo zakupnin, ki presegajo 10 odstotkov vrednosti poljedelske pridelave in živinoreje.«

upoštevanje meril aktivne zemljiške politike in prednostni vrstni red upravičencev, ki temelji na strateških usmeritvah. Upravljanje z državnimi kmetijskimi zemljišči razumejo kot del zemljiške politike, pri kateri je treba upoštevati tudi ekonomski položaj kmetijstva, ki je bil lani zelo neugoden in tudi letos po prvih ocenah ne bo takšen, da bi opravičeval visoke dvige zakupnin. Zakupnine za kmetijska zemljišča ne morejo biti glavni vir za nakupe novih zemljišč in za pokrivanje denacionalizacijskih obveznosti, ki so sicer večinoma nastale pri gospodarjenju z gozdovi, menijo v zbornici, kjer ugotavljajo, da je sklad z zvišanjem zakupnin spodbudil k dvigu tudi vse druge, ki dajejo kmetijska zemljišča v zakup oz. v najem. Zakupnine znašajo že več kot deset odstotkov vrednosti pridelave na njivah in v živinoreji, pri tem pa v zbornici poznajo tudi primere, ko so kmetje zaradi velikega povpraševanja po njivah ponudili na licitaciji za hektar njive tudi šeststo evrov zakupnine, kar

je po oceni zbornice v nasprotju z ekonomsko logiko.

Na prostem trgu zakupnine višje od skladovih

V skladu kmetijskih zemljišč in gozdov menijo, da znižanje zakupnin ne bi bil gospodaren ukrep, pri tem pa navajajo, da se njihove finančne obveznosti do drugih povečujejo (še zlasti odškodnine po zakonu o denacionalizaciji) in da imajo letos zaradi naravnih nesreč višje stroške

in manjše prihodke, kot so pričakovali. Na podlagi neuradnih podatkov ugotavljajo, da so zakupnine za kmetijska zemljišča, še zlasti za njive, na nepremičninskem trgu še vedno višje od zakupnin, kot jih zaračunava sklad. Da je povpraševanje po zakupnih kmetijskih zemljišč precej večje od ponudbe, dokazujejo tudi podatki sklada o izvedenih licitacijah, ki kažejo, da so »zmagovalci« na licitacijah ponudili za 4,28-krat višjo zakupnino, kot je po ceniku.

Letna zakupnina sklada za njive in travnike v letu 2014

Dejanska kultura	Razred	Zakupnina (v €/ha)	Območje bonitete
Njiva	1–3	204,76	65–100
Njiva	4–6	186,53	35–64
Njiva	7–8	143,55	1–34
Travnik	1–2	160,91	50–100
Travnik	3–4	134,87	40–49
Travnik	5–6	110,41	25–39
Travnik	7–8	84,41	1–24
Pašnik	1–2	67,85	50–100
Pašnik	3–4	50,46	30–49
Pašnik	5–8	33,91	1–29
Planinski pašnik	1–8	16,57	1–100

Na območjih z ugodno prometno leto in večjim povpraševanjem po zemljiščih se zakupnina obračunava s faktorjem 1,2, na kmetijsko ogroženih območjih pa s faktorjem 0,8.

Čebelarstvo se vse bolj uveljavlja

CVETO ZAPLOTNIK

Brdo pri Lukovici – Čebelarstva Slovenije je v petek v Čebelarskem centru na Brdu pri Lukovici pripravila Dan čebelarstva, na katerem je predstavila dobre primere čebelarstva, apiturizem kot dopolnilno dejavnost na kmetiji in njeno certificiranje, spletno stran certificiranih ponudnikov apiturizma ter pomen povezovanja in skupnega nastopanja ponudnikov apiturizma na trgu. Kot so povedali na posvetu, spremenjena

uredba o dopolnilnih dejavnostih na kmetiji omogoča čebelarjem, da apiturizem registrirajo kot dopolnilno dejavnost, Slovenija pa je doslej kot prva in tudi kot edina država uvedla certificiranje ponudnikov apiturizma in apiterapije. Na dnevu čebelarstva turizma so podelili certifikate odličnosti 11 ponudnikom, tako da jih je zdaj skupno že 31. Certifikati odličnosti so označeni z eno, dvema ali tremi čebelicami, kar je odvisno od ponudbe čebelarstva turizma. Certificirani ponudniki bodo imeli tudi svojo

spletno stran, na kateri se bodo lahko predstavljali pisno in slikovno.

Na Dnevu čebelarstva turizma so razglasili tudi rezultate natečajev Čebelarstva najbolj prijazna občina, Zlati medenjaki 2014 in Pravi slovenski čebelnjak, pri katerem so bile tri kategorije. V skupini (naj)starejših čebelnjakov so podelili plaketo tudi trem gorenjskim čebelnjakom – Šmončevemu čebelnjaku v dolini Voje v Bohinju, Čučkovemu čebelnjaku v vasi Bitnje v Bohinju in čebelnjaku Antona Janše v Žirovnici.

Pravljicna dežela Gorajste

ADRENALINSKI PARK GORAJTE, VIRMAŠE PRI ŠKOFJI LOKI

OD 18.12. DO 28.12. OB 15. in 17. URI
 V VSAKEM VREMENU, VSTOPNINE NI, 25.12.2014 PREDSTAV NI.

VEČ NA: WWW.PRAVLJICNADEZELA-GORAJTE.SI

DARILO ZA OTROKA PRINESITE S SEBOJ.

zdravje & lepota

ZDRAVJE • KAKOVOST BIVANJA • ZDRAVA PREHRANA • NAPREDEK V ZDRAVSTVU • ZDRAVILA • KOZMETIKA • NASVETI ZA DOLGO ŽIVLJENJE

Delo z bolniki jo izpolnjuje

Diplomirana medicinska sestra Marjana Bratkovič iz Klinike Golnik je prejela naziv častne članice Društva medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Gorenjske.

URŠA PETERNEL

Najvišje priznanje Društva medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Gorenjske, naziv častna članica društva, je letos prejela 56-letna diplomirana medicinska sestra Marjana Bratkovič. V

in raziskav, redno pa nadgrajuje svoje znanje z udeležbo na strokovnih srečanjih in znanje prenaša na sodelavce in bolnike. Ob prejemu najvišjega gorenjskega stanovskega priznanja je dejala: "Zelo sem počaščena, da sem prejela to priznanje, ki mi veliko pomeni. Sem tik pred upokojitvijo, a stik s stroko nameravam

Marjana Bratkovič na podelitvi priznanja na Jesenicah

Kliniki Golnik je zaposlena že 36 let, torej celotno delovno dobo. "Kot štipendistka sem že kot petnajstletno dekle začela opravljati počitniške prakse na Golniku, se potem redno zaposlila in kmalu bo 37 let, kar živim s to hišo ... In zelo sem ponosna, da delam prav tu," je povedala nagrajenka, ki je najprej delala kot srednja medicinska sestra, leta 2005 pa je zaključila tudi visokošolski študij. Delala je na različnih bolniških oddelkih, zadnja leta pa opravlja delo vodilne medicinske sestre bolniškega oddelka. Veliko truda pri delu s kroničnimi bolniki vlaga v zdravstveno vzgojno delo, še posebno pri bolnikih s tuberkulozo in kronično obstruktivno pljučno boleznijo. Pripravila je program ter vodila učne delavnice za bolnike, je avtorica zloženek

ohraniti, še naprej bom delala na terenu v sklopu Društva pljučnih in alergijskih bolnikov, nadaljevala bom tudi strokovno delo v pulmološki sekciji, kjer pripravljamo seminarje." O izbiri poklica medicinske sestre pa je povedala: "Delo z bolniki me vsakodnevno izpolnjuje, vsak dan lahko naredim nekaj dobrega, obenem pa mi ta poklic omogoča nenehno strokovno izpopolnjevanje, raziskovanje v zdravstveni negi in uvajanje novih postopkov; skratka, v tem poklicu imam možnost ogromno narediti. In če bi morala še enkrat izbirati, bi brez pomisleka znova izbrala poklic medicinske sestre." V prostem času se sprošča ob klasični glasbi, kolesarjenju, rada hodi v gore, smuča, pleše in se druži s prijatelji, posebej pa je srečna, ker je postala tudi babica.

Škodljivo pitje sladkih pijač

Pitje sladkih pijač povzroča debelost, odpira pot k razvoju sladkorne bolezni, povzroča zobno gnilobo in druge nevarne bolezni. O tem so v Ljubljani govorili predstavniki nevladnih organizacij in medicinske stroke, ki so predstavili klinične posledice čezmernega uživanja sladkih pijač. Tako strokovnjaki kot predstavniki nevladnih organizacij obžalujejo umik zakona, ki bi uvedel trošarine za sladke pijače.

gorenjske lekarnice

Farmaceutov nasvet iz Gorenjskih lekarn

Bela omela – praznično zdravilno zelišče

Leto se počasi zaključuje. Po mestih se prižigajo praznične lučke. Tudi v oficine Gorenjskih lekarn se nasešuje vonj po cimetu, jabolkah, pomarančah, klinčkih, hibiskusu in šipku. Vse to so sestavine naše Praznične čajne mešanice, ki smo jo pripravili prav za prihajajoče praznike. Da je še lepša, smo jo opremili z okraski, ki so jih naredili varovanci VDC Jesenice.

S koncem leta pa niso povezani samo okraski, razsvetljava, okusi in vonji, ampak tudi številni praznični običaji. In veliko jih je povezano z zanimivo rastlino, belo omelo. V mesecih pozne jeseni in zime jo zlahka prepoznamo kot zeleno kepo na sicer golih drevesih. Bela omela je grm, polparazit, ki si za preživetje pomaga z vodo dreves, na katerih gostuje. Čeprav lahko doseže premer okoli enega metra, ima kratko steblo. Obliki ji dajejo močno razvejane veje, na katerih najdemo značilne podolgovate in v vseh letnih časih zelene, usnjate liste. Prepoznamo jo tudi po belkastih, jagodam podobnih plodovih.

O njej se je v času pred novim letom vedno veliko govorilo. Prinašala naj bi srečo, dobro letino, zdravje živine in odganjala zle duhove. Poljub pod belo omelo naj bi zaljubljenecema prinesel srečo v ljubezni in večno zvestobo. Uporaba pa sega že v čase

Keltov, katerim je predstavljala simbol nesmrtnosti, saj naj bi pozdravila prav vse. V germanski mitologiji so s puščico iz lesa bele omele usmrtili neranljivega božanskega junaka Baldurja. Z njeno pomočjo je grški Enej uspel odpreti vrata podzemlja. V srednjem veku je bila simbol rodovitnosti in ljubezni.

Ravno zaradi spoštovanja, ki ga je bila deležna v preteklosti, je bela omela zelo zanimiva tudi za sodobno medicino. Tako se uporaba bele omele aktivno raziskuje na najrazličnejših področjih, od njenega vpliva na srce, krvni tlak, vnetja, do vpliva na imunski sistem in psiho. Raziskave pa posegajo tudi na področje preprečevanja in zdravljenja rakavih obolenj.

Žal pa je kvalitetnih in zanesljivih rezultatov o varnosti in uporabi tega zanimivega grma še premalo, da bi ga lahko vključili v uradno medicino. Tako njegova uporaba še vedno temelji predvsem na izsledkih tradicionalne rabe.

Tu se bela omela uporablja predvsem za lajšanje težav s srcem in krvožilnim sistemom. Čeprav se uporablja tudi za lajšanje vnetja sklepov in zdravljenje poškodb na kosteh in sklepih, se bela omela večino uporablja za lajšanje težav, povezanih s srcem in krvožilnim sistemom. Tako so jo pogosto

uporabljali pri šibkem srčnem utripu, še pogosteje pa za nižanje previsokega krvnega tlaka. A potrebno je vedeti, da njen učinek ni takojšen. Do njega pride po več dneh, tudi tednih redne uporabe pripravkov iz bele omele. Manj poznana je uporaba bele omele za lajšanje vrtoglavice in za pomirjanje.

Čeprav je bela omela po verovanju Keltov simbol nesmrtnosti, paje potrebno vedeti, da se tradicionalno

uporablja za lajšanje bolezni, ki so lahko zelo resne in kot take zahtevajo obravnavo pri zdravniku. Zato se pred uporabo pripravkov iz bele omele posvetujte z zdravnikom. Njena uporaba ni nikoli zamenjava za že vpeljano terapijo. Vedno pa ste vabljeni tudi v naše lekarnice, kjer vam bomo z veseljem svetovali tako o uporabi bele omele kot tudi odgovorili na vsa vaša ostala vprašanja!

Luka Oman, mag. farm.

Več informacij na naši spletni strani na povezavi bit.ly/gl-praznici-caj

Želimo vam prijetne praznike in spečno 2015!

www.gorenjske-lekarnice.si, info@gorenjske-lekarnice.si

Lekarniške enote: Bled Zlatorog, Bohinjska Bistrica, Cerklje, Gorenja vas, Jesenice, Kranj, Kranjska Gora, Kropa, Lesce, Planina, Planina II, Podlubnik, Preddvor, Primskovo, Radovljica, Stražišče, Šenčur, Škofja Loka, Tržič, Železniki, Žiri, Žirovnica

Farmakoinformativna služba, Galenski laboratorij, Kontrolno analizni laboratorij

Spletna lekarna: www.lekarnagorenjske.si

Homeopatska zdravila za samozdravljenje - Za svetovanje se predhodno naročite.

Nekaj primerov gripe

Gripa je bolj sezonska in se pojavlja od konca oktobra do sredine aprila. V povprečju imamo desetkrat več možnosti, da zbolimo za prehladom kot za gripo, ki je veliko resnejše obolenje kot prehlad. Slednji pa zahteva večjo odsotnost z dela in od pouka kot vse druge bolezni skupaj.

SUZANA P. KOVAČIČ

V Sloveniji so že potrdili posamezne primere okužb z virusom influence A in virusom influence B, število na Gorenjskem ne odstopa od povprečja. "Število potrjenih grip je zelo majhno. Podatki Svetovne zdravstvene organizacije za Evropo kažejo, da je o posameznih primerih gripe poročalo polovica držav te regije. Strokovnjaki ocenjujejo, da ostaja aktivnost nizka in zato o sezoni gripe še ne moremo govoriti. Pojavljanje akutnih okužb dihal je povsem primerno letnemu času," je povedala doc. dr. Maja Sočan iz Nacionalnega inštituta za javno zdravje (NIJZ).

Najpogostejši je prehlad

Najpogostejša virusna okužba je prehlad. Povzročajo ga več kot dvesto različnih virusov. "Prehladna obolenja se lahko pojavljajo čez vse leto, najpogostejša pa so jeseni in pozimi. Obisk pri zdravniku je potreben kadar trajajo prehladni simptomi dlje kot sedem dni, kadar imamo povišano temperaturo več kot tri dni, kadar težko dihamo in požiramo, kadar kašljamo več kot sedem dni, pri hudem glavobolu in bolečinah v predelu sinusov, bruhanju, moteni zavesti, pri otrdelem tilniku, bolečini v ušesih..." je povedala doc. dr. Irena Grmek Košnik, specialistka javnega zdravja iz NIJZ. V povprečju imamo desetkrat

več možnosti, da zbolimo za prehladom kot za gripo, ki pa je veliko resnejše obolenje kot prehlad, je še pojasnila sogovornica in dodala: "Prehlad zahteva večjo odsotnost z dela in od pouka kot vse preostale bolezni skupaj. Odrasli zbolijo v povprečju dvakrat do štirikrat na leto, otroci pa šestkrat do osemkrat. Da bi se izognili pogosti obolenosti in prepogostih odsotnosti, poskušamo prehlad pozdraviti sami, žal največkrat delovno, brez zdravniške pomoči. A tudi pri prehladu lahko pride do zapletov, kot so vnetje srednjega ušesa (največkrat pri otrocih) in obnosnih votlin (sinuzitisa), ter okužbe spodnjih dihal, med katerimi je najbolj pogosta in nevarna pljučnica."

Nevarna pljučnica

Pljučnica (pnevmonija) je vnetje, ki zajame drobne pljučne mešičke in tkiva okrog njih, zaradi tega pride do motene izmenjave plinov in oskrbe s kisikom. Irena Grmek Košnik je opisala simptome: "Znaki pljučnice so splošna oslabelost, povišana telesna temperatura, kašelj, izmeček, bolečine v prsih, hitro in težko dihanje, izguba apetita, zmedenost ... Pri starejših so lahko simptomi neznačilni in zabrisani." V slovenske bolnišnice je v povprečju sprejetih približno 6000 bolnikov z izven bolnišnice pridobljeno pljučnico. Največ med njimi kar od 60 do 70 odstotkov je starejših od 65 let. "Pljučnica je pomemben vzrok smrti, saj

je smrtnost v bolnišnici zdravljenih bolnikov s pljučnico okrog 10 odstotna, bolnikov s pridruženimi kroničnimi boleznimi in starostnikov pa celo do 30 odstotna."

Kako se zaščitimo

V zimskem času, ko kroži več virusov, strokovnjakinja svetuje dosledno upoštevanje vseh higienskih načel in cepljenje proti gripo in pnevmokoknim okužbam. Cepljenje proti gripo je potrebno opraviti vsako leto znova (najbolje) še pred sezono prehladnih obolenj. Priporočajo ga še posebej kroničnim bolnikom, sta-

rejšim in majhnim otrokom, nosečnicam, svojem bolj ogroženih oseb in varovanecem socialnih ustanov, pa tudi osebam, ki so pri svojem delu izpostavljene nevarnosti okužbe. "Pnevmokokne okužbe so velik problem po vsem svetu, saj so pnevmokoki vodilni povzročitelji bakterijske pljučnice v kar 68 odstotkih, gnojnega meningitisa, vnetja srednjega ušesa v kar 50 odstotkih, bakteriemije in sepse. Zdravimo z antibiotiki, so pa bakterije na njih vse bolj odporne. Tveganje za pnevmokokne okužbe z zapleti lahko znižamo s pravočasnim cepljenjem."

Dobro je vedeti

Simptomi gripe

Simptomi se pojavijo od 24 do 48 ur po okužbi. Prvi znak gripe je včasih blago mrazenje. V naslednjih nekaj urah se lahko pojavijo visoka temperatura, znojenje in hujše mrazenje, bolečine v mišicah, oslabelost, kihanje, neprehoden nos, pekoče bolečine v žrelu in kašelj.

Lekarna BÄREN APOTHEKE Celovec/Klagenfurt

Neposredno ob glavni celovski vpadnici s smeri Ljubelja, na ulici Rosentalerstrasse, se nahaja ta znana lekarna BÄREN APOTHEKE, ki jo vodi mag. dr. Romana Hassler. BÄREN APOTHEKE je klasična lekarna, ki ima poleg zdravil tudi zelo široko ponudbo izdelkov s področij homeopatije, fitoterapije, prehrambenih dodatkov in kozmetike.

Osnovna smernica vseh sodelavcev lekarne BÄREN APOTHEKE v koroški prestolnici Celovec je poleg splošne medicine tudi optimalno svetovanje na področju alternativnih zdravstvenih možnosti. Zelo pomembna so številna področja homeopatije, terapije s Schüsslerjevimi solmi in z Bachovimi cvetnimi pripravki. Strokovni sodelavci lekarne si radi vzamejo čas za optimalno svetovanje na vseh področjih. V središču pozornosti je zdravje in dobro počutje vsake posamezne stranke. Del optimalnega zdravja in dobrega počutja je tudi zdrava in negovana koža.

Zato je lekarna BÄREN APOTHEKE specializirana tudi na vrhunske kozmetične izdelke.

Da je dostop do potrebnih zdravil stalno zagotovljen, ima lekarna tudi dežurno službo. To omogoča nakup zdravil tudi izven splošnih odpiralnih časov, npr. ob nedeljah in ponoči. Če določenih zdravil slučajno ni na zalogi, poskrbi ekspresna služba za hitro dobavo. V kratkem času pa vam priskrbimo celo zdravila iz Nemčije. Z veseljem vam svetujemo tudi po telefonu. Lastna parkirišča pa zagotavljajo, da bo obisk udoben!

- ZDRAVILA • HOMEOPATIJA • FITOTERAPIJA
 - PREHRAMBENI DODATKI • KOZMETIKA
 - EKSPRESNA DOBAVA ZDRAVIL IZ NEMČIJE
- (informacije o dobavi dobite tudi po elektronski pošti)

LEKARNA BÄREN APOTHEKE

A-9020 Klagenfurt/Celovec, Rosentalerstrasse 73 • tel. 0043/463/22225 • faks + 17
e-pošta: baerenapotheke@hotmail.com • www.baerenapotheke-klagenfurt.at
ODPRTO: pon. - pet. 8.00 - 12.30 in 14.30 - 18.00, sobota 8.00 - 12.00

ZA DOBRO POČUTJE

Eden je varuh jeter, drugi varuh spomina

Pegasti badelj in ginko sta rastlini, ki v sebi skrivata veliko dragocenega za človekovo zdravje.

Pegasti badelj velja za silaka med rastlinami, saj zmora skorajda vse; je čistilec, zdravilec, pravi mogotec, ki svoj nežni cvet strumno varuje z bodečim listi. Prav tako zaščitniški je do naših jeter, središča za čiščenje telesa, žolča, vrane, glave, prebave ... Semena te rastline vsebujejo silimarini, snov, ki spodbuja obnavljanje jetrnih celic, ki so jih poškodovani alkohol, nezdrava hrana, različni drugi toksini. Pegasti badelj je rastlina iz družine nebinovk. Ima vijoličaste cvetove in blede zelene liste z belimi žilami. Prvotno je rasla v južni Evropi ter Aziji, danes pa jo najdemo praktično po vsem svetu. Ta ostrast rastlina, poznana tudi

po imenu bodeča neža, raste ob poteh in cestah, na suhi in neobdelani zemlji od aprila do julija. Po dveh letih se posuši in umre. Še eno ime najdemo za pegasti badelj, t. i. marijin osat, saj naj bi po legendi devica Marija iskala miren kraj za dojenje otroka. Osat je to opazil in ju povabil pod okrilje svojih zaščitniških listov. Nekaj kapljic mleka je padlo nanj, zato so tam še danes bele lise. Ker učinkovina pegastega badlja v vodi ni dobro topna, jo je najbolje uživati v že pripravljenih oblikah, ker pa tudi v trdnih oblikah tablet in kapsul težje prehaja iz prebavnega trakta v kri, se zato priporoča uživanje v tekoči obliki kot ekstrakt v kapljicah.

Tradicionalna vzhodna medicina izvleček ginkovih listov uporablja že tisočletja,

v drugi polovici 20. stoletja je tudi zahodna medicina začela z raziskovanjem vpli-

va ginka na zdravje. Izdelki iz ginkovih listov prispevajo k vzdrževanju spomina in intelektualnih sposobnosti, zato se priporočajo tako starejšim kot npr. študentom v času izpitov. Izvleček ginkovih listov pomaga pri težavah s cirkulacijo in pri pomanjkanju kisika v možganih, prav tako krepi kardiovaskularni sistem (ščiti pred boleznimi srca, ožilja in infarkti), ščiti centralni živčni sistem in deluje kot antioksidant, kar zaustavlja proces staranja. Priporoča se pri

vrtočlavi, slabem razpoloženju in strahu ter za izboljšanje prekrvavitve. Ginko je trenutno najpogosteje predpisana zdravilna rastlina v Nemčiji, skupno število receptov je že leta 1995 preseglo šest milijonov. Ginko je izjemno trdoživo drevo, odporno proti mikroorganizmom, zajedavcem in onesnaževalcem iz okolja. Na Zemlji raste že skoraj 300 milijonov let in spada med najstarejše rastline na svetu, zato ga imenujemo živi fosil.

Naravne in učinkovite kapljice iz zdravilnih rastlin za peroralno uporabo

Naravna medicina
SoriaNatural[®]

razstrupljanje

spanje

odpornost

delovanje možganov

- Kapljice brez alkohola
- Popolnoma naravno
- Brez konzervansov, barvil in aditivov

© 030 280 271
www.soria-natural.si
V lekarnah, Sanolaborjih in drugih specializiranih trgovinah

Schindele vulkanski minerali – Pomagajo, pravijo uporabniki

»Z REDNIM UŽIVANJEM VULKANSKIH MINERALOV SE MI JE POVRNILO NAJVEČJE BOGASTVO – ZDRAVJE.«

Od naključnega odkritja v Avstriji v zgodnjih osemdesetih letih, ko je prah iz kamnoloma povzročil ozelenitev propadajočih jelk, je izdelek Schindele minerali postal številne raziskave in testiranja. Tako znanstveniki kot uporabniki širom po svetu so si enotni pri ugotovitvi, da imajo vulkanski minerali izjemen vpliv na delovanje človeškega telesa. Gospod Robert Schindele, ki je odkril uporabnost mineralov in ustvaril blagovno znamko, je učinkovitost izdelka pripisal edinstveni in bogati mineralni sestavi.

Uporabnost vulkanskih mineralov:

- prispevajo k sproščanju **energije** pri presnovi,
- imajo vlogo pri nastajanju **rdečih krvničk in hemoglobina**,
- prispevajo k ohranjanju zdravih **kosti**,
- imajo vlogo pri nastajanju **vezivnega tkiva**,
- prispevajo k vzdrževanju normalne ravni **glukoze v krvi**,
- izpolnjujejo povečano potrebo po kromu med **nosečnostjo** in dojenjem,
- imajo vlogo pri delovanju **imunskega sistema**,
- prispevajo k zmanjšanju **utrujenosti** in izčrpanosti,
- imajo vlogo pri **duševnih/kognitivnih funkcijah**.

IZJAVE UPORABNIKOV

Angelika Š. (77 let), Ljubljana:

„Zaradi zdravil proti bolečinam sem postala zelo pozabljiva, a sedaj, ko jemljem vulkanske minerale, mi spomin bolje služi. Zadeve bolj povežem, čutim več energije, moje roke so bolj tople. Rajši jem – imam več apetita. Prebava je enkratna. Čutim gibljivost sklepov, kot bi bila stara dvajset let. Na roki sem imela včasih rahlo revmatično obolenje, ki je sedaj popolnoma izginilo. Postala sem bolj odločna, pogumna in hitra pri delu, prav tako pa sem bolj zadovoljna, vesela in aktivna. Hitreje reagiram.“

www.ekoloska-trgovina.si

Benedikt K. (69 let):

„Za minerale sem izvedel iz časopisa zgodaj spomladi 2013. Pritegnile so me izjave posameznikov in njihovo mnenje oziroma pripoved o spoznanjih in njihovih učinkih. Potem sem dejal, da poizkusim še sam. Ničesar ne morem izgubiti. Po mesecu dni jemanja mineralov se je moje počutje bistveno izboljšalo. Ob delovanju, da sem kmet pri 69-ih letih in aktivno delam od deset do dvanajst ur, je utrujenost, ki se je pojavljala že nekaj časa, počasi izginila in kondicija se je vrnila vsaj za deset let nazaj. Ob istih prehranskih navadah in malce večji aktivnosti sem v treh mesecih izgubil sedem kilogramov telesne teže – iz 82 na 75 kilogramov. Uživanje vulkanskih mineralov je bilo tudi velik plus za moje noge. Krvni tlak, ki ga reguliram z zdravili, se je znižal, presnovne motnje črevesja, s katerim sem imel velike težave, so se odlično uredile. Dejal bi, da je pri meni prišlo do spremembe v metabolizmu. Funkcije telesa so se spremenile in telo deluje dokaj urejeno. Svoje izkušnje delim s prijatelji in znanci. Vsi, ki so minerale poskusili, mi potrjujejo boljše počutje, boljšo kondicijo, več elana. Minerale jemljeva oba z ženo in upava, da jih ne bo zmanjkalo.“

Sonja Š., (55 let), Kranj:

„O delovanju Vulkanskega prahu sem prebrala v časopisu, pa sem si rekla: 'Že spet nekaj novega od prehranskih stvari.' Potem pa pride na obisk prijatelj, ki je imel probleme s prostato, in mi začne pripovedovati o delovanju tega prahu, vulkanskega prahu. Zato sem se odločila, da še sama poizkusim. Imam probleme s hrbtenico – hernija in diski. Spomladi so mi rekli, da bi jeseni naredili operacijo. Ko pa sem prišla na kontrolo, so bili presenečeni, kajti prej nisem naredila niti dveh metrov brez bolečin. Zjutraj, ko sem vstajala iz postelje, sem se pobirala po štirih. Po dveh mesecih jemanja prahu sem bila kot prerojena. Sedaj grem lahko s psom na krajši sprehod, hoja je dosti manj boleča, da ne govorim o vstajanju – včasih, ko vstanem, sploh ne vem, da imam bolečine v križu. Prah je zakon! Poleg tega ti da energije za celi dan!“

Narava je človeku dala vse, kar potrebuje za kvalitetno in kakovostno življenje. Če jo z ljubeznijo obdelujemo in upoštevamo njene zakonitosti, je lahko naše življenje na tem planetu zelo lepo. To je nekaj, v kar verjamemo z vsem srcem, in to zavest širimo naprej.

Vulkanski minerali, 400g
– članska cena: **29,95 €**
– cena na dan: **0,30 €**
– zadošča za do 100 dni
Informacije in naročila: 04 777 0 444

ZA DOBRO POČUTJE

Križi so s križem, ko že zaboli

"Delovna terapija ni namenjena samo rehabilitaciji, prepričana sem, da bi se mnogo več morala izvajati tudi med zdravo populacijo, ker bi s tem delovali preventivno pred poškodbami na delovnem mestu in drugimi (pre) obremenitvami," je povedala Nastja Gradišar, delovna terapevtka iz Naklega. Eden njenih nasvetov je: "Kadar imate težave z bolečinami v križu in vam svetujejo plavanje, nikar ne plavajte žabice, ampak hrbtno. Edino v tem primeru so hrbtni mišice in vretenca v pravilnem položaju."

SUZANA P. KOVAČIČ

Kot terapevt moraš biti v dobri fizični in psihični kondiciji, je prepričana Nastja Gradišar, ki ima kljub svoji mladosti že kar nekaj izkušenj, precej tudi s športniki; sodeluje s slovensko mladinsko skakalno reprezentanco in s skakalci

ameriške ekipe A, perspektivnimi igralci tenisa in atletičarji, v tržaški Sokolnici pa vodi Zdravo vadbo za boljše počutje (za vsakogar). "Delovna terapija je stroka, ki izvaja rehabilitacijo prek aktivnosti, ki jih delovni terapevt prilagodimo vsaki osebi posebej, glede na njene omejitve, disfunkcije. Pogosto nas delovne terapevte zamenjujejo s fizioterapev-

ti. Naj povem razliko na konkretnem primeru: fizioterapevt bo poškodovancu, ki so mu amputirali ud, predpisal vaje, s katerimi bo povečal obseg gibljivosti, moči in vzdržljivosti mišic okrog amputiranega uda, delovni terapevt pa ga bo naučil, kako naj samostojno poskrbi zase, kako naj varno izvaja vsakodnevne aktivnosti in mu s tem omogoči, da

Nastja Gradišar / FOTO: TINA DOKL

se bo sčasoma lahko vrnil v šolo, na delovno mesto. Oseba v času izvedbe aktivnosti prav tako napreduje v gibljivosti, moči in vzdržljivosti, vendar je njena pozornost usmerjena v uspešno izvedbo aktivnosti. Posledično se z uspešno izvedbo vsakodnevnih aktivnosti

povečuje tudi samozavest posameznika, ki se tako lažje vključi v družbo." Sogovornica je prepričana, da bi se delovna terapija morala izvajati tudi med zdravo populacijo, ker bi s tem delovali preventivno pred poškodbami na delovnem mestu in drugimi (pre)

obremenitvami, ki imajo za posledico bolečine v križu, vratu, glavobole ... Nasploh so bolečine v križu pogoste, ljudje pa razne diagnoze iščejo kar po forumih, ne gredo niti do zdravnika ali pa jemljejo tablete, ki samo zamaskirajo bolečino, vzroka težav pa ne odpravijo.

Akupunktura in menopavza

Terme Dobrna s svojo ponudbo postajajo vse pomembnejši kreator dobrega počutja. Ponujajo učinkovite postopke, ki posamezniku omogočijo hitro sprostitev tudi ob koncih tedna, odpravo bolečin in napolnjenje z energijo. Novost v ponudbi je akupunktura, ki lajša težave žensk v menopavzi.

Imate težave menopavze, kot so: pogosti vročinski vali in potenje, nihanje razpoloženja, občutek tesnobe, razdražljivost, suhost nožnice ali upad libida, nespečnost, utrujenost, glavoboli? Pri vseh omenjenih težavah smo za zdravljenje v Centru medicine Term Dobrna izbrali tradicionalno kitajsko medicino – akupunkturo, ker ravno na tem področju najbolj zasije in daje najboljše rezultate. Le redka področja zdravja žensk podžigajo toliko zmede in razprav kot hormonsko nadomestno zdravljenje. Čeprav lahko ublaži vročinske oblike in prepreči prezgoden nastanek osteoporoze, pa hkrati poveča tveganje za rak dojke, jajčnikov, maternice ter ima številne pomembne stranske učinke. Tradicionalna kitajska medicina pa meni, da menopavza ni motnja, ampak hormonsko neravnovesje, ki v ženskem telesu povzroči nekakšen notranji kaos. Človeško telo ima več kot 2000 akupunkturnih točk. Akupunkturne točke so povezane v dvajset različnih poti ali meridianov, ki potekajo vzdolž telesa in po katerih naj bi se pretakala življenjska energija. Vsak meridian služi kot povezovalnik med površino telesa in notranjimi organi. V primerih, da so meridiani prekinjeni ali blokirani, življenjska energija

Annemary Kotnik, dr. med.

ne more neovirano krožiti po telesu in pojavijo se prvi simptomi bolezni. Sprostitev meridianov bo prispevala k ponovni vzpostavitvi pretoka energije, simptomi bolezni se bodo umaknili.

Individualni načrt zdravljenja

Vsaka ženska drugače doživlja simptome menopavze, zato je potrebno akupunkturo prilagoditi vsaki posameznici posebej. "Dejansko nam bodo vaši duševni in čustveni simptomi, ki jih doživljate, pomagali ustvariti jasno sliko, na podlagi katere lahko ustvarimo načrt zdravljenja posebej za vas. Akupunkturne točke za zdravljenje čustvenih in telesnih posledic menopavze se nahajajo po celem telesu. Vstavitve igel ni močno boleča. Zdravljenje nima negativnih stranskih učinkov. Po številnih raziskavah, ki so bile narejene v zvezi z učinkovitostjo akupunkture pri odpravljanju težav z menopavzo, pa akupunktura doseže 70-odstotno učinkovitost nadomestnega hormonskega zdravljenja," je povedala zdravnica Anne-

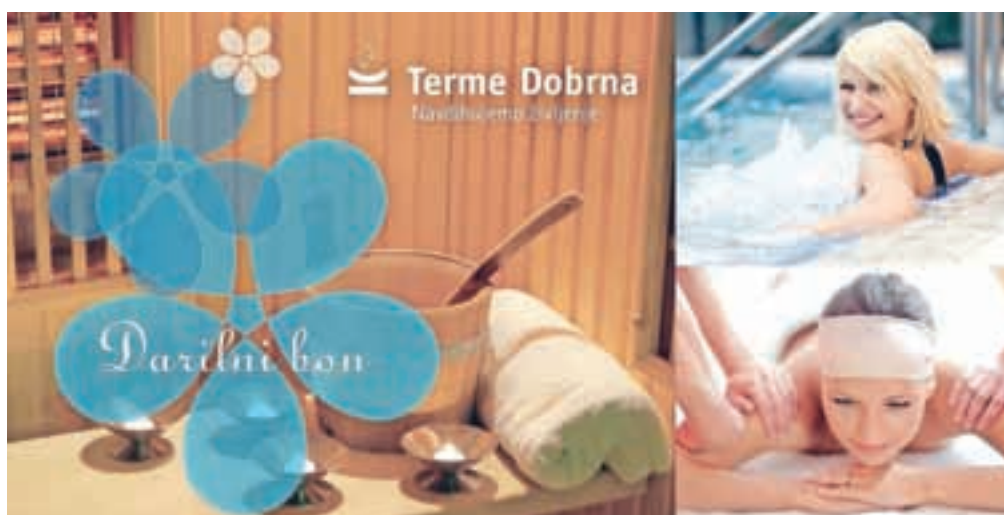

mary Kotnik, dr. med. Danes je akupunktura priznana in cenjeno področje medicine. V večini držav je akupunktura zakonodajno sprejeta in zagotavlja kakovostno zdravljenje. V Termah Dobrna delujejo trije zdravniki, ki imajo narejeno subspecializacijo iz akupunkture, kar zagotavlja strokovno in vestno opravljeno terapijo. Izvajamo tudi: protibolečinsko akupunkturo (glavoboli, bolečine v hrbtenici, sklepah, nevralgicne bolečine), akupunkturo za odvajanje odvisnosti, revmatske bolezni, bolezni pljuč (kot sta bronhitis in astma, tudi pri otrocih), preventivno akupunkturo ter akupunkturo v nosečnosti.

Očarljivost praznikov v Termah Dobrna

Prazniki v Termah Dobrna ponujajo neizčrpne možnosti preživljanja prostega časa med vašim oddihom: savne, bazene, trim stezo, sprehode v Dolino mlinov, Hudičev graben, do Kačjega gradu ali pa kar po energijsko bogatem zdraviliškem parku. Izberite najbolj aktualen paket (2. 11.–22. 12. 2014) in mobilni telefon je lahko vaš – akcijska cena že za 38,00 EUR na osebo, hotel Park (redna cena 43,90) + podarimo predplačniški paket FREE2GO z MOBILNIM TELEFONOM. Ta odlična ponudba se nadaljuje tudi v čas čarobnega božiča. Čar praznikov boste lahko doživeli tudi za silvestrovo 2014/2015, ko smo pripravili najbolj vročo ponudbo z bivanjem v hotelu Park*** za samo 59 € na dan + silvestrska zabava z glasbo v živo.

Preverite ponudbo na www.terme-dobrna.si, nam pišite na info@terme-dobrna.si ali pokličite 03 / 78 08 110.

Zanimive ideje daril za praznične dni za bližnje ali poslovne partnerje: podarite zdravje in sprostitev! Darilni boni Term Dobrna so primerni za vsakogar in ob vsaki priložnosti. Izberete lahko bivanje, kopanje, obisk savne, masažo, termalno kopel ...

 Terme Dobrna
Navdihujemo življenje

t: 03 78 08 110
e: info@terme-dobrna.si
www.terme-dobrna.si

ZA DOBRO POČUTJE, NOVICE

"Pri rekreativnih športnikih npr. opažam, da so pogosto osredotočeni izključno na eno aktivnost, npr. pri teku tekači pogosto pozabijo na obvezne raztezne vaje, t. i. "stretcing", ne poskrbijo za stabilizacijo trupa, gležnja in kolka, kar je ključno pri tekačih, da ne pride do poškodb kolena, gležnja, do bolečin v križu, preobremenitvenih sindromov v stopalih, vnetij ahirove tetive in kolenskih vezi. In ko nastane neka na videz malenkostna poškodba, človek avtomatično začne izvajati kompenzatorne gibe, namešča se v položaje, v katerih ne čuti te bolečine. Ti so največkrat neustrezni in samo še povečujejo poškodbo," je izpostavila Nastja Gradišar. Še en primer iz njene prakse: pogosto ugotovi nesorazmerje med razvitostjo prednjih in zadnjih mišic telesa, kar je zelo dobro izraženo pri ljudeh, ki obiskujejo fitness, saj imajo zelo močne trebušne mišice, pozabijo oziroma premalo pa krepijo

tapinge. Tudi je sama športnica, dvanajst let je trenirala tek na smučeh in hitrostno rolanje in še vedno je športno aktivna, zato toliko bolje razume delovanje, mišljenje vrhunskih in rekreativnih športnikov. "Vse dodatno znanje, ki sem ga pridobila, sem povezala v svoje delo in še vedno se strokovno izobražujem in spremljam novosti. To mi daje izjemen občutek, kje je mišica napeta, kdaj se sprosti, na kakšen način moram dovajati pritisk. Ne izvajam masaže na način, da bi človek k meni prišel in šel, ampak se na začetku pogovoriva, po masaži tudi povem, na kakšen način naj določene aktivnosti izvaja, da se težave v nadaljevanju preprečijo ali vsaj omejijo," je pojasnila in dodala: "Tudi sama delovna terapija je zelo široka stroka; nekateri se dobro znajdemo na področju mišičja, skeleta, drugi delajo večinoma nevrološke obravnave, npr. osebam po možganski kapi, poškodbah glave, tretja sku-

Z novim letom v veljavi tudi bela napotnica

SUZANA P. KOVAČIČ

Pri Zdravniški zbornici Slovenije (ZZS) so prepričani, da bo bela napotnica, ki stopa v veljavo s prvim januarjem 2015, razbremenila osebnega zdravnika in bo prispevala k prihranku časa in poti bolnika. Bolniki, ki nimajo izbranega osebnega splošnega zdravnika, zobozdravnika in

ginekologa v javni zdravstveni mreži, torej v zdravstvenem domu ali pri koncesionarju, bodo na podlagi bele napotnice zasebnega zdravnika lahko uporabljali vse nadaljnje specialistične storitve v javni zdravstveni mreži pod enakimi pogoji kot bolniki na podlagi zelene napotnice. Bolnik, ki bo imel napotnico osebnega zdravnika za specialistični pregled in si bo izbral zasebnega izva-

jalca (samoplačniško ambulanto), pa se v novem letu ne bo več vračal k osebnemu zdravniku po novo napotnico za napotitve k drugim specialistom ali na diagnostične preiskave. "Ideja bele napotnice je po vsebini skoraj popolnoma enaka zeleni, pacient bo imel z belo napotnico enake pravice pri javnem izvajalcu," je dejal Mihael Demšar, dr. med., predsednik Odbora za osnovno

zdravstvo pri ZZS. Tudi pri vpisu v čakalno vrsto naj bi veljal enak režim, ne glede na to, s kakšno napotnico se bo bolnik prijavil na pregled. Prav glede slednjega se v javnosti pojavlja največ dvomov, saj je napotnica osebnega zdravnika, po katero so se morali odpraviti tudi samoplačniki, doslej veljala za nekakšno varovalko pred neupravičenim preskakanjem vrst.

"Tudi masaža je energija in tisti ljudje bodo prišli k meni, ki bodo potrebovali mojo energijo."

hrbet. "Mnogi med njimi namreč ne vedo, da imamo prednje trebušne mišice že tako "skrajšane" zaradi sedečega dela za računalnikom in bi bilo koristneje krepiti zadnji ledveni del, trebušne mišice pa raztegovati." Nastja svetuje tudi rekreativnim športnikom, ne samo vrhunskim, da krepilne in raztezne vaje izvajajo v mirnem okolju, da lahko nadzorujejo gib, skratka začutijo, kaj se v času določene vaje, aktivnosti dogaja. "S tem je vzpostavljen nadzor, ki ga je danes na splošno premalo, ker preveč hitimo," je dodala.

Poleg terapije še masaža

Nastja Gradišar je že v času šolanja za delovno terapevtko dodatno obiskovala tečaje masaže, nevro-mišične

pina delovnih terapevtov pa deluje na področju duševnega zdravlja. "Vedno pa je tako, kot sklene sogovornica: "Vsak človek sam ustvarja svojo srečo in, kot vedno pravim, če ti kar koli v življenju ni všeč, zamenjaj. Vsak trenutek imaš možnost, da zamenjaš scenarista v svoji glavi, začneš razmišljati pozitivno in začneš pisati zgodbe s srečnim koncem. Kolikokrat potem bolečine "čudežno" izzvenijo ... Ko človek pride skozi vrata v moji "sobici" v Naklem, ga zelo hitro začutim, ali je pod stresom, jezen ali pa je poln energije. Ne glede na to sem vedno odprta za to, da steče med nama prava energija. Uživam v svojem delu, ga ni človeka, ki bi me utrudil."

Dobro je vedeti:

Križi s sedečim delom

Nastja Gradišar: "Zaradi pogosto nepravilne drže pri delu sede za računalnikom ramena silijo naprej, skrajša se prsna mišica, kar posledično povzroči bolečine zadaj med vratom in lopaticami, poslabša se dihanje. To vodi v glavobole, plitko dihanje in tak položaj je že sam po sebi negativen, kar zmanjšuje učinkovitost našega dela. Že samo držo je treba spremeniti, človek se mora z rameni nazaj odpreti za pozitivne dražljaje iz okolja."

BIOTERME
MALA NEDELJA
LJUTOMER

Podarite zdravje
podarite darilni bon
Bioterme!

POČUTITE SE BOLJE KOT DOMA, DOŽIVITE UDOBJE ZDRAVEGA BIVANJA!

BIOTERME MALA NEDELJA ležijo v kraju Mala Nedelja, 11 km od Ljutomerja in 10 km od izvoza Sveti Jurij ob Ščavnici na avtocesti Maribor – Murska Sobota.

Hotel Bioterme**** je nov hotel v osrčju Prekije, v Občini Ljutomer. Z usmerjenostjo k sonaravnemu bivanju ob zagotavljanju kakovostnih storitev presega obstoječo ponudbo in postavlja nov standard na področju zelenega turizma. Območje Bioterme je zaradi svojih naravnih lepote že od leta 1976 razglašeno kot krajinski park, naravni park Bioterme pa je tako postal nadstandard v turistični ponudbi. Sožitje z naravo in izjemno termalno vodo se v Biotermah Mala Nedelja prepleta z vsemi možnostmi zdravega in mirnega bivanja, ki jih potrebujemo na oddihu in v vsakdanjem življenju. Vabimo vas, da po dostopnih cenah spoznate vse prednosti takšnega bivanja.

Naše »ZDRAVE SOBE« (tudi družinske) ponujajo udobje 4* hotela. Opremljene so z masivnim lesenim olinjenim pohištvom, tla so obložena z voskanim lesenim podom, stene so barvane z okolju prijaznimi barvami. Sobe so energetsko čiste, brez elektro smoga. Poleg proizvodnje električne energije s sončnimi sistemi se hotel in termalni park v celoti ogrevata s termalno vodo.

Termalni park ponuja 1.400 m² zunanjih in 600 m² notranjih vodnih površin z enkratno zdravilno termalno vodo, ki izvira iz dveh vrtin globine 2.273 m in 1.537 m (27-38 °C). Vabljeni v kotichek za sproščanje s Svetom savn, masažnimi saloni, fitnessom, kopelmi in pedikuro.

V veznem hodniku, ki povezuje hotel in termalni park, za vas razvijamo **zdravstveni center** s fizioterapijo, nudimo storitve kozmetičnega salona, zobne ambulante ter specializirane prodajalne z zdravili in medicinskimi pripomočki.

NOVO! V letu 2015 za vas odpiramo 2 nova bazena, namenjen hotelskim gostom ter FKK plažo.

Nudimo vam **izposojajo koles** za potepanja po kolesarskih in sprehajalnih poteh, kjer sta krščevala sv. brata Ciril in Metod, ter možnost **ribolova** in **gobarjenja** v neokrnjeni naravi. Obiščite **Staro goro** z mlinom na veter, **Puhov muzej** v Juršincih, **Hipodrom** in **kasaški muzej** v Ljutomeru.

Vse, kar počnemo, izhaja iz neokrnjene narave, je iskreno, pristno in domače.

BIOTERME MALA NEDELJA, LJUTOMER, MORAVCI V SLOVENSkih GORICAH 34 B, 9243 MALA NEDELJA
Rezervacije: +386 2 565 2000 | Splošne informacije: +386 2 565 2001 | hotel@bioterme.si | www.bioterme.si

Čudež pod Golico ... ne, v Podbrezjah

Iz ustvarjalnega nemira se je rodilo vse tisto najlepše, najbolj iskreno, prikazano na tretji prireditvi Narodne v sliki, pesmi in plesu 2014.

SUZANA P. KOVAČIČ

Podbrezje – Stična točka nedavne prireditve v Kulturnem domu v Podbrezjah so bile ljudske narodne pesmi, ki so jih pevci zapele, instrumentalisti zaigrali, plesalci zaplesali, likovniki pa so jih naslikali. »Narodne v sliki, pesmi in plesu je spočela, negovala, verjetno kdaj tudi »našeškala« imenitna podbreška slikarka Ronka Kozjek Hieronima. Krotiti dvajsetero slikarjev, ki za po vrhu živijo v dveh družinah, zagotovo ni lahka. Prva družina prihaja iz Kulturnega društva (KD) Dobrava Naklo, druga iz Društva likovnikov Cerklje, posvojenci pa prihajajo kar iz petih občin,« je zbrane najprej nagovorila Nataša Kne Leben, ki je napisala scenarij in prireditev vodila skupaj s svojo boljšo polovico Urošem Valantom. Prireditev, ki se jo je udeležil tudi nakelski župan Marko Mravlja, je povezala več občin hkrati, saj kar iz petih prihajajo najrazličnejši umetniki. Pod štiriindvajset izbranih slik so se podpisali Dragica Markun, Matjaž Mauser, Pavle Stojčev,

Franci Markovec, Avgust Starovašnik, Alojzija Murn, Julka Hrovat, Zdravko Purgar, Darinka Kralj, Metka Mauser, Zofija Hacin, Ivan Kropivnik, Alojzija Golob, Dana Šemrov, Silva Česen, Marija Štern, Branko Lozar, Hieronima, Barbara Pogačnik in Marjan Vreš. Domači slikarji so se predstavili z eno ali dvema slikama, denimo Dana Šemrov je natančno upodobila ajdovo žetev v pesmi Po Koroškem po Kranjskem že ajda zori, Metko Mauser sta nagovorili pesmi Slovenec sem in Čudež pod Golico, Hieronima je upodobila manj znani pesmi Priroda je spala in Vse rož ce bom potrgala ... gostujoči slikarji pa so predstavili vsak po eno sliko. Nekateri naslikane narodne pesmi so zapele Plamenke iz Preddvora ali trio Planika ob spremljavi citer, na harmoniko je zaigral mladi Luka Mlakar, zaplesali pa so mladi člani Folklorne skupine Karavanke in Plesnega studia Špela. Za boljši ogled in pregled naslikanih del so tokrat prvič pripravili projekcijo na platno, za katero se je potrudil Jožef Perne iz Kulturnega društva (KD) Tabor

Nastopajoči in slikarji v Kulturnem domu v Podbrezjah / Foto: arhiv KD Tabor Podbrezje

Podbrezje, ki je gostilo tretjo prireditev Narodne v sliki, pesmi in plesu 2014. Predsednica KD Tabor Podbrezje Dragica Perne se je vsem petim nastopajočim umetniškim skupinam zahvalila s cvetom in knjigo o Taborški Urški, ki jo je ilustrirala

Barbara Pogačnik. Branko Lozar iz gostujoče skupine iz Cerklj je pomagal z gradivom vseh vrst, tudi koncertno-slikarskim listom. »Prava ideja je vedno tisto prvo, potem pa je nekdo некоč še rekel, da je potrebna tudi »odeja«, kajti izpeljati je

treba vso reč potem do konca. Ker se ideje rojevajo spet in spet, bomo morda drugo leto dodali še kakšno zvrst in se bo slišalo Narodne v sliki, pesmi, plesu glasbi in besedi 2015,« je sklenila Dragica Perne. Še prej, danes, v petek, ob 19. uri pa bo še ena,

spet nekoliko drugačna prireditev Narodne v sliki, pesmi in plesu v Domu Janeza Filipiča v Naklem z istimi slikami in drugimi nastopajočimi. Na snidenje, dodajajo pri KD Dobrava Naklo, ki organizirajo današnji dogodek.

Božična zgodba z živimi jasicami

Snovik – Turistično društvo Tuhinjska dolina bo v nedeljo, 21. decembra, ob 17. uri, pripravilo v Bizjakovih dolinah pri Termah Snovik Božično zgodbo z živimi jasicami. Kot glasbeni gost in eden osrednjih snovalcev zgodbe bo letos sodeloval priljubljeni radijski voditelj Jure Sešek. V predstavi na prostem bo sodelovalo več kot 80 članov turističnega, kulturnega in konjerejskega društva ter ljubiteljev Tuhinjske doline.

Medgeneracijski križemkražem

Na Jesenicah so starejši osnovnošolce učili igre sestavljanja besed križemkražem.

URŠA PETERNEL

Jesenice – Na Ljudski univerzi Jesenice so v okviru Centra medgeneracijskega učenja Zgornja Gorenjska pripravili medgeneracijsko igranje igre križemkražem. Učenci devetih razredov jeseniških osnovnih šol so pod mentorstvom navdušenca nad igro, upokojenca Cveta Ermana vsako sredo sestavljali besede iz naključno izbranih črk in jih prepletali na posebni igralni plošči. To je bil pravi ustvarjalni in tekmovalni izziv, hkrati pa svojevrstna družabno-tekmovalna aktivnost za vse generacije. Prejšnji teden so pripravili tekmovanje med učenci jeseniških osnovnih šol. Zmagala je ekipa Osnovne šole Koroška Bela, ki so jo sestavljali Sara Stražišar, Špela Renko, Jakob Razinger in Matija Jošt Čušin. Matija in Jakob, ki sta med vsemi igralnimi pari zbrala največ točk, sta povedala: »Igra je super. Zelo smo veseli, da smo

Medgeneracijsko igranje igre križemkražem na Jesenicah

zmagali, saj so bili tudi sotekmovalci dobri. Želiva, da bi dalj časa trajalo. Upava, da bomo naslednjič igrali kot odrasli, kjer se bodo upoštevala tudi nagradna polja.« Zmagovalni par osnovnošolcev se bo po novem letu pomeril z zmagovalnim parom starejših. Pobudnik

tovrstnih druženj Cveta Erman je ob tem dejal, da so križemkražem doslej igrali večinoma starejši v Društvu upokojencev Jesenice, zdaj pa so k sodelovanju pritegnili tudi učence. Ti so igro osvojili zelo hitro in na srečanja so zelo radi prihajali. »Vesela sem, da smo vsaj

malo poskrbeli za popularizacijo te igre na Gorenjskem in upamo, da se bo na osnovnošolsko tekmovanje na državni ravni kaj kmalu prijavila tudi katera izmed jeseniških osnovnih šol,« pa je povedala Polona Knific z Ljudske univerze Jesenice.

Tri knjige po neverjetni ceni!
Velike tiskane črke, primerno branje do drugega razreda osnovne šole. Videli boste, kako ljubki mali Čukec želi uveljaviti svojo voljo. Odlično darilo za male nadobudneže!

9,99
EUR
* poština

Cena za komplet treh knjig le

Knjige lahko kupite na Gorenjskem glasu, Bleiweisova 4, Kranj, jih naročite po telefonu št.: 04/201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si **Gorenjski Glas**

GG +

AKTUALNO
POGOVOR
ZANIMIVOSTI
NA ROBU
RAZGLED

Soška fronta v domači garaži

Miroslav Potočnik iz Kamnika je eden redkih, če ne kar edini Gorenjec, ki že več kot dve desetletji zbira in aktivno spremlja vse, kar je povezano s soško fronto in prvo svetovno vojno. Doma ima urejen Vojaški muzej Drugega gorskega strelskega polka.

JASNA PALADIN

Čeprav je bilo območje Kamnika pred stotimi leti zgolj zaledje Soške fronte in vojnih predmetov iz tistega časa tu ni moč izkupati (so pa na Kamniškem bili trije špitali, eden tudi v mekinjskem samostanu od 1915. leta, kjer je bilo kar 400 ležišč za vojne ranjence in vojake s kolero in tifusom), se je Miroslav Potočnik, upokojeni častnik slovenske vojske in tudi veteran vojne za Slovenijo, za soško fronto navdušil že dolgo nazaj.

Predmete zbira že 25 let, še posebej aktivno od osamosvojitve naprej, sprva majhna zasebna zbirka pa je počasi prerasla v pravi mali muzej, ki ga je oktobra leta 2005 odprl tudi za javnost. Posvetil ga je slovenskim vojakom na soški fronti, predvsem tistim iz Drugega gorskega strelskega polka. Predmetov v njem je

že toliko, da niti sam ne ve njihovega natančnega števila. Zadnja leta je predmete že zelo težko najti na terenu, zato si jih zbiratelji veliko menjavajo med seboj, tudi odkupujejo, obstajajo namreč prav posebni vojaški sejmi, a glavnino predmetov je Miroslav Potočnik na območju nekdanje soške fronte izkopal sam.

»Predmete sva začela zbirati s sinom, povsem naključno, ko sva hodila v Julijske Alpe in je bilo takrat tega še zelo veliko. Granat denimo še ni bilo težko najti ob plavinski poti. Ko sva šla v hribe, je sin predmete pobiral po tleh in mi s tem polnil nahrbtnik, da sem ga komaj nosil in sem ga moral kar ustavljal, sicer ne bi prišla do vrha. Nato sva doma uredila skromno vitrino, a zbirka se je širila, prostora je primanjkovalo, nato pa sem se odločil urediti muzej in se s tem začel ukvarjati bolj

sistematično. Naredil sem si načrte, kje je potekala linija fronte, in začel sem hoditi tja in iskati predmete,« nam je povedal zbiratelj, ki ima na to temo doma tudi ogromno knjig, saj ga preprosto zanima vse, povezano s soško fronto in prvo svetovno vojno.

V muzeju je kotiček s starimi fotografijami, zemljevidi in izrezki, namenjen vojaški zgodovini Slovencev, vse ostale kotičke pa polnijo najrazličnejši predmeti tako avstrijskih kot italijanskih vojakov. In prav vsak predmet ima svojo zgodbo, ki jo Miroslav obiskovalcem z veseljem predstavi. V čas hudih bojev nas tako popeljejo najrazličnejše granate, bombe, mine, naboji, čutare, puške, pištole, noži, žične ovire, minometi, orodje za kopanje jarkov, oprema vojakov za visokogorje in hojo po snegu, nosila za ranjence, stekleničke

Miroslav Potočnik predmete s soške fronte načrtno zbira že več kot 25 let. / Foto: Gorazd Kavčič

za zdravila, celo nekaj osebnih predmetov vojakov, pasne sponke oficirjev, kovinska očala za sneg in še mnogo drugega.

»Slovinci se ne zavedamo dovolj in ne spoštujemo svoje vojaške zgodovine,« še pravi Potočnik, zato je toliko bolj vesel vsakega

posameznika in skupine, ki z zanimanjem pridejo na obisk v njegov muzej. Še posebej v teh letih, ko mineva sto let od 1. svetovne vojne.

Police njegovega muzeja se šibijo pod težo najrazličnejšega orožja tedanjega časa. / Foto: Gorazd Kavčič

Obiskovalcem z veseljem pokaže, kako je katero orožje delovalo. / Foto: Gorazd Kavčič

Zbirko dopolnjuje tudi nekaj osebnih predmetov vojakov, kot so pasne sponke, žepni noži in podobno. / Foto: Gorazd Kavčič

Od petka do petka

Brez davka na sladke pijače, dogovor o varčevanju, varuh ni brezzobi tiger ... **Stran 18**

Po svetu

Žensko telo lahko postane bojišče – pravi ginekolog dr. Denis Mukwege **Stran 19**

Glasova preja

... o nastanku Demosa, brez katerega ne bi bilo slovenske države. **Strani 20, 21**

Od petka do petka

Minister Boris Koprivnikar je ta teden poslušal tudi kritike županov. / Foto: arhiv GG

Ustavni sodniki so včeraj preliminarno obravnavali še ustavno pritožbo Janeza Janše zoper dosedanje sodbe v zadevi Patria. / Foto: Gorazd Kavčič

Varuhinja človekovih pravic Vlasta Nussdorfer je v poslanici pozvala k spoštovanju vseh in vsakogar. / Foto: arhiv GG

Brez davka na sladke pijače

Vlada je ta teden popustila županom in občinam ne bo dodatno znižala povprečnine za leto 2015, tudi gospodarstvo je uspelo z nasprotovanjem davku na sladke pijače.

SIMON ŠUBIC

Podpisali dogovor o varčevalnih ukrepih

Po torkovem podpisu dogovora o ukrepih za obvladovanje plačne mase v prihodnjem letu s strani vlade in sindikatov javnega sektorja je vlada na dopisni seji tudi že potrdila predlog zakona o ukrepih na področju plač in drugih stroškov dela v javnem sektorju za 2015 in ga posredovala državnemu zboru. Predlog zakona med drugim določa prenos že letos veljavnih ukrepov, vključuje pa tudi zamik izplačila iz naslova napredovanj v plačne razrede in nazive oziroma višje nazive v prihodnjih dveh letih, znižano plačevanje premij kolektivnega dodatnega pokojninskega zavarovanja in zmanjšanje števila javnih uslužbencev, ki ne bo presegló enega odstotka na letni ravni. Predvideva se tudi možnost selektivnega zmanjšanja delovne obveznosti. Ukrepi naj bi začeli veljati z novim letom in za ves javni sektor, čeprav dogovora niso podpisali vsi reprezentativni sindikati. Seveda pa morajo prej državni poslanci še sprejeti predlagani zakon.

Povprečnine ne bodo dodatno znižali

V sredo je v Šentjurju potekalo vseslovensko

srečanje županov. Udeležil se ga je tudi minister za javno upravo Boris Koprivnikar in županom sporočil, da vlada išče kompromisno rešitev, kako zmanjšati stroške občin in tako tudi državna sredstva za delovanje občin. Če namreč ne bodo našli prihrankov, minister napoveduje težave s proračunom za leto 2015. Predsednik Združenj občin Slovenije Robert Smrdelj ocenjuje, da so na zadnjih pogajanjih začutili posluš vlade za njihove težave. »Vlada razume, da smo na skrajni meji možnega in da ne sme biti dodatnih znižanj sredstev, če že, pa morajo biti ta sorazmerna z znižanjem stroškov občin,« je dejal. Vlada je sicer odstopila od svoje namere, da povprečnino v letu 2015 z že tako skromnih 525 evrov zniža na 496 evrov (letošnja znaša 536 evrov).

Trošarine na sladke pijače ne bo

Vlada Mira Cerarja je že tretja vlada po vrsti, ki je odstopila od načrtovane uvedbe posebne trošarine za sladke pijače. Vlada se je namreč ta teden odločila, da ta predlog umakne iz nabora ukrepov v okviru sprememb proračuna za 2015. Do take odločitve je bil v koalicijskih vrstah kritičen zgolj podpredsednik

in poslanec DeSUS Tomaž Gantar, ki podpira stališče stroke, da »pitje sladkih pijač povzroča debelost, odpira pot k razvoju sladkorne bolezni in povzroča zobno gnilobo in druge nevarne bolezni«. Po mnenju nekdanjega ministra za zdravje je vlada z odpovedjo davku popustila pritiskom gospodarstva. Premier Cerar pa odgovarja vsem kritikom, da vlada ni nikomur popustila, niti sindikatom glede varčevalnih ukrepov niti gospodarstvu glede trošarine za sladke pijače niti občinam glede povprečnine. Gre za dogovarjanje in ne popuščanje, je dejal.

Ustavni sodniki tudi o drugi Janševi pritožbi

Ustavno sodišče je začelo včeraj obravnavati tudi ustavno pritožbo Janeza Janše, s katero ta spodbija sodbe v zadevi Patria, po katerih prestaja dveletno zaporno kazen. Tudi ta pritožba se obravnava absolutno prednostno. Janša v ustavni pritožbi predlaga, naj sodišče zadrži izvršitev sodbe, da bi lahko nemudoma prišel iz zapora. Skupaj z zagovornikom Francijem Matozom dosedanjim odločitvam sodišč očita kršitve enakega varstva pravic, pravice do sodnega varstva, domneve nedolžnosti, načela zakonitosti v kazenskem

postopku in načela pravnega jamstva oziroma pravice do obrambe.

Varuh ni brezzobi tiger

Varuhinja človekovih pravic Vlasta Nussdorfer je v sredo ob dnevu človekovih pravic in ob 20. obletnici varuha človekovih pravic v Sloveniji na gradu Brdo pripravila sprejem državnega vrha in predstavnikov civilne družbe. V poslanici je pozvala k spoštovanju vseh in vsakogar. Poudarila je, da varuh ni brezzobi tiger in bo uporabil vse znanje v prepričevanju tistih, ki so pripravljene slediti visokim ciljem spoštovanja pravic. Sodišča naj ne razsojajo v nerazumnih rokih, sojenja naj bodo primerno hitrejša in bolj kakovostna. Država naj bo prijazna vsem, posebej tistim, ki sami ne zmorejo preživeti. Streha naj postane dom, ki ga ne smeš izgubiti, delo nadzornih institucij naj bo bolj kakovostno, je med drugim izpostavila. Istega dne je Odbor 2014 v Ljubljani pripravil protestni shod, na katerem so opozorili na kršenje človekovih pravic v Sloveniji, zlasti v sodstvu. Zavzeli so se za pravično sojenje in znova izrazili podporo obsojenemu predsedniku SDS Janezu Janši, ki je po njegovih besedah edini politični zapornik v osrčju Evrope.

Slovenci v zamejstvu (433)

Dišeči kruh iz Šuštarjeve peči

JOŽE KOŠNJEK

med sosedi

Med dosedanjimi obiskovalci domačije Pri Šuštarju v Hotemazah so od preteklega tedna naprej tudi Slovenci s koroške Podjune iz okolice Žitare vasi/Sittersdorf, Globasnice/Globasnitz in Plaznice pri Šentlipšu/Blasnitzenberg. V Slovenijo prihajajo kar pogosto, v Šuštarjevi hiši, na kateri gospodarji magister geografskih znanosti Milan Krišelj in dolgoletni predsednik komisije za razvoj turizma pri Turistični zvezi Slovenije, pa so bili prvič. Zanimala jih je obnovljena, več kot 200 let stara domačija v bližini reke Kokre, ki so jo Krišljevi obnovili in v njej ohranili bogastvo preteklosti, vključno s črno kuhinjo, z najmanj 150 let staro kmečko pečjo in z vso etnološko opremo,

Milan Krišelj s sveže pečenim hlebom kruha in z gosti s Koroške v črni kuhinji

kakršno na primer vidimo v Prešernovi hiši v Vrbi. Hiša ni muzejska, ampak je živa. V mizi z javorovim pokrovom, »mentrgi« po domače, še vedno mesijo kruh.

Gostje s Koroške so bili navdušeni, ko jim je gospodar Milan s pomočnikoma pokazal, kako so včasih v teh krajih mesili kruh, kako je testo vzhajalo in kako je

bilo treba pripraviti peč ali »grmado« za peko kruha. In kako je zadišalo, ko je Milan odprl predpeček ali »mestje« in začel z veslico ali posebno lopato pobirati hlebe iz peči. Korošci so kruh iz Šuštarjeve peči (pečejo ga vsak teden) seveda pokusili. Tako dobrega kruha se nikdar ne naješ, so povedali. In takšen kruh je treba spoštovati, so dodali.

Slovenski generalni konzulat v Celovcu je pretekli teden vabil na novo umetniško razstavo iz niza Okno umetnosti k sosedi, ki povečuje zanimanje koroške, še posebej celovške kulturne srenje za slovensko kulturo in umetnost. Odprtje razstave slik akademske slikarke Catherine Zavodnik in akademskega slikarja Črtomira

Freliha, rojenega leta 1960 v Nomenju v Bohinju, kjer tudi živi in ustvarja, je bilo tudi predpraznično srečanje generalne konzulke Dragice Urtelj in sodelavcev z gosti s Koroške in Slovenije. V nagovoru je generalna konzulka opozorila na dva dogodka, ki kažeta na dobro sodelovanje med Slovenijo in Koroško. Prvi je oživitve dela Kontaktnega komiteja Slovenija - Koroška, ki je na zasedanju na Brdu sprejel okvire sodelovanja, drugi pa učinkovito dogovarjanje pri organizaciji pomoči prizadetim v februarjem zledu v Sloveniji, še posebej na Jezerskem in v Kokri. Korošci so pomagali hitro, nesebično, brez birokratskih ovir, za kar smo jim v Sloveniji hvaležni, je povedala konzulka.

Po svetu

Žensko telo kot bojišče

V razmerju med moškim in ženskim spolom ne gre le za privlačnost, v njem je tudi veliko agresivnosti in težnje po gospodovanju. Žensko telo lahko postane bojišče – tako pravi kongovski ginekolog dr. Denis Mukwege

MIHA NAGLIČ

Zdravnik posiljenih žensk

»Žensko telo se uporablja kot bojišče in kot vojno orožje. To pa prinese številne posledice. Družine razpadajo, uničeno je temeljno tkivo družbe, prebivalci postanejo sužnji, vladajo pa gospodarji vojne. In to le zaradi pomnkanja vladavine prava. Gre za vojno strategijo, država pa ne zmora zaščititi svojih državljanov.« Te besede je pred evropskimi poslanci izrekel kongovski ginekolog dr. Denis Mukwege, letošnji dobitnik nagrade Saharova za svobodo misli. Pomagal je že več kot 40.000 ženskam, žrtvam spolnega nasilja v vojni. V Bukavu na vzhodu Demokratične republike Kongo je ustanovil bolnišnico Panzi. Ženskam poleg fizičnih zdravi tudi psihične rane, potem ko so (pogosto tudi množično) posiljene, oskrunjene, povzročene so jim poškodbe s cevni pušk, bajoneti in odlomljenimi steklenicami. »Redek je dan, ko ne pride na plan nova človeška drama. Samo prejšnji teden so vojaki z mačetami pobili 50 ljudi, odprli so trebuh več desetim ženskam in pohabili njihove še nerojene otroke. V zadnjem mesecu so pohabili več kot 500 ljudi.« To

morajo biti prizori, ki niso za evropske oči in ušesa. Iz teh posilstev se rojeva veliko otrok. »Otroci, ki se rodijo iz posilstev, so nedolžni, a ko pridejo na svet, niso ljubljani. Ljudje včasih krivijo otroke za to, kar se je zgodilo ženskam. Zato moramo te otroke zaščititi, saj gre za časovno bombo v naših družbah. Ti otroci sodelujejo pri uničevanju kongovske družbe. Tem otrokom moramo dati identiteto, saj so to kongovski otroci, ki morajo imeti enake pravice in zaščito. Naj dobijo priložnosti kot drugi, brez diskriminacije, saj le tako ne bodo zapadli v nasilje.« Spremenijo se tudi družine. »Če otrok vidi, kako je njegova mama posiljena, ne bo nikoli več isti. Ko otrok vidi očeta ponižanega, ko ne more pomagati mami, se spremeni tudi njegovo videnje očeta. Odnosi v družini se spremenijo.« Kaj storiti, da bi bilo drugače. Za ženske se morajo postaviti moški, poudari dr. Mukwege. »Posilstva niso problem žensk, to je problem našega človeštva. Nekaj, kar zanika človečnost žensk, zanika naše celotno človeštvo in zato potrebujemo veliko močnejšo vpletenost moških. Moški ne smejo biti solidarni z manjšino, ki je odgovorna za posilstva. Želim si, da bi moški, ki ne posiljujejo,

prekinili ta molk, javno obtžili storilce in rekli: Jaz sem moški in sem drugačen, drugačen pa sem, ker spoštujem ženske tako v zasebnosti kot v javnosti. A to se ne zgodi. Vse prepogosto zapremo oči in rečemo: To je njihov problem. Če bi se moški dvignili in stopili ženskam v bran, bi to res lahko naredilo razliko.« Najbolj navdihujoč pa je pogum žensk samih. »Na srečo obstajajo pogumne ženske. Včasih imam občutek, da če ne bi bilo njih, ne bi bilo tako. Včasih se mi zdi, da bi bila po tem, kar so preživele one, smrt celo boljša izbira. A ko vidim pogum žensk, ki se dvignejo in se postavijo na noge, ki se borijo za pravice svojih otrok, ki se borijo za pravice svojih skupnosti – kakšna moč je to! Moč žensk me resnično navdihuje in mi daje občutek, da sem čisto majhen del v boju, ki ga vodijo ženske. Sam igram le majhno vlogo, a zmogost žensk, da se žrtvujejo za druge, je neverjetna. One so tiste, ki vlečejo našo barko za sabo.« (Vir: MMC RTV SLO)

Ogenj v trebuhu

»Moški in ženske so izčrpani od bitke, a ne vedo, kako bi odpravili sovražnost med spoloma. Stoletni družbeni dogovor se je porušil in

še zmeraj smo v šoku. Našo generacijo so bombardirali z ogromnimi spremembami – s tabletko, spolno revolucijo, z militantnim feminizmom, osvoboditvijo gejev, z vstopom žensk v politiko in gospodarstvo. Zadnje čase se zdi, da bitka slabi in veter prinaša dih miru. Adam in Eva opuščata propagandne kampanje, ne obmetavata se več z jabolki in žalitvami in kažeta znake želje, da bi spet postala ljubimca. Hrepeneje, da bi se spet objeli, postaja močnejše od potrebe, da bi imeli tarčo za svojo sovražnost. Radi bi se spet zblížali. Toda kako? Kako naj se, veterani tolikega bojevanja na erogenih področjih, naučimo drugače ljubiti?« – To je odlomek iz knjige Ogenj v trebuhu, ki jo je napisal Sam Keen, v slovenščini je izšla 2005. Za premislek.

Bitka med spoloma

Kaj bi na gornje stavke kongovskega zdravnika porekel legendarni diplomat Henry Kissinger (roj. 1923), še živeči svetovalec za državno varnost in državni sekretar ZDA med letoma 1969 in 1977. Tole je njegov stavek: »V bitki med spoloma ne bo nikoli zmagovalca. Preveč je družjenja s sovražnikom.« Globokoumno in hkrati cinično.

Doktor Denis Mukwege, ki »popravlja« od posilstev poškodovane ženske v kongovski bolnišnici Panzi.

Takole bogomoljka po seksu samcu odgrizne glavo. Bog ne daj, da bi jo posnemale človeške samice. / Foto: Wikipedija

Predsednik Gerald Ford in njegov državni sekretar Henry Kissinger pred Belo hišo, avgusta 1974 / Foto: Wikipedija

Nove knjige (255)

Sveta knjiga ČZCBZ

MIHA NAGLIČ

Berimo. »1. Naziv naše cerkve je Čezvesoljska Zombi cerkev blaženega zvonjenja. / 2. Član ČZCBZ je lahko vsak, ki čuti pripadnost naši cerkvi. / 3. Temeljno poslanstvo naše cerkve je zvonjenje s svetim zvonom ter blagoslovljenima piskrom in ponvijo. / 5. Naše svete knjige so FB zapiski in Sveta knjiga ČZCBZ. / 6. Naša vera je nenasilna. / 8. Sedež naše cerkve je na naslovu stalnega domovanja vsakega vernika. / 9. Vsak vernik je dolžan širiti našo vero. Vernik, ki deluje v nasprotju z vero, je lahko izobčen. Izobči ga lahko vsaka nadsvečenica ali nadsvečenik ali pa o izobčenju odloča demokratično glasovanje na FB. / 10. Ob verskih obredih je glede

na razodetja včasih zaželeno nošenje mask. / 11. Nazivi vernikov v ČZCBZ so: sestra, brat, nadsvečenica, nadsvečenik, blažena, blažen, čudodelnik, čudodelnica, dobrosrčna, dobrosrčni. Možni so tudi drugi nazivi, v skladu z demokratičnim glasovanjem ali čudežnim razodetjem. Vse Marije in vernice, poimenovane z izpeljankami imena Marija, samodejno postanejo blažene. / 12. Cerkev zastopajo nadsvečenice in nadsvečeniki, ki so člani svetega čezvesoljnega koncilja. / 19. Dolžnost vsakega vernika je sporočanje vseh razodetij ter sveto zvonjenje. / 20. Vernik naše cerkve je lahko hkrati tudi vernik druge cerkve. Naša cerkev ne diskriminira. / V imenu Zvona, Piskra in Svete ponve. Bong, bong, bong.«

Gornje točke so iz statuta Čezvesoljske Zombi cerkve blaženega zvonjenja, navedene po njeni Sveti knjigi, ki jo je izdala Založba Sanje. Pa ne gre za kako sanjsko, ampak za dejansko cerkev, vpisano v register verskih skupnosti pri Uradu za verske skupnosti Ministrstva za kulturo RS. Verska skupnost, imenovana ČZCBZ, ki naj bi jo vodila vera v človeka in dobroto, je bila ustanovljena 1. marca 2013, štela naj bi že kakih sedem tisoč duš in bila peta največja verska skupnost v Sloveniji. Njen poglavar je nadsvečenik Rok Gros. Nova cerkev

je bila osnovana kot socialno-verski projekt, o čemer pričajo tudi nekatere teze v njeni Sveti knjigi. Denimo: »Deveti dan je Zvon ustvaril delavca brez pravic! In deseti dan je rekel: Pojdite pred hram koruptivnosti in izvirnega greha in zvonite. Bong.« Ali pa tale: »Bodi priden in živi od dela svojih rok. Ne jemlji kreditov, ker jih ne boš mogel poplačati, saj nisi država Slovenija, za katero jamčijo davkoplačevalci. Ali pa si najdi kakega marsovca za poroka.« Nekatere pa so tudi duhovite. Primer: »Edini pravi komisar v Evropi je komisar Rex.«

Sveta knjiga Čezvesoljske Zombi cerkve blaženega zvonjenja, Sanje, Ljubljana, 2014, 48 strani, 4 evre, www.sanje.si

Glasova preja

Tedaj dramatično, zdaj prozaično

Četrto stoletje je že od let, v katerih smo se Slovenci osamosvojili in ustvarili svojo lastno državo. Glavna akterja tega dogajanja sta bila Odbor za varstvo človekovih pravic in Demos. In kaj lahko na tisto veliko obdobje porečemo danes?

Na Glasovi preji: publicist Igor Omerza, zgodovinarica dr. Andreja Valič Zver in voditelj Glasove preje Miha Naglič /Foto: Primož Pičulin

MIHA NAGLIČ

Zdaj je podpora JJ kot »političnemu zaporniku« ali »politiku v zaporu« le še manjšinska. Dogajanje pred četrto stoletje je imelo poteze tragične veličine, v njem je bilo nekaj poetičnega, zdaj je melodramatično in prozaično.

»Hegel pripominja neke, da se vsa velika svetovnozgodovinska dejstva in osebe pojavljajo tako rekoč dvakrat. Pozabil je pristaviti: prvič kot tragedija, drugič kot farsa.« Na ta znameniti Marxov stavek sem se spomnil, ko sem se v dneh po Glasovi preji spominjal, o čem smo besedovali in kako. Tisto, kar se je v Sloveniji dogajalo v letih 1988–1991, sicer ni bilo tragedija, tudi končalo se k sreči ni tako, a imelo je poteze tiste veličine, ki navadno zaznamujejo tragedije v primerjavi s farsami. In to, kar doživljamo zdaj, ni kakršnakoli farsa, a žal je ena velika žalostna igra. Z besedami bi se lahko poigrali tudi drugače in bi rekli, da je bilo dogajanje onih let poetično, zdajšnje pa je prozaično. Osamosvojitve Slovenije je bila poezija, njeno sedanje umiranje na obroke je le še razvlečena proza.

Nekoč združeval, zdaj razdvaja

Če bi me vprašali, kateri je iniciacijski dogodek slovenske osamosvojitve, bi odgovoril brez pomislekov: to je aretacija Janeza Janše – JJ, 31. maja 1988. Ta je sprožila proces, v katerem se je ustanovil Odbor za varstvo človekovih pravic, ta pa se je

najprej zavzemal za to, da bi se četverici JBTZ sodilo pred civilnim sodiščem v slovenskem jeziku in da bi se ta lahko branila s prostosti. Dejavnost Odbora je v nadaljevanju prerasla v ustanavljanje prvih političnih strank, te pa so se pred četrto stoletje, 4. decembra 1989, povezale v Demos. Lahko bi rekli, da se je v Odboru, v katerega je s podpismi pristopilo več kot 110.000 ljudi, zgodilo ljudstvo. Temu pa se v stari grščini reče »demos«. Demos, pisan z veliko začetnico, pa je kratka, pomeni Demokratično opozicijo Slovenije. Demos je šel 8. aprila 1990 na volitve, na njih zmagal in sestavil vlado, ki je vodila osamosvojitve Slovenije, ta pa je največji dosežek tistih let. To je na kratko povzeta zgodba Odbora in Demosa, o kateri smo razpredali na 117. Glasovi preji v Gorenjskem muzeju v Kranju.

Dogajanje osamosvojitve Slovenije se seveda ni začelo šele z aretacijo JJ, dobilo pa je z njo nov pospešek in preskočilo iz različnih kvantitet v novo kvaliteto.

JJ je bil pred četrto stoletje oseba, ki nas je združevala. Pa ne zato, ker bil več kot sto tisoč podpisnikom tako simpatičen. Ljudstvo je proti aretacijam in proti procesu JBTZ spontano protestiralo, v protestih je izpovedalo,

da je dovolj prakse starega režima, ki je ljudi zapiral in jih obsojal že zato, če so kaj narobe rekli ali zapisali. – Četrto stoletje (natančneje: 26 let) pozneje je JJ spet v zaporu, tokrat pravnomno obsojen pred sodiščem RS. In pred sodišči države, ki sta jo v največji meri soustvarila Odbor in Demos, nekateri spet protestirajo. A ti protestniki ne predstavljajo ljudstva kot celote, to je le ožji krog pristašev JJ in njegove stranke SDS. Ta pa je na volitvah 2014 dobila dobrih 20 odstotkov glasov. Pristop v Odbor je sicer podpisala le dobra desetina tedanjih državljanov, a lahko bi rekli, da nas je zastopal več kot polovico. Danes pa JJ podpira le še petina državljanov. Podpora zadevi, ki jo je JJ poosebljal pred četrto stoletje – demokratizaciji slovenske družbe – je bila večinska. Zdaj je podpora JJ kot »političnemu zaporniku« ali »politiku v zaporu« le še manjšinska. Dogajanje pred četrto stoletje je imelo poteze tragične veličine, v njem je bilo nekaj poetičnega, zdaj je melodramatično in prozaično.

»Ljudje delajo svojo lastno zgodovino, toda ne delajo je, kakor bi se njim zljubilo, ne delajo je v okoliščinah, ki so si jih sami izbrali, temveč v okoliščinah, na kakršne so neposredno zadeli, kakršne

so bile dane in ustvarjene s tradicijo. Tradicija vseh mrtvih pokolenj leži kakor mora na možganih živih ljudi. In ko se zdi, da si ravno prizadevajo preobrniti sebe in stvari ter ustvariti, česar še ni bilo, ravno v takih obdobjih revolucionarne krize boječe zaklinjajo duhove preteklosti, naj jim služijo, izposojajo si njihova imena, bojna gesla in kostume, da bi v tej stari častitljivi preobleki in v tem izposojenem jeziku uprizorili nov prizor svetovne zgodovine «

Z gornjim odstavkom je Marx v svojem značilnem slogu nadaljeval v začetku citirana stavka, v prvem poglavju spisa Osemnajsti brumaire Ludvika Bonaparta (1852). Marxove stavke bi lahko uporabili tudi za oznako sedanjih prizadevanj pristašev JJ. Lahko bi rekli, da zaklinjajo duhove preteklosti, naj jim služijo, izposojajo si njihova imena, bojna gesla in kostume, da bi v tej stari častitljivi preobleki in v tem jeziku uprizorili nov prizor slovenske zgodovine. A tudi če bodo najvišja sodišča priznala morebitno zmoto nižjih, to ne bo spremenilo dejstva, da se v protestih 2014 v primerjavi s tistimi iz 1988 izraža le še manjšina ljudstva (»demos«). JJ ni več simbol, ki državljane združuje, zdaj nas predvsem ločuje.

Še pomnite, tovariši?

Na Glasovo prejo o Demosu je prišlo veliko gorenjskih akterjev Demosa. In ob koncu Preje so se mnogi oglasili in zavzeto izpovedovali, kako doživljajo današnji čas v primerjavi s tedanjim, izvirnim. Tudi v njihovih nastopih je bilo očitno Marxovo razlikovanje – da so pred četrto stoletje nastopali v drami, zdaj pa so njihove pripovedi le še prozaične. Najbolj značilna je bila tale ugotovitev enega izmed njih: da je bila največja »zmota« tistega časa v tem, da Jože Pučnik ni bil izvoljen za predsednika države. To pa zato, ker naj bi njegovi nasprotniki med ljudstvo zanesli govornice, da ima drobne in zlobne oči, da sploh ne hodi k maši, da je celo ateist Kučanov marketing pa je svojega varovanja prikazoval tako, da se je videlo, kako so oči tega bivšega komunista široke in modre, njihov imetnik pa zelo rad je potico! In tako se je zgodilo, da so šle nune v samostanu v Repnjah pri Vodichah, pripadnice enega najstrožjih ženskih redov, volit in volile Kučana! So se zmotile? Danes se gotovo ne bi, a danes so drugi časi, ki terjajo novih rešitev, te pa morajo poiskati novi ljudje. Takšno je moje skromno mnenje.

Glasova preja

Demos zaslužen za slovensko državo

Natanko pred 25 leti je nastal Demos, ki je združil stranke, opozicijo takratnemu enopartijskemu sistemu. O dogodkih ob koncu osemdesetih let prejšnjega stoletja je potekal pogovor na 117. Glasovi preji z zgodovinarico dr. Andrejo Valič Zver in publicistom Igorjem Omerzo.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Andreja Valič Zver je napisala knjigo Demos, slovenska osamosvojitve in demokratizacija. Nastala je iz njene doktorske disertacije, pri kateri pa je doživela nemalo zapletov. Kot asistentka na Fakulteti za družbene vede v Ljubljani sem vpisala doktorat, v katerem sem zagovarjala tezo, da je bil Demos glavni dejavnik demokratizacijskih in osamosvojitvenih procesov na Slovenskem. Nekateri so me opozarjali, da ne bo lahko, a sem menila, da slovenska znanost prenese z dejstvi in viri podprto znanstveno resnico. A po nekaj letih raziskovanja in 400 napisanih straneh so se napovedi uresničile. Na zadnjem zagovoru pred zagovorom doktorske naloge sta dva člana komisije, zgodovinarja, odlično ocenila naloge, dva člana politologa pa priporočila, naj bi upoštevala še nekatere njune predloge (npr. da je Edvard Kardelj na smrtni postelji plediral za samostojno Slovenijo, ali da je slovenska partija že v osemdesetih letih bila na tem, da osamosvoji Slovenijo). Take trditve se mi niso zdele utemeljene in jih nisem želela upoštevati. A potem se stvar ni nikamor več premaknila. Pa sem kot trmasta Gorenjka poiskala mentorja na mariborski univerzi, še enkrat plačala študij iz svojega žepa in potem uspešno doktorirala. Bilo je težko, a je le še utrdilo mojo tezo, "je Andreja Valič Zver podoživela nastajanje svoje doktorske naloge.

Za rojstni dan Demosa velja 4. december 1989? Kot meni sogovornica, so bili to težki in negotovi časi, ko se ni vedelo, ali se bodo zgodile demokratične spremembe ali pa zopri in koncentracijska taborišča. Anketa med akterji Demosa je pokazala, da so si bili enotni v prepričanju, da je najpomembnejši dosežek Demosa samostojna slovenska država. In tudi jaz odločno trdim, da brez Demosa samostojne slovenske države ne bi bilo, "je prepričana Andreja Valič Zver. Ko spremljamo današnjo slovensko politično realnost, pa vidimo, da je pozneje slabo uspela slovenska demokratična tranzicija. Demos je ustvaril nastavke za demokratizacijo, toda družbena elita iz prejšnjega sistema je vsa ostala na svojih mestih. Ni bilo lustracije, kakršno so poznali v nekaterih drugih vzhodnoevropskih državah, ki so šle podobno pot kot Slovenija. V

Demosu so se namreč takrat zavedali, da potrebujejo vse sile za osamosvojitve Slovenije, je svoje opažanje dodal tudi Igor Omerza.

Enotno v osamosvojitve?

V Sloveniji velja prepričanje, kako smo bili pred četrto stoletje enotni. Taki smo se izkazali na plebiscitu o osamosvojitvi Slovenije in med vojno za samostojno Slovenijo, a v ozadju se je dogajalo marsikaj, Valič Zverova razkriva tudi v svoji knjigi. Demos je zmagal na volitvah, v opoziciji so se znašle stranke, nastale iz nekdanjih družbenopolitičnih organizacij (partije, SZDL, ZSMS). Kako se je obnašala takratna opozicija do Demosa, je zanimalo voditelja Glasove preje Miha Nagliča. Nekateri zakoni v takratni skupščini so bili sprejeti izključno z glasovi Demosovih poslancev, kot primer navaja sogovornica.

Pretežno pa je bila opozicija destruktivna in je nasprotovala tem procesom. V svojo

anketo sem želela vključiti tudi veljake nekdanjih družbenopolitičnih organizacij (Kučan, Žakelj, Školč), a nisem bila deležna njihovih odgovorov.

Najbolj vpliven v Demosu je bil Jože Pučnik, ki je po različnih oblikah dogovarjanja naposled odločno dejal, da gredo akterji Demosa na svoje in izpeljejo procese demokratizacije. Škoda, ker ni bil izvoljen za predsednika države. Če bi bil, bi bilo danes marsikaj drugače, smo slišali tudi od drugih udeležencev Glasove preje.

Igor Omerza pa v svoji knjigi JBTZ, čas poprej in dnevi pozneje, popisuje dogajanje v letu 1988 po aretaciji Janeza Janše in tovarišev in zatem ustanovitve Odbora za varstvo človekovih pravic. Tudi Omerza je bil član odbora. Njegov nastanek pa pojasnjuje z različnimi silnicami, ki so od konca sedemdesetih in v osemdesetih letih sprožile poznejši proces demokratizacije. "Gradniki odbora, ki

so imeli pozneje velik pomen za demokratizacijo Slovenije, so bili številni: glasba (punk), Nova revija, Društvo slovenskih pisateljev, ZSMS kot liberalci s svojimi kongresi, Katedra, Tribuna, Pavliha, Radio študent, Mladina, izdaja knjige Staneta Kavčiča, članki Franceta Bučarja in njegov nastop v Strasbourgu, plakatna afera, ekološka in mirovna gibanja, duhovniška sfera, akterji izven Slovenije (emigranti, založbe v zamejstvu, Boris Pahor, Alojz Rebutla) Vse te silnice so ob aretaciji Janše eksplodirale. Odbor za varstvo človekovih pravic je imel okoli dvesto tisoč članov in tega oni na oblasti niso mogli ustaviti," je pojasnil Igor Omerza.

Ovire v arhivih

Je pa dogajanja natančno spremljala Udba. Toda velikosti gradiva je bilo v devetdesetih letih uničenega. "V arhivih zato o Demosu ne najdeš praktično ničesar. Če bi imeli, bi danes lahko napisali

dosti boljše zgodovino," je prepričan Omerza. V arhivih, kjer išče vire za svoje knjige, ima sicer pogosto opraviti. Kako je tam, odkar velja novela zakona o arhivih? Imam še staro dovoljenje komisije za neomejen dostop do arhivov. Ni tolikšna težava dostop do Udbovskih arhivov, pač pa denimo v prej popolnoma odprte arhive partije in SZDL. Zaradi zakona, ki zahteva natančen pregled gradiva, če v njem ni morda občutljivih osebnih podatkov, preden mi dovolijo vpogled, sedaj traja mesece, preden jih lahko dobim," opiše svoje izkušnje. Oba sogovornika se zavzemata za odprte arhive, saj bo brez zgodovinskih virov naše znanje o naši preteklosti zelo pomanjkljivo, brez znanja o preteklosti pa ne moremo razumeti sedanjosti in razmišljati o prihodnosti. Kako pojasnjujeta, zakaj je v družbi potrebno toliko bojov za odprtje arhivov o propadlem totalitarnem režimu? S tem, da je Udba še vedno med nami.

Sogovorniki so se dotaknili tudi mednarodnega konteksta demokratizacije. V Evropi je leta 1989 padel berlinski zid, razpadla je Sovjetska zveza, države Vzhodne Evrope so šle po poti demokratizacije. Andreja Valič Zver pravi, da je treba dogodke v Sloveniji gledati v širšem mednarodnem okviru, ni pa bil slovenski proces demokratizacije uvožen. Spomni na dejstvo, da je bila slovenski osamosvojitvi mednarodna skupnost za začetku celo nenaklonjena. Počasi se je to začelo spreminjati, pri tem pa omeni veliko vlogo Slovencev za mejami domovine.

Vredno se je spominjati

Še večkrat so se sogovorniki Glasove preje vrnili k Demosu. Poleg tega je bila na velikem ekranu projekcija z dokumenti iz obdobja nastanka Demosa v Kranju in na Gorenjskem. Zgodovinar Gorenjskega muzeja dr. Jože Dežman je ob njej poudaril, da je vredno zapisati tudi lokalno zgodovino nastanka Demosa, a tudi tu je na voljo malo dokumentov. Navzgor je bil do Glasovi preji, med katerimi so bili tudi ustanovitelji kranjskega Demosa, je pozval, naj dajo na voljo dokumente, fotografije in drugo, kar imajo, da bo morda nastala knjiga, kakršno imajo že nekaj časa v Kamniku.

Zakaj so se decembra 1991 stranke Demosa razšle? Je bil preveč raznolik, da bi obstal,

potem ko je izpolnil dva najpomembnejša cilja, demokratizacijo in osamosvojitve, so ga pokopale osebnosti z velikim egom? Naj bo kakorkoli že, Demos je še danes lahko navdih, meni Igor Omerza. Takrat je bil potreben velik pogum, odločnost, državniška drža ljudi, ki so vodili te procese, pa tudi prijateljstvo, tovarištvo med različno mislečimi ljudmi. Te vrednote so združevale kljub različnosti, dodaja Andreja Valič Zver. In bili so težki časi, ki niso dovoljevali kalkulacij, ljudje so šli v demokratične spremembe iskreno, s srcem. O tem bi morali več govoriti tudi v šolah, iz sogovornice spregovori pedagoginja: Na to obdobje bi morali biti ponosni, saj gre po mojem za najsvetlejši čas v slovenski zgodovini. Generacije Slovencev so sanjale o lastni državi, naša jo je uresničila in sedaj jo moramo čuvati." Po drugi strani pa ne moremo biti zadovoljni, kaj je nastalo po petindvajsetih letih, še pravi Valič Zverova. Ugotavljam resne pomanjkljivosti v pravosodju, o čemer pričajo vsakodnevni protesti pred vrhovnim sodiščem, gospodarska kriza se veča, tudi zadolženost države, beg mladih iz Slovenije ... Res smo daleč od tega, kar smo si želeli v času osamosvojitve, pa tudi v obdobju. To lahko spremenimo na volitvah, kjer imamo priložnost, da zamenjamo ljudi, ki ne vodijo dobro naše države.

Da je Demos zaslužen za osamosvojitve Slovenije, je bil prepričan Franci Feltrin, češ da je bilo veliko sestankov in prepričevanja političnih nasprotnikov, da so podprli ta cilj. Izročilo Demosa v ljudeh še živi, meni Branko Grims, eden od ustanoviteljev Demosa v Kranju. To se kaže tudi v nezadovoljstvu s sedanjim stanjem in v vse večji volilni abstinenci. Vitomir Gros, prav tako pionir Demosa na Gorenjskem, je govoril o osamosvojitvi Slovenije, takratnih mednarodnih okoliščinah, razpadu nekdanje skupne države zaradi ekonomskih razlogov, o Pučniku, posebno oster pa je bil do arhivskega zakona, češ da so arhive zablokirali komunisti in je to prava nesreča za Slovenijo. Zelo čustveno pa je o Demosu govoril še eden od ustanoviteljev Andrej Šter, češ vredno je ohraniti zgodovinski spomin nanj, dati na razpolago gradiva za znanstveno raziskovanje in ga proslavljati.

Za glasbeni uvod v pogovor z Andrejo Valič Zver in Igorjem Omerzo je poskrbel TubaEvforij kvintet 2002 iz Glasbene šole Kranj (Aleksander Krevh, Blaž in Rok Jamšek, Maks Turk, Jakob Istenič igrajo pod mentorstvom Uroša Koširja). / Foto: Primož Pičulin

Udeleženci Glasove preje / Foto: Primož Pičulin

Na robu

Mama, hči in vnuki, 2. del

Prvo rojstvo

MILENA MIKLAVČIČ

usode

... Potem pa so prišle počitnice: brezskrbne in že na pol odrasle. Živi in tudi njenim prijateljicam se je povsem odpililo. Živi je uspelo mamu prepričati, da je čas, da si tudi sama zasluži žepnino. S prijateljicami si je poiskala zaresno službo v lokalih, kjer je bilo veliko priložnosti za spoznavanje moških in za uživanje

To so bili za Anko zelo težki trenutki. Ni po gorela le kot ženska – nesojena nevesta hčerkinemu očetu, izkazalo se je, da je tudi ničprida mama. Živa jo je vrtela okoli prsta in jo izsiljevala, če je le mogla. »Pripravila me je do tega, da sem ponovno

vzela kredit, da sem ji kupila računalnik. Natvezila mi je, da bo potem več doma. Logično, da sem naredila vse, da bi se ta zelo pobožna želja uresničila! Nekaj časa sem prepevala od veselja, kajti od računalnika se ni premaknila niti za hip. Po mojem je komaj kaj spala, zjutraj je odhajala v službo mačkasta, sitna in s polnim želodcem prave kave, ki jo je spila zato, da bi se prebudila. Nekega dne me presenetili z novico, da se ji ne da več delati, da je to b rez veze. Postala sem sumničava. Nič mi ni bilo jasno. Nekoč, ko je ni bilo doma, sem se priklopila na njen računalnik. Tega sem bila večča, saj smo jih v službi uporabljali že lep čas in sem vedela, kako rokovati z njim. Nekatere strani so sicer imele gesla, v sveti prepričanosti, da si ne bom drznila no skati po njenih rečeh, jih je imela zapisana kar na enem od papirjev, ki so vse križem ležali na mizi. To so bili še časi I RC-a, tako se je imenovala klepetalnica, kjer se je zbiralo staro in mlado. Od strahu sem pobledela, kajti po pogovorih, ki sem jih našla, sem spoznala, da se je Živa z marsikom od teh, s katerimi je četa la, že srečala ob t. i. ka vi'. Moški so

bili nad njo navdušeni. Tako in drugače. Prešinilo me je, da si je moja deklica v dobrem tednu izmenjala najmanj šest različnih partnerjev! Stisnilo me je pri srcu. Moja Živa! Še dolgo po tem, ko sem ugasnila računalnik, sem razmišljala, kaj jo žene v to. Zakaj jo spolnost privlači na najbolj izprijen način? Kaj ima od tega? Na ta in še na nešteto drugih vprašani nisem vedela odgovora.

Potem sem ji pričela slediti. To ni bilo težko, saj se je z moškimi srečevala po različnih lokalih, kjer je bilo zmeraj veliko ljudi. Nekoč sem jo videla celo z enim od naših vodilnih gospodov na banki. Pokvarjenec pokvarjeni! Bil je že drugič poročen, imel je dva odrasla otroka, z drugo ženo pa triletnega sina. Živa je prisedla k njemu v avto. Kam sta se odpeljala, ne vem. Nisem si je drznila vprašati, lahko bi me celo udarila. S tem mi je že večkrat zagrozila. Ni prenesla, da bi se vtikala v njene osebne zadeve,« nadaljuje s svojo – kot sama pravi – zelo vsakdanjo zgodbo, značilno za čase na prelomu tisočletja.

Pove mi tudi, da podobno usodo, kot je bila njena, doživljajo tudi drugi starši. Naštela mi je družine, za katere dobro ve, da so gospodarji otroci in ne odrasli.

»Kot vem, je Živo privlačil le seks. Dvomim, da bi kdaj uživala mamila, tudi kadila je le tri ali štiri leta, potem pa je prenehala. V dobro ji štejem,

da ni pustila šole, da jo je kljub norostim, ki jih je počela, relativno dobro zdelovala. Zmeraj je bila v zlati sredini, čeprav bi bila zmožna doseči še veliko več. Poskušala se je tudi v različnih prehrambnih navadah, rada je imela atletiko, zanimala jo je znanstvena fantastika. Žal ni imela časa ne za eno ne za drugo «

Kakšen mesec ali dva po rojstnem dnevu se je pričela Živa čudno obnašati. Postala je še bolj zadirčna in jezikava. Pogosto tudi nasilna. Z enim zamahom roke je porinila krožnik na tla, nalašč razbila kozarec, šipo v vhodnih vratih bloka. Kričala je na sostanovalce, ki so potem stresali jezo nad Anko, češ, tako imenitna gospa, pa ne zna ukrotiti lastnega zaroda.

»Spominjam se, bilo je mrzlo jutro, stala sem pred omaro in nisem vedela, kaj naj oblečem. Živa je sedela za mizo in brskala po skodelici z ovsenimi kosmiči, ki jih je imela zelo rada. 'Matka,' mi reče, 'noseča sem, pa ne bom šla delat splava, ampak bom otroka prodala najboljšemu ponudniku. Cel kup jih je, ki so jalovi, pa bi ga radi imeli,' me presenetili s svojim mirnim glasom. Potrebovala sem nekaj sekund, da sem prišla k sebi. Živa pa noseča! Saj ne more biti res! Ljubi bog, a me res kar naprej kaznuješ! Mar še ne bo konec vsega hudega?! Bleda in tresočih nog sem se sesedla na stol in se zazrla v svojega otroka. Mirno me je gledala,

kot da se ne bi nič zgodilo. Samo tisti starši, ki so kaj podobnega že kdaj doživeli, vedo, kakšen je ta pogled. Ko jo vprašam, kdo je oče otroku, skomigne z ramevori, da ne ve. Da jih je bilo več, kdo točno je pustil šit v njej, pa se ji ne sanja. Nakar mi je kar sama od sebe začela razlagati, da je njena prijateljica prav tako zanosila, otroka pa je že vnaprej prodala nekemu zakonskemu paru. Nisem si mogla kaj, da se ne bi nasmehnila, zinila sem, da je to videla v kakšnem butastem ameriškem filmu, da se kaj podobnega ne bi moglo zgoditi v Sloveniji. Matka, ti si en navaden omejen butelj, mi je odgovorila in umolknila. Mogoče sem res bila nedorasla in nisem znala in zmogla razumeti mladih, kakršna je bila, na žalost, tudi moja hči. A če je ona trdila, da sem za luno, je že imela kakšen dokaz, o katerem se mi ni niti sanjalo ...«

Živa je povsem normalno obiskovala šolo, družila se je s prijateljicami, Anka pa jo je imela na sumu, da se je v času, dokler se ji ni nosečnost že dobro poznala, srečevala tudi z moškimi. Kako je to zmogla, je ni drznila nikoli vprašati

»Ko je dobila popadke, je poklicala prijateljico, da je šla z njo v porodnišnico. Jokala sem in jo malodane na kolnih prosila, naj za božjo voljo ne naredi kakšne neumnosti. Zadrta se je name,

naj ne bom še večja trapa, kot sem že, in se odpeljala.« O tem, kako je Živa rojevala, je izvedela podrobnosti šele nekaj let kasneje. Bilo je zelo hudo, saj se maternično ustje ni hotelo odpirati, kot bi bilo treba. Zaradi neznosnih bolečin je dvakrat izgubila zavest. Deklico, težko 3,45 kg je rodila ob enih zjutraj. Za vse, kar se je pozneje dogajalo, so bile odločilne ure, ki jih je Živa skupaj z novorojenko preživela v porodni sobi. V tistem času se je moralo v njej nekaj premakniti, kajti potem, ko je prišla Anka na obisk, ji je povedala, da bo otroka obdržala, ne glede na ceno, ki jo bo morala za to plačati. »Vzela sem dopust, da sem ji lahko pomagala, ko je prišla iz porodnišnice. Nič ni imela proti, ko sva v njeno sobo postavili še posteljico za dojenčico. Čudilo me je, da se je izogibala računalnika. V trenutku slabosti mi je zaupala, da jo sedaj, ko se je odločila otroka obdržati, izsiljujejo. Kdo, pa ni povedala. Prosila sem jo, da greva na policijo, pa mi je odgovorila, da ji tako ali tako nič ne morejo, ker ni vzela od njih niti tolarja.«

Živa se je po dobrih štirinajstih dneh vrnila v šolske klopi, Anka pa je začela skrbeti za vnukinjo. Kamorkoli je z njo šla, povsod so mislili, da je njena hči. Ni želela razlagati, konec koncev se ji je zdelo, da to, kaj se dogaja, nikogar nič ne briga.

(Konec prihodnjič)

Ali Miklavž, Božiček in Dedek Mraz zares obstajajo?

DAMJANA ŠMID

moj pogled

V pričakovanju prvega dobrega moža, ki odpre sezono decembrskega obdarovanja, se je med otroki odvijal pogovor o obstoju vseh treh dobrotnikov. Pri devetih letih se začne majati ta brezmejna, otroška vera in se pojavijo dvomi o tem, kdo prinese darila. Trije fantje so trdili, da darila prinesejo starši, eden je zatrjeval, da starši ne morejo kupiti toliko daril. Razgrel se je v prepričevanju vse do rdečih lic in nihče mu ni oporekal, ko je zmagal z argumentom, da je Miklavž kot Bog. Nihče ga ne vidi, a vemo, da obstaja. Za njegovo spremstvo, luciferje in kosmate peklenščke, ni bilo dvoma. Vsi so se strinjali z deklico, ki je povedala, da so to ljudje, preoblečeni v živali. Da so pijani, so poudarili prevečkrat. Pekel, kot kaže, ne obstaja, če pa že, je pa očitno zelo človeški. Naslednji je bil na vrsti Božiček. Kako pride in kdaj. Tole z dimnikom

ne bo držalo. Božiček sta ata in mama. Ampak kakšno zvezo ima z božičem, ni znal nihče razložiti. So pa povedali otroci, da Božiček prinese boljše darila kot Miklavž. Ena proti ena. Eden obstaja, drugi je bogatejši. Dedek Mraz ni bil zanimiv. Siva kučma, bela brada da je za vrtčevske otroke. Tudi darila prinese samo njim. Kje si se izgubil, Dedek Mraz? So te pogubili sindikati, premirle zime ali dejstvo, da si zadnji od velikih mož? Najbrž ne dobiš veliko pisem, saj so do tvojega prihoda že vse želje izpolnjene. Skrbi me spoznanje, da je nastala gneča z vami tremi. Prav tako z dekoracijo in s prazniki. Še preden ugasnejo sveče, ki smo jih prižgali prvega novembra, že odmeva jingle bells. Postajamo kot okrašene novoletne jelke. Tiste, naravno. Posekamo in presežemo sami sebe, da zasijemo v blišču praznikov. Navesimo in

okrasimo se s kičem in s predmeti, ki nimajo veliko zveze s prazniki. Ko le-ti minejo, osujemo iglice in smo prazni z golimi vejami, v spomin. Do naslednjih praznikov. Ne bomo še pospravili novoletnih bunkic, ko bodo v nas skakali srčki za valentinovo. Kaj če bi vmes malce zadihali in se najprej naužili enega praznika? Tako lepo počasi, kot se za praznik spodobi. Prav tako, kot bi naredili otroci, če bi jim to dovolili. Naj se rodi želje, tiste prave. Potem naj pride hrepenenje. Naj čakamo. Še čakamo. Dočakamo. In uživamo v darovih, darilih in v blagoslovih, ki nam jih prinaša življenje. Zakaj se nikoli ne naveličamo silvestrskega poljuba? Ker je samo enkrat na leto. Zakaj je Miklavž več vreden kot Dedek Mraz? Ker je prvi. Zakaj je manj več? Ker smo nasičeni s predmeti in z dražljaji. Zakaj želijo otroci še verjeti v Miklavža,

čeprav se sošolci muzajo? Ker je to več vredno kot darila, ki jih otroci dobijo od staršev. Mi smo navadni. Naša darila so postala samoumevna. V tej odrasli navadnosti nam manjka čarovnije. Zato smo tako navdušeni, ko otroci pišejo pisma, verjamejo v dobre može in se veselijo daril. Odrasli smo tihi kradljivci iskric v očeh. Vse bi dali zanje. Otroško veselje je naše veselje. Vsakič malce žalujem, ko otroci prestopijo mejo in ne verjamejo več. Žalujem za domišljijo, ki je živela v otrocih in nas pogajala, da smo delali nerazumne stvari. Pobirali pisma z okenskih polic in jih skrivaj pod spodnje perilo, da ne bi otroci odkrili, da smo mi naslovniki z ovojnic. Nastavljali peharje in skupaj z otroki razmišljali, od kod in kdaj bo prišel dobri mož. Šepetali ššššš, ko so želeli starejši bratje in sestre razbliniti vero mlajših. Kako smo

preverjali napisane želje in si oddahnili, ko smo dobili zadnjega Nodija v trgovini. Posipali svetleči prah in puščali kakav za Božička. Vedeli smo tudi, da bo nekega dne neizbežno in za vedno konec tega otroškega verovanja. Tistega dne, ko otrok spozna, da smo mi njegovi dobrotniki. Nihče ne mara tega dne. Potem ni nikoli več enako. Le najbolj zamorjeni starši si oddahnejo, ko otrok ne verjame več. Drugi bi želeli podaljške te vere. Ker vsi potrebujemo vero. Ker je sreča tako zelo nalezljiva. Zato ni čudno, da smo delali nerazumne stvari. Pobirali pisma z okenskih polic in jih skrivaj pod spodnje perilo, da ne bi otroci odkrili, da smo mi naslovniki z ovojnic. Nastavljali peharje in skupaj z otroki razmišljali, od kod in kdaj bo prišel dobri mož. Šepetali ššššš, ko so želeli starejši bratje in sestre razbliniti vero mlajših. Kako smo

Zanimivosti

Planinski izlet: Žmitkov špic (1124 m)

Kotiček miru

... vsem na očeh. Ko je časa le za kakšen kratek skok v hribe, je tole odlična izbira. V bližini znanega jezerskega vrha. Dvojno ime.

JELENA JUSTIN

Ko se zavedaš, da ni veliko časa, pa da bi vseeno skočil kam v hribe, je današnji skok v višave odlična izbira. V neposredni bližini Virnikovega Grintavca na Zgornjem Jezerskem je vsem na očeh, a na njem vlada spokojna tišina. V lepih jesenskih dneh, ko zlati macesni prežemajo naravo, ki lega k počitku, je skalni vrh prava barvita etuda. Na zemljevidu je običajno označen kot

Olipov rob, a med domačini bolj velja ime Žmitkov špic oz. špc. Očitno smo Slovenci res dialektičen narod ali pa nas prevevata yin in yang. A kaj ko ne prinašata dušnega ravnovesja, temveč razklonost. A to je že druga pesem.

Z avtomobilom se zapeljemo do Zgornjega Jezerskega, kjer tik pred nekdanjskih dneh, ko zlati macesni prežemajo naravo, ki lega k počitku, je skalni vrh prava barvita etuda. Na zemljevidu je običajno označen kot

mimo cerkve in župnišča. Najprej prečimo travnik ob gozdnem robu. Na koncu travnika pot zavije skozi gozdno grapo navzgor. Pripeljala nas bo do kmetije Žmitek. Prečimo cesto in se na drugi strani poženemo v strmino, ki po nekaj korakih zavije desno. Pot se vzpenja prečno, precej strmo in nas pripelje do gozdne grape, po kateri se vzpnemo do kolovozne poti. Pred seboj zagledamo tri markacije, eno za drugo, in že smo na

gozdnem grebenu, kjer se nam odpre razgled na Virnikov Grintavec. A naša markirana pot se tukaj konča. Zavijemo na levi gozdni greben, kjer opazimo sicer dobro vidno stezico, ki se preko korenin dvigne do vršne skalne gmote.

Zagledamo plezalno vrvi, ki je na vrhu privezana na borovec, speljana pa mimo lesene lestve do začetka skal. Povzpnemo se do lestve – vrvi ne potrebujemo – in splezamo čeznjo. Teren se položi in nas mimo skal po ozki stezi pripelje na razgleden pomol, balkon, kjer je klopca z lično skrinjico in vpisno knjigo. Ja, tisto deblo zraven klopi je vpisna skrinjica.

Razgled je čudovit, predvsem pa je v tišini, saj vrh, po moje, ni ravno pogosto obiskan. Pred nami se pokažejo Grintovec, Kočna, Veliki vrh, Stegovnik, Kozji vrh, Storžič, na naši desni pa Virnikov Grintavec; povsem na dosegu roke.

Sestopimo po poti vzpona. Previdno v delu, kjer plezamo po lestvi in po skalah. Vzpon odsvetujem po dežju, ker bi bilo nevarno za zdrs.

Nadmorska višina: 1124 m
Višinska razlika: 250 m
Trajanje: 1 ura
Zahtevnost: ★★★★★

Lestev, da lažje premagamo skalni del. / Foto: Jelena Justin

Foto: Jelena Justin

Proti vršnemu, skalnemu delu Žmitkovega špica

Klopca in razgled na Virnikov Grintavec / Foto: Jelena Justin

Jelena Justin je v tretji knjigi zbrala 92 vzponov, ki jih je opravila v zadnjih štirih letih.

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Bleiweisova 4 v Kranju, ga naročite po tel. št.: 04/201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.

Redna cena knjige je 20 EUR.
Če jo kupite ali naročite na Gorenjskem glasu je

15 EUR
* poština

Gorenjski Glas

Najdi.si

ALENKA BOLE VRABEC

mizica,
pogrni se

Nič ni bilo z načrtovanimi nakupi hrane. Glavna, a ljubljena ovira je bila Anton Tomaž Linhart s svojo Županovo Micko, ki bo 28. decembra stara 225 let. Toliko bo namreč minilo od prve uprizoritve v Stanovskem gledališču v Ljubljani, 28. decembra 1789. To večno deklico, ki je nasmejala in še danes nasmeje hvaležno občinstvo, presajam v današnji čas na način, da je pet moških vlog zdaj ženskih, dve ženski pa moški. Tajkunka so namreč še hujše kot tajkuni. Gredica dovtipov na današnji čas na ekranu raste, ko zaslišim: »Ali bomo kaj jedli?« Pozveduje moj Izbrani. Oprosti, dragi Linhart, malce se bova nehala smejeti, jaz pa bom uporabila preskušeno improvizacijo najdi.

si – v hladilniku seveda. Iz najdenih sestavin se izcimi zelo okusna brezmesnica in recept odroma med stalnice, jaz pa nazaj k Linhartu. V torek zvečer smo spomin na Linharta, ki ima 11. decembra rojstni dan, počastili v radovljiški baročni dvorani Linhartov oder, Moški pevski zbor Podnart in Mešani pevski zbor Koledva Kropa res po Linhartovo: Eden drugmu ogenj dajmo! In občinstvo je bilo zadovoljno

Zapečeni štruklji s šampinjoni

Za 4 osebe potrebujemo: 8 odmrznjenih skutnih štrukljev (po 10 dag), olje za pekač, 12 rjavih šampinjonov, 1 žlica limoninega soka o, 1 šopek drobnjaka, 1 strok česna, 1 kislo

smetano, 1 dl mleka, 3 jajca, sol, beli poper.

Na papir za peko damo zmrznjene štruklje in jih pri sobni temperaturi odtajamo. Šampinjone očistimo s čopičem in papirnato brisačo in jih zelo tenko narežemo ter pokapamo z limoninim sokom. Drobnjak narežemo, česen stremo. Na tenko, najbolje s čopičem, z oljem namažemo primeren pekač, z lopatko zdevamo vanj štruklje, ki se ne smejo tiščati drug drugega, jih posujemo z narezanim drobnjakom in šampinjoni. Pečico ogrejemo na 190 °C.

V skledi razžvrkljamo jajca, kislo smetano in mleko, solimo in popramo po okusu. Pečemo približno 35 minut oziroma tako dolgo, da skorjica na jedi pozlati.

Ponudimo z mešanico zelenih solat: motovilec, rukvica, ledenka, radič.

Snežni punč z dunajskega božičnega sejma

(Schneepunsch von wiener Christikindmarkt)

Za 1 osebo potrebujemo: 250 ml mleka, 2 cl ruma, 1 ščepec cimeta, 2 žlici sladkorja.

Mleko segrejemo skoraj do vrelišča. V ognjevzdržne kozarce ali prozorne skodelice nalijemo rum. Mleko, ki smo mu dodali sladkor, krepko spenimo z metlico in ga prelijemo čez rum. Rahlo premešamo. Po vrhu potresemo malo cimeta in takoj postrežemo s kakšnim drugim piškotom.

Grozdni punč brez alkohola

Za 4 osebe potrebujemo: 1 l grozdnega soka, 2 žlici medu, sladkor po okusu, 1 neškropljeno pomarančo, 1 paličico cimeta, 1,5 cm ingverjeve korenine, 2–3 kosce zvezdastega janeža, 1 ščepec muškata po okusu, sok 1 limone.

Vse sestavine damo v velik lonec in segrejemo do malo pod vreliščem. Zavreti ne sme. Pustimo na robu kuhališča 10 minut, da se sestavine prepoji. Pomarančo operemo, narežemo na debele rezine, jih prepolovimo in pod rob zataknejo nekaj klinčkov. Ognjevzdržne kozarce za punč segrejemo, vanje nalijemo punč in rob kozarcev okrasimo z rezinami pomaranče. Ponudimo z ne preveč sladkimi medenjaki ali koščkom šarklja.

Adventno premirje

MIHA NAGLIČ

mihovanja

»Tamir pred novim letom, pred božičem, pred miklavžem seveda pomeni večjo porabo in zato tudi večjo gospodarsko rast.« Tega stavka ni izrekel eden od treh »dobrih mož«, izrekel ga je finančni minister Dušan Mramor na tiskovni konferenci po »uspešnih« pogajanjih s sindikati javnega sektorja. Zraven njega je stal Branimir Štrukelj (»Vrhovni svizec«), resnični zmagovalec teh pogajanj. Vladni pogajalci so zmagali le v tem smislu, da so si s popuščanjem kupili socialni mir in se izognili možnosti, da bi se jim na ulicah in trgih okrog vladnih palač dogajalo sindikalno ljudstvo. Ceno za doseženi kompromis bo plačalo že itak preobremenjeno slovensko gospodarstvo. Na to kaže tudi podatek, da je Gospodarska zbornica takoj po objavi gornjega kompromisa

zapustila pogajanja o socialnem sporazumu.

Pa da me ne boste napak razumeli: ne gre za to, da javnim uslužbencem ne bi privoščil ohranitve solidnih plač in množice raznih dodatkov. Vse to jim privoščim, zlasti tistim, ki delajo dobro. A dobro vemo, da je med njimi tudi veliko takih, ki delajo slabo, eni zaradi nesposobnosti, drugi pa se delu cinično izogibajo, vedoč, da jim nihče nič ne more ali noče. Problem javnega sektorja ni v tem, da bi bile plače previsoke, ampak v tem, da mnogi delajo premalo, slabo ali nič. Šef vsake javne ustanove dobro ve oziroma bi moral vedeti, kateri so taki v njegovi hiši. Rešitev bi bila v tem, da bi take nagnali, drugim pa na ta račun plače še povečali. Minister Koprivnikar je na isti tiskovni konferenci povedal, da na tem že delajo, a hkrati ni izrekel ničesar konkretnega. Govoril je o ukrepih, ki jih pripravljajo: »Velik del ukrepov izhaja iz organizacije dela, velik del prihrankov je mogoč z zmanjševanjem dela, ki ga javni sektor plačuje zunanjim izvajalcem, morda najpomembnejši del pa je v delu javnih naročil, kjer pripravljamo kar zanimive rešitve, od katerih pričakujemo velike prihranke.« Upam, da je v besedah »organizacija dela« skrit tudi obračun s tistimi, ki delajo malo ali nič. Če ni, tudi rezultatov ne bo.

Sicer pa je v naravi zahodnega sveta, da se pred božičem dogajanje umiri. Tako

veleva krščanski adventni duh kot duhovno vezivo tega sveta. A kaj, ko je še močnejši skupni imenovalec Zahoda globalni kapital. Ta pa ne miruje, to ni v njegovi naravi. Finančne špekulacije in obresti tečejo tudi med prazniki. Tudi narava sama se ne pokorava evangeliju. Tako je zelo verjetno, da bodo tudi v božičnem prazničnem času nekje poplave, druge žled, mogoče kje celo potres, na južni polobli pa so mogoče suše in požari. Tega menda še Bog ne more ali noče preprečiti. In ne nazadnje so tudi ljudstva, ki adventnemu duhu niso zavezana. Nekrščanska ljudstva in nacije, denimo. Pa ne ta ljudstva sama po sebi, ampak agresivni posamezniki in skupine, ki se oblikujejo znotraj njih. Ti so še hujši kot naši sindikalisti, z njimi niti pogajanja niso mogoča, kaj šele dogovori in gnili kompromisi.

Ta ponedeljek (8. decembra 2014) so se prvič v zgodovini te države sestali veliki štirje. Pa ne mislim na štiri evangeliste ali na kak drug legendarni kvartet tipa The Beatles, v mislih imam naše štiri predsednike – države, vlade, državnega zbora in državnega sveta. Moževali so in sklenili, da bi moralo biti odslej marsikaj drugače. Bog daj, da bi bilo res. A naj bo tako šele v novem letu. Dotlej naj bo po starem in tako kot vleva božično sporočilo: »Slava Bogu na višavah in na zemlji mir ljudem, ki so mu po volji.« Do praznika svetih treh kraljev naj bo premirje, potem pa

Vaš razgled

Naš fotograf je ta teden v svoj objektiv ujel nenavadno gost promet na pločniku nasproti poslovne stavbe Kare A ob Koroški cesti v Kranju. Ker je šlo za zgodnjo popoldansko uro, ko se delovni čas še ni iztekel, bi lahko hitro pomislili, da je pred izpraznjeno poslovno stavbo potekal miren protestni shod, vendar so nam dobro obveščeni takoj razložili, da so izvedli zgolj evakuacijsko vajo, ki jih morajo sicer podjetja in ustanove redno izvajati. S. Š. / Foto: Gorazd Kavčič

Ko je naša fotografinja Tina Dokl na eni od gorenjskih kmetij stopila v hlev s fotografskim aparatom v roki, ni nič prosila in ukazovala, a vse živali – konj in štiri goveda – so njeno namero očitno razumele. Slikam, pogled na desno ... C. Z. / Foto: Tina Dokl

Bitka z mlini, ampak ne na veter

MARKO JENŠTERLE

Resno, a sproščeno

Po zaslugi prijateljice, ki se je morala službeno ukvarjati s problemom Rakuschevega mlina v Celju, sem v zadnjem času precej intenzivno spremljal dogajanja v zvezi s to značilno industrijsko dediščino in se pri tem seznanjal tudi z našo kranjsko zapuščino. Rakuschev mlin, ki so ga po odločbi gradbenega inšpektorja zdaj podrli, je bil namreč velika konkurenca mlinom podjetnika Petra Majdiča, pri Majdičih pa iz Celja hitro pridemo na Gorenjsko. Majdič je imel v Škofji Loki tovarno volnenih odev, kranjska zgodovina pa je z njim povezana z imeni, kot so Merkur, Majdičev mlin in Majdičev log. Gorenjska

prestolnica je namreč nekoč močno zaostajala za Jesenicami in ravno Majdičev mlin je bil prvi, ki je mestu dal gospodarski pomen. Tako kot je imel zdaj že bivši celjski Rakuschev mlin, ima tudi še stoječi kranjski Majdičev mlin status nepremične kulturne dediščine. Rakuschevega od konca prejšnjega tedna ni več, na monumentalni kranjski zgradbi pod Jelenovim klancem pa se tudi vidi, da propada.

Rakuschev mlin je bilo treba podreti zato, ker je pred kratkim v njem izbruhnil požar, posnetki njegovega podiranja pa zgovorno demantirajo vse tiste, ki so govorili, da se lahko zgradi že ob malce močnejšem

neurju sesuje na sosednji Lidl. Tega so ravno zato takoj po požaru začasno zaprli. Prenekateri Celjani so dogodek doživljali kot nacionalno katastrofo. Mislim zapiranje Lidla, ne podiranja Rakuschevega mlina.

Ampak ob Lidlovih kupcih se je v Celju oblikovala tudi skupina občanov, ki si je na moč prizadevala ohraniti dediščino in že na začetku zbrala 666 podpisov proti njeni rušitvi, vendar vse skupaj ni pomagalo. Mlin, ki je kljuboval različnim lastnikom in družbenim sistemom, je na koncu padel v demokratični državi Sloveniji, v njegovem padcu pa lahko simbolno vidimo še eno zmagovito potrošniško družbo nad

zavedanjem o pomembnosti naše kulturne dediščine.

Spomnimo se, da je bil leta 2003 na pobudo Sindikata delavcev trgovine Slovenije izpeljan referendum o nedeljskem obratovalnem času trgovin. Na referendumu, ki se ga je sicer udeležilo le 27,5 odstotka volilnih upravičencev, je 57,5 odstotka ljudi glasovalo za to, da naj bodo trgovine ob nedeljah zaprte. Čeprav je bila udeležba majhna, so rezultati referenduma veljali, nikoli pa niso zaživel v praksi. Od referenduma je preteklo že dobro desetletje, ob nedeljah so naši trgovski centri polni kupcev, v času krize pa gradijo celo nove. Potrošniška družba in

odnos do kulturne dediščine nimata veliko skupnega. Rakuschev mlin v Celju bi recimo ob ustrezni prenovi lahko postal čudovito nakupovalno središče, seveda pa to ne bi bilo tako poceni, kot je postavljanje krhkih sten in streh.

Majdičev log v Kranju je zaradi svojih parkov in vrtov v register nepremične kulturne dediščine vpisan kot vrtnoarhitekturna dediščina. Dodano je še, da je bil leta 2003 na njem zgrajen trgovski center ter da je na južnem robu elektrarna. Ta stoji neposredno ob nekdanjem mlinu, za katerega lahko le upamo, da bo imel boljšo uso do od nekoč konkurenčnega Rakuschevega.

IZLET V BELO KRAJINO (2)

BRIHTNA GLAVA

Na Radovici, ki je od Metlike oddaljena dobrih šest kilometrov, smo se Glasovi popotniki ponovno srečali s preteklostjo. Za dobro uro smo postali osnovnošolci, dobili tudi 'izpričevala', strog nastop naše učiteljice pa nas je popeljal v petdeseta leta prejšnjega stoletja.

Alenka Brun

V osnovni šoli Brihtna glava nas je najprej sprejel Andrej Bajuk, ki je v času, ko Radovico obiščejo turisti ali izletniki, ravnatelj omenjene osnovne šole. Pa še eno veselje ima – kasneje smo ugotovili, da je kot za Gorenjce tudi za Belokranjce kar pogosta značilnost: igra na harmoniko.

Dobro šolsko uro smo kot drugošolčki spoznavali Belo krajino na duhovit in zanimiv način, tudi skozi petje. Stroga učiteljica Darja je bila tako avtentična, da smo se je kar malo bali. Klicala je učence pred tablo, kdor ni bil spoštljiv do nje ali je nagajal, se je lahko znašel tudi v kotu, v klečečem položaju na koruzi. Darja Zamida Pečaver je drugače čisto prijazna gospa, se pa v vlogo učiteljice iz še ne tako oddaljene preteklosti izjemno dobro zivi, pa ker je vsak

Ponovno v osnovnošolskih klopeh / Foto: AB

razred drugačen, je njen nastop tudi interaktiven, tako da mora biti iznajdljiva in vešča svojega nastopa.

Premraženi a dobre volje smo se takoj po končani uri sprehodili do bližnje turistične kmetije Bajuk, kjer stana Ivan in Nena pripravila polne krožnike domačih dobrot. Glasov Grega je poprijel za harmoniko in kosilo je minilo, kot bi mignil. Bajukovi so znani po svoji zidnici, ki se nahaja pet metrov pod zemljo, hči pa se je pred desetimi leti okitila tudi z nazivom vinska kraljica Slovenije 2004. Vino njenega visočanstva je bil takrat renski rizling, letnik 2002.

Z velikim zanimanjem smo si v popoldanskem delu izleta ogledali še romarsko središče Tri fare v Rosalnicah, kjer smo prisluhnili razlagi gostitelja, duhovnika Jožeta

Pibernika, ki je sicer po rodu Gorenjec; pa obiskali Sosesko zidanico v Drašičih, ki so za nekatere bili in ostajajo belokranjska vinska prestolnica.

Znamenita božja pot Tri fare predstavlja romarski kompleks, znan po treh gotških cerkvah, stisnjenih znotraj visokega pokopališkega obzidja, ki je verjetno deloma še ostanek protiturškega tabora. Cerkve stojijo vzporedno ena zraven druge: severna cerkev je posvečena Žalostni Materi Božji, srednja nosi patrocinj Glej človek, južna pa Lurške Matere Božje. Vsaka po svoje preseneti in navduši obiskovalca, prav v cerkvi Žalostne Matere Božje pa imajo ohranjene tudi najstarejše baročne orgle, izdelane na Kranjskem, v Ljubljani sredi 18. stoletja. Izdelal jih je

ljubljski orglarski mojster Janez Jurij Eisl.

Drašiči pa so vas, ki je ne more zgrešiti noben ljubitelj odličnega vina. Znani so po soseskem vinu, ki nastane iz mošta vseh članov soseske zidanice, ki stoji blizu cerkve v prostorih nekdanje šole. Edine, ki v Sloveniji deluje neprekinjeno. Od davnih časov do danes je preživela marsikaj in o tem nam je veliko povedal Jože Stariha. Razložil je tudi, kako v bistvu deluje vinska banka, kaj je to rovaš, spoznali smo drašiško himno, degustirali kar nekaj vin, se do sitega najedli pogače. Zaigral nam je tudi na orglice, kasneje poprijel še za harmoniko, tako da, če bi ostali le še pol ure dlje, bi se druženje razvilo v pravo veselico, vendar je bila ura že pozna in prišel je čas, da se odpravimo nazaj na Gorenjsko.

Na zdravje, Gorenjci! / Foto: AB

Učenci so bili klicani tudi pred tablo ... / Foto: AB

Jože Stariha je predstavil tudi posebno računalno – rovaš, ki je v tistih časih beležilo količino izposojenega vina, če temu lahko tako rečemo. / Foto: AB

Z velikim zanimanjem smo si ogledali romarsko središče Tri fare v Rosalnicah in prisluhnili duhovniku Jožetu Piberniku. / Foto: AB

Harmonika je v zidnicah vedno dobrodošla. / Foto: AB

Ivan Bajuk s turistične oziroma izletniške kmetije Bajuk / Foto: AB

HUMOR, HOROSKOP

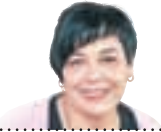
Lahko se udeležite tečaja vedeževanja.

Naročniki Gorenjskega glasa izkoristite popust v višini 10%. Za več informacij čim prej pokličite Tanjo na tel. št.: 040 514 975

Gorenjski Glas

HOROSKOP

TANJA IN MARICA

Oven (21. 3.–21. 4.)

Začuden boste nad tem, da vam vse poteka tako, kot ste si zamislili. Navajeni ste na raznovrstne ovire, zato ne boste mogli verjeti in slediti dogodkom. V družinskem krogu se vam obeta zabava in veliko presenečenje s strani srčne osebe.

Bik (22. 4.–20. 5.)

V ljubezni vas čaka veliko več veselja, kot ga upate pričakovati. Tudi samo darilo vas bo presenetilo, besede pa bodo le še potrdile vaše upanje. Na delovnem mestu boste kot po navadi uspešni in bliža se vam zasluženi dopust.

Dvojčka (21. 5.–21. 6.)

Nekateri vas bodo spet razočarali, drugi pa prijetno presenetili. Čeprav je za vami življenjska šola, še vedno ne boste sposobni sprejeti določenih resnic. Predali se boste lenarjenju z mislijo na najbolj prijetne stvari.

Rak (22. 6.–22. 7.)

Ne gre za to, da boste preobčutljivi, resnica bo ta, da vas bodo v naslednjih dneh obkrožali ljudje, na katere se ne morete nikoli zanesti. Ker vedno dajete vse od sebe, je čisto normalno, da potem tudi kaj pričakujete.

Lev (23. 7.–23. 8.)

Na delovnem mestu pričakujte spremembe. Nekako prisiljeni se boste postaviti zase in s tem boste naredili velik korak naprej, ki se ga najprej ne boste zavedali. Prišli boste na razpotje. Katerokoli pot si izberete, bo prava.

Devica (24. 8.–23. 9.)

Čustvom boste pustili prosto pot, saj boste spoznali, da je za vas to še najboljše. Čim hočete nekaj reševati, le še bolj zapletete, ne da bi tako hoteli, tako pač je. Poslovno se bo vse skupaj veliko bolje razvilo, kot sploh pričakujete.

Tehtnica (24. 9.–23. 10.)

Avantura se vam približuje z neverjetno hitrostjo. Po svoji stari navadi boste ljubezen zopet hoteli vzeti kot nekaj samoumevnega, čeprav vam bo tihi glas govoril čisto nekaj drugega. Zato se tokrat pustite presenetiti.

Škorpion (24. 10.–22. 11.)

Čustvena zmeda, ki jo lahko pričakujete naslednji teden, vam bo na koncu še koristila. Vse se vam bo dogajalo kot običajno, razpeti boste na več strani in seveda povsod uspešni. Nasvetom prijateljev tokrat raje prisluhnite.

Strelec (23. 11.–21. 12.)

V naslednjih dneh se vas bo držala sreča. Vse slabe izkušnje iz preteklosti bodo pozabljene. V iskanju novih, vam neznanih poti, boste večkrat prijetno presenečeni in to vam bo še bolj utrdilo samozavest, s katero ste imeli že večkrat težave.

Kozorog (22. 12.–20. 1.)

Ker ste zadnje čase kar precej počivali in ste taka in drugačna opravila prelagali, je čisto razumljivo, da boste morali pošteno zavihati rokave, če boste hoteli ujeti vse zamujeno. Kljub raznim odgovornostim vam ostane dovolj časa zase.

Vodnar (21. 1.–19. 2.)

Obsojali boste ljudi in se jezili na tiste, ki niso preveč iskreni. S tem, pa boste tudi vi sami dobili predse svoje napake, ki jih ne znate sprejeti. Prihaja čas, ko boste pričeli urejati svoje poslovno življenje. Vsaka stvar potrebuje svoj čas.

Ribi (20. 2.–20. 3.)

Sprostili se boste in ugotovili, da ste v bistvu lahko hitro zadovoljni in da ni treba veliko za dobro razpoloženje. V tem tednu se boste veliko ukvarjali s svojim hobijem, ob katerem se čudovito počutite in resnično uživate.

SMREKA NI BILA V REDU

V začetku decembra smo bili zraven, ko so pripravnice v šenčurski gmajni posekale smreko.

Igor Kavčič

V Šenčurju velja že dolgoletna tradicija, ki vsako leto eni izmed krajevnih skupnosti v občini nalaga, da poskrbi za pripravo in okrasitev novoletnega drevesa, ki v središču kraja potem bogati veseli december. Tako je bilo tudi letos, in konec decembra se je za tega del številčna gozdarska ekipa odpravila v šenčursko gmajno posekat lep primerek tako imenovane šenčurske smreke (Picea Shencursis). Tudi v Šenčurju so se letos pridružili vseslovenski akciji prostovoljnega pripravništva, ko mladina pa tudi državljanke srednjih let zastopajo opravijo kakšno delo predvsem iz razloga, da se le tega naučijo, in za to ne zahtevajo plačila. Kot lahko vidite na fotografiji, posneli smo jo v akciji, ki je potekala pod geslom "seksaj, sekaj smrečico", se je holcarnja" udeležilo več kot štirideset prostovoljk pripravnic. Če

Dekleta na prostovoljnem pripravništvu so posekala napačno smreko. / Foto: levarokadesnižep

zanemarite pogled na smreko, že na fotografiji lahko opazite, da je tudi naša gozdarska služba, tako kot vse, kar diši po javni upravi, precej obubožana in puncami mogla ponuditi niti zaščitnih delovnih oblačil. Na srečo so bile pri roki vsaj zaščitne čelade, očala, našlo pa se je tudi nekaj motornih žag in gozdarskega orodja. Punce, sicer nevajene dela v gozdu,

so si v maniri izbrala si bom tist ga, pruga velicga" in v želji po dokazovanju izbrale prvo in največjo smreko, jo primerno požagale, oskuble in pripravile za odvoz. Menda je bilo po opravljenem delu v gmajni še precej veselo in žal vam je lahko, fantje, da niste bili zraven. Ampak glej ga zlomka, v velikem delovnem zanosu so pripravnice pozabile preveriti primernost

smreke za okrasitev in so si izbrale preveč presušeno drevo. Kam boš pa tle bunke pa lučke dal?" so se kasneje spraševale šenčurske žene, nič kaj zadovoljne nad tako vrsto mladinskega pripravništva v njihovem kraju. Težavo so menda hitro uredili in pripeljali drugo smreko, ki danes krasi središče Šenčurja. In v deželi je spet zavladal mir in blagostanje.

Od zadaj

Maribor se je po vijolični jeseni spet pogreznil v siceršnjo sivino zadnjih let. Menda le še župan in občinarji svet vidijo v barvah. Številke so namreč rdeče.

Tudi na Gorenjskem se te dni precej ukvarjamo z barvami. V nekaterih občinah si želijo predvsem bele, da se ne bi videlo, kaj jeseni ni bilo do konca narejenega.

TA JE DOBRA

Očetov poklic

Učiteljica vpraša učence, kaj so po poklicu njihovi očetje. Otroci odgovarjajo: nekdo je poštar, drugi inženir, tretji predavatelj na univerzi. Tako vsi predstavijo svoje očete, le Janezek je neobičajno tihi. Učiteljica ga vpraša: »Janezek, kaj je pa tvoj oče po poklicu?« Janezek ji odgovori: »Moj oče je striptizer v gej klubu in za denar pleše pred ostalimi moškimi. Včasih, ko mu dobro plačajo, najame sobo v hotelu in tudi spi z njimi.« Učiteljica v šoku odpelje Janezka iz učilnice in ga vpraša: »Janezek, je to, kar si povedal, resnica?« Janezek ji odgovori: »Seveda ne. Moj oče je poslanec v državnem zboru Republike Slovenije, ampak me je bilo sram priznati pred vsemi sošolci.«

Robot za lovljenje lopovov

Japonci so izdelali robota za lovljenje lopovov. Najprej so ga poskusno poslali v Rusijo, kjer je v dvajsetih minutah ujel sto lopovov. Potem so ga poslali v Italijo, kjer je v dvajsetih minutah ujel dvesto lopovov. Nazadnje so ga poslali v Slovenijo, kjer pa so v dvajsetih minutah ukradli robota.

Dvaindvajset kondomov

Pride Janez v trgovino in prodajalki reče, da bi imel dvajset kondomov. Opazi dve bejbi, ki se mu začeta smejati. Janez začudeno pogleda prodajalko in ji naroči: »Dvaindvajset kondomov, prosim.«

Človekov najboljši prijatelj

Zakaj je žepni računalnik človekov najboljši prijatelj? Nanj lahko vedno računaš.

LAŽJI SUDOKU

6		5			8	7		
3		9	7	4			6	
		8				1		9
9	2				4			
		7	2	5	1	3		
		1	3				7	4
1		6				5		
	8				1	6	9	3
		2	9			4		6

Rešitev:

9	1	7	2	8	2	5	5	
6	2	9	1	5	7	6	2	
7	2	8	9	6	1	3	4	
6	9	2	1	5	2	7	9	
1	5	9	7	8	2	7	6	
5	8	2	7	4	6	1	9	
7	6	1	9	6	1	5	9	

TEŽJI SUDOKU

1	7			5	4		2	
		2			3		7	
								8
		1						7
4			2		6			1
8						6		
3								
	6		9			5		
	1		5	7			4	

Rešitev:

9	7	6	2	5	8	1	3	4
2	8	1	6	9	7	4	5	3
6	1	5	2	3	8	7	9	4
1	5	9	6	2	7	5	3	8
4	8	7	3	1	6	9	2	5
5	9	2	7	4	6	1	8	3
7	6	1	9	8	5	3	4	2

Navodilo za reševanje: v kvadrate vpišite števila od 1 do 9 tako, da se ne bo nobeno število ponovilo ne v vrstici ne v koloni ne v enem izmed odebeljenih devetih kvadratov. Pripravila Petra F.

NAGRADNA KRIŽANKA

www.volkswagen.si

**Prihranek do 6.500 EUR*
+ kasko za 1 EUR/mesec****

Čisto majčkene cene.

Ne spreglejte ponudbe vozil Volkswagen, ki so v prazničnem času spet na voljo po zelo ugodnih cenah. Izberite svojega in prihranite tudi do 6.500 EUR* ter ga hkrati tudi kasko zavarujte za 1 EUR na mesec v prvem letu**.

Das Auto.

Emisije CO₂: 116–82 g/km. Kombinirana poraba goriva: 5,1–3,1 l/100 km. Emisije onesnaževal zunanega zraka iz prometa pomembno prispevajo k poslabšanju kakovosti zunanega zraka. Prispevajo zlasti k čezmerno povišanim koncentracijam prizemnega ozona, delcev PM₁₀ in PM_{2,5} ter dušikovih oksidov. Slika je simbolna. Akcija traja do 31. 12. 2014. * V ceno je vključenih 800 EUR prihranka z DDV, v primeru financiranja preko Porsche Finance Group Slovenia pod pogoji akcije VWBON. Več na www.porscheleasing.si. ** Permanentno Porsche Kasko zavarovanje v prvem letu zavarovanja pri Porsche Versicherungs AG, Podružnica v Sloveniji, če bo zavarovanje v veljavi vsaj 2 leti in je hkrati sklenjeno financiranje pod pogoji akcije VWBON. Premija je navedena s 6,5 % DPZV, DDV ni obračunan v skladu s 1. točko 1. odstavka 44. člena ZDDV-1.

Avtohiša Vrtač, d.o.o. Kranj

Delavska cesta 4, 4000 Kranj
Tel.: 04 27 00 200, faks: 04 27 00 222
www.avtohisavrtac.si

1. nagrada: enodnevna uporaba avtomobila VW GOLF SPORTSVAN
2. nagrada: enodnevna uporaba avtomobila VW POLO
3. nagrada: poklanja Gorenjski glas

Rešitve križanke (geslo, sestavljeno iz črk z oštevilčenih polj in vpisano v kupon iz križanke) pošljite do srede, 24. decembra 2014, na Gorenjski glas, Bleiweisova cesta 4, 4001 Kranj. Dopisnice lahko oddate tudi v nabiralnik Gorenjskega glasa pred poslovno stavbo na Bleiweisovi cesti 4.

SESTAVIL: F. KALAN	INDIJSKI DNINARJI	VITAMIN B6	ZVOK	LUNINO ŠTEVILO	ŽIGA TOMC	REKA V FRANCIJI	FRANCOSKI SLIKAR (JULES)	DEL KRAJA PRI GRO- SUPLEJEM	RAZČLEMBE	RELIGIJA	TELIČEK		
KRAJ PRI BREŽICAH	9												
ADOPTAT													
NEMŠKA PEVKA					POSEBNA SOBA LIRIČNOST		11				13		
DOKTOR			DEL HIŠE DEL AVTO- MOBILA					LOŠČILO TEMELJ, OSNOVA					
IZDE- LOVALCI GODAL IZ CREMONE						PAS PRI KIMONU				HOMERJEV EP	REKA V MAKEDO- NIJI		
LIKALEC						IME PUSTNA MAŠKARA							
SUMERSKI BOG NEBA				IVE ŠUBIC POKRAJINA V VIETNAMU			PEVKA RIBIČ KOLOTEK						
GORENJSKI GLAS	BELO SORTNO VINO	MODEL ŠUMEČA PIJACA				17			IRIDJU VRSTA MOKE				
VAL, KI NASTANE PO POTRE- SU		3						BANJA KINEMATO- GRAF					
ZVITEK					STENSKI LOK NAŠ ZGO- DOVINAR (MILAN)								
KANADSKI PEVEC (BRYAN)				6		HUMORIST GASPERIC	REKA V NEMCIJI NAD- STROPJE						
ZMAGA PRI SAHU					GRŠKA BOGINJA MODROSTI					VOLNENA TKANINA	NAŠ PISATELJ (IVAN)		
PEVEC MOJZER					HRV. SKLA- DATELJ (JAKOV) TROPSKI KUŠČAR			5					
AMERIŠKA GLASBENA SKUPINA								PESNICA ŠKERL MESTO V RUŠJI					
ERIC CLAPTON		14	ADIGE (SL. ZAPIS) ODRGNINA						RADON HUMO- RISTKA ERZIŠNIK		12		
OTOK PRI NEAPLJU						SLANIK KRAJ POD MOKRCEM		16					
GORENJSKI GLAS	DEFEKT	STOPNJA VRSTA GRANITA					LOČNICA ŽVEČILEC TOBAKA						
LUKA V ALŽIRJI					OSEBA Z NAOČNIKI PRED- PRAŽNIK		1						
SOLATNA TEKOČINA	10				OLJKIN PLOD ČEŠKI REZISER (RUDOLF)					PESEM BENEŠKIH COLNARJEV	ODTEKANJE		
WALKIE- TALKIE									BRANE OBLAK GR. ČRKA				
IRANSKO NOMADSKO PLEME						MADŽARSKI KNEZ SLABO- KRVNOST							
ROBERT IRVING			DRŽAVNA BLAGAJNA ŠVICARSKI SLIKAR (CUNO)	15				RIBJA KOŠČICA RAZA					
KOZAŠKI POVELJNIK							GRAFIK DEBENJAK SMUČARKA MAZE	2					
ADRIJA BRETON CANDALA INEMANN RIOLIT	PASTILA	NOŽ ZA KRČENJE PRAGOZDA ANGL. NOG. KLUB							ANŽE KOPTAR KORALNI OTOK				
ALKALOID V CAJU	4					IZDELO- VALEC POHIŠTVA TV VODIT. VONTA					POMLADNI MESEC		
RIMSKI GRIC								IGRALEC CRUISE TANJA STARIC					
PECELJ PRI GOBI					ISLAMSKI TEOLOG LESENA STENSKA OBLOGA								
LOU REED			BABICA IGRALEC RANER				SLADKOBA				8		
DEL KO- LESARŠKE DIRKE								1	2	3	4	5	6
NAŠA NEKDANJA VALUTA				7				7	8	9	10	11	12
NAŠE IME REKE ENNS V AVSTRJI								13	14	15	16	17	

DRUŽABNA KRONIKA

GUSLE, PETJE IN PLES

Minister je igral, Loka plesala, v Kulturnem domu na Kokrici pa je črnogorsko kulturno, prosvetno in športno društvo Morača v okviru čezmejnega sodelovanja organiziralo Črnogorski večer z zanimivim kulturnim programom.

S. Lesjak, V. Stanovnik

Pri realizaciji programa so poleg domačega društva Morača, ki kot prvo tovrstno društvo že več kot petnajst let predstavlja črnogorsko kulturo pri nas, sodelovali tudi glasbeni gostje iz Hrvaške. V društvu Morača so sicer zelo dejavne folklorne, športne in planinske sekcije, poznani pa so tudi po svoji humanitarnosti in čutu do sočloveka.

V uvodu je vse zbrane pozdravil predsednik društva Čedo Đukanović ter jim zaželel, naj se vezi in dobri

odnosi med vsemi narodi še okrepijo. Oder so nato prepustili plesu, petju in glasbi, seveda ni šlo brez gusel, črnogorskega tradicionalnega godalnega instrumenta, s plesom pa so aplavz poželi članice in člani društva Izvor. Večer se je nadaljeval ob črnogorskih kulinarčnih dobrotah ter sproščnem druženju, ki je potekalo v duhu spoštovanja bogastva različnosti kultur ter medsebojnega sožitja.

Odgovorna urednica Radia Sora Tanja Barašin, njen Igor, ravnatelj Osnovne šole Ivana Groharja Marko Primožič in njegova Duša so bili lani pobudniki oživitve

gimnazijskih plesov v nekdanjem Partizanu, sedaj seveda prenovljenem in preimenovalnem v Kristalno dvorano.

Ker se je lani v prijatni družbi nekdanjih sošolcev in drugih plesa željnih zavrtele kar nekaj Ločanov, so se odločili, da ples ponovijo tudi letos. Vstopnine sicer ni bilo, sta pa simpatični Eva in Nina imeli škatlo z odprtino za prostovoljne prispevke. V vsem večeru se je nabralo prek štiristo evrov, vsi pa so prispevali za sklad Gaudeamus, ki na Gimnaziji Škofja Loka deluje že enajsto leto. Kot je povedala predsednica sklada Irena Florjančič, je vedno več dijakov, ki jim

pomagajo predvsem pri plačevanju dejavnosti iz obveznih izbirnih vsebin, zadnja leta tudi pri plačilu učbenikov in malice. Zato so zelo hvaležni vsem, ki jim pomagajo. Med njimi so bili seveda tudi udeleženci sobotne prireditve Loka pleše. »Vesela sem, da smo skupaj, in upam, da bomo drugo leto spet. Radi se zabavamo, pri tem pa želimo prispevati za gimnazijce,« je povedala Tanja Barašin in se zavrtele tudi z loškim županom Mihom Ješetom. Seveda po zvokih domače skupine OF, v kateri je strune kitare ubiral tudi minister za javno upravo Boris Koprivnikar.

Rdeča nit tradicionalnega črnogorskega večera je bila glasba. / Foto: Matic Zorman

Društvi Plava in Gusinja Izvor iz Kranja sta navdušili s plesom. / Foto: Matic Zorman

Duša Primožič in Tanja Barašin sta skrbeli za prijazen sprejem gostov. / Foto: Primož Pičulin

Simpatični Eva in Nina s škatlo, ki se je polnila s prostovoljnimi prispevki. / Foto: Primož Pičulin

Strune kitare v skupini OF je ubiral minister, domačin Boris Koprivnikar. / Foto: Igor Martinšek

Udeležencem plesa je sklad Gaudeamus predstavila predsednica Irena Florjančič. / Foto: Igor Martinšek

VRTIMO GLOBUS

Monaška princesa povila dvojčka

Na Monaškem dvoru so se razveselili rojstva dvojčkov, ki sta jih srečna starša **princ Albert (56)** in **princesa Charlene (36)** poimenovala Gabriella in Jacques. Da nekdanja olimpijska plavalka pričakuje, so iz dvora sporočili maja. Zanj sta to prva otroka, medtem ko ima princ Albert iz prejšnjih zvez nezakonsko hčerko Jazmin Grace Grimaldi (22) ter sina Alexandra Costo (11). Novorojeni sin je naslednik prestola, medtem ko bo hčerka postala grofica in je druga v vrsti za prestol.

Poslovala se je Mary Ann Mobley

V osemindesetem letu starosti je bitko z rakom na dojkah izgubila nekdanja miss ZDA in igralka **Mary Ann Mobley**. Umrta je na svojem domu na Beverly Hillsu. Kariero je začela v gledališču in jo kasneje nadaljevala v filmski industriji. Med drugim je zaigrala v filmih Harum Scarum, Girl Happy in Three on a Couch ter serijah Perry Mason in General Hospital. Po poroki z igralcem Garyjem Collinsom sta se skupaj posvetila organizaciji, ki se bori proti lakoti na svetu.

Lace Bass bo dahnil usodni da

Dobra novica za vse oboževalce, ki ne želite zamuditi poroke pevca nekdanje fantovske skupine N Sync **Laceja Bassa (35)**. Tuji mediji namreč poročajo, da bodo obred predvajali na televiziji. Poroko med Bassejem in njegovim partnerjem Michaelom Turchinom, ki se bosta vzela 20. decembra, bodo premierno zavrtili 5. februarja na E! Pevec je Turchina zaprosil za roko lani, vendar, kot pravi, so se priprave na veliki dan nekoliko zavlekle.

Avril ima neznano bolezen

Pevka **Avril Lavigne (30)**, ki se je za dve leti brez pojasnila umaknila, je sedaj sporočila, da je razlog za to neznan bolezen, in svoje oboževalce prosila za molitve. »Počutim se slabo, ker nisem mogla sporočiti, zakaj sem odsotna. Želim ohraniti svojo zasebnost, toda ne počutim se dobro in imam zdravstvene težave. Prosim, molite zame,« je preko Twitterja sporočila Lavignova, ki česa več o težavah ni razkrila.

Simpatična Jerca Starc iz Besnice je znana predvsem kot odlična pevka zasedbe Alterfiction, poje pa tudi pri mednarodno uveljavljenem zboru Carmen Manet. Zaključuje študij biologije in naravovarstva, rada ima živali, še posebej pri srcu pa so ji prikupni zajčki. / Foto: Matic Zorman

Vedno z zastavo Slovenije

Pred leti sem MO Kranj predlagal, da bi Slovenski trg v Kranju poleg lipe krasil tudi jambor s slovensko narodno zastavo. Tribarvnic brez grba, ki je uradno spet v veljavi od 11. novembra 1994. leta. Županu Mohorju Bogataju sem na začetku njegovega tretjega mandata tudi predlagal, da bi jo namestili na enega od jamborov ob stopnišči pred vhodom v občinsko upravo oziroma upravno enoto. Zakaj? Ker se je v Kranju rodil prvi oče slovenskega naroda dr. Janez Bleiweis pl. Trsteniški in ker se radi ponasamo s tem, da smo mesto najpomembnejšega slovenske-

ga pesnika, ki ga bomo nadpovprečno spet slavili kakih deset dni okrog njegovega rojstnega dne v žirovniški občini pred 214 leti. K zapisu me je spodbudilo vprašanje direktorja Mestne knjižnice Kranj gospoda Viljema Lebna, ali lahko na Slovenskem trgu ob predstavljanju svojih pokrajin in ponudbe gostje uporabljajo le italijanske zastave. Kot operativni zastavoslovec sem v 20-letnem ukvarjanju s to tematiko, ki sem ga preveril pri številnih državnih službah, prišel do naslednjega spoznanja. Ustava, zakona in uredba, ki obravnavajo zastavo Slovenije, slovensko narodno zastavo, zastavi italijanske in madžarske narodne skupnosti ter zastavo EU, določajo, da z italijansko in madžar-

sko zastavo lahko pripadniki te skupnosti obeležujejo svoje bivanje v Sloveniji le tam, kjer živijo. Ob zastavi Slovenije! Tako je mogoče razumeti tudi določila 4. člena Zakona o varstvu javnega reda in miru iz julija 2006. leta. V 14. členu za nespoštovanje teh določil celo določa globe, in sicer 418 evrov za pravno osebo in 125 evrov za posameznika, ki predstavlja pravno osebo. Pa se vrnimo na začetek. Posnetek z zastavo gledalcu ponazoriti, kje in kdo se je nekdo mudil in ali je bil gostitelj ali gost. Prevedeno. Slovenski trg v Kranju je z le izobešenimi italijanskimi zastavami na stojnicah tolmačen kot trg, ki je v nekem italijanskem mestu, kjer to ali ono obiskovalcem nudijo prebivalci Italije.

Ne le da se s tem brezplačno promovirajo, ampak lahko zamolčujejo, da so gostovali v Sloveniji in v njenem Prešernovem mestu. Zato mora biti ob vsakem nastopanju gosta iz tujine v Sloveniji, tako tudi v Kranju, prisotna tudi zastava naše države, nič pa ni narobe, če tudi zastava MO Kranj. Prav isto pa velja za vsakogar, ki s tako ali drugačno nalogo obišče tujino. S seboj naj ima vzorno urejeno zastavo Slovenije, lahko pa tudi MO Kranj, da se bo že na prvi pogled videlo in razbralo, od kod prihaja in katero državo predstavlja. Vsem drugemu pa mora spoštovati pravila gostiteljev.

STANISLAV JESENOVEC,
ZGORNJE BITNJE

Novoletni koncert

Kokrica – Turistično društvo Kokrica za praznično prednovoletno vzdušje v krajevni skupnosti vabi jutri, v soboto, 13. decembra, ob 16. uri v Kulturni dom na Kokrici na 18. novoletni koncert pihalnega orkestra MO Kranj.

Severa Gjurin v Stolpu Škrlovec

Kranj – V kranjskem Stolpu Škrlovec se bo v ponedeljek, 15. decembra, ob 20. uri začel koncert Severe Gjurin z akustično zasedbo.

RAZSTAVE

Ilustracije Anje Osenar

Šenčur – Občina Šenčur vabi na ogled razstave likovnih del Anje Osenar z naslovom Ilustracije. Odprtje razstave s kratkim kulturnim programom bo v torek, 16. decembra, ob 19. uri v Muzeju Občine Šenčur. Razstava bo odprta do 4. januarja ob torkih in petkih od 17. do 19. ure ter ob nedeljah od 10. do 12. ure.

PREDSTAVE

Opera Figarova svatba ali Ta veseli dan

Radovljica – JSKD, Območna izpostava Radovljica, vabi v nedeljo, 14. decembra, ob 17. uri v Baročno dvorano Radovljiške graščine na ogled opere W. A. Mozarta Figarova svatba ali Ta veseli dan v izvedbi mladih talentiranih opernih pevcev Slovenskega opernega gledališča Ljubljana iz razreda prof. Alenke Slokar Bajc. Vstop je prost.

Dr. Vsezal in njegov sluga Štipko Tiček

Jesenice – V ponedeljek, 15. decembra, bo v sklopu akcije Zabavaj se v mestu in projekta City Impulses ob 19. uri v Gledališču Toneta Čufarja Jesenice gledališka predstava Dr. Vsezal in njegov sluga Štipko Tiček v izvedbi gledališke skupine Teater, prof. Obisk predstave je brezplačen.

Dogodivščine Zvitorepca, Trdonje in Lakotnika

Jesenice – V Gledališču Toneta Čufarja bo v nedeljo, 14. decembra, ob 17. uri na sporedu 360. premiera – zabavna predstava Mikija Mustra Dogodivščine Zvitorepca, Trdonje in Lakotnika v priredbi in režiji Katje Stušek in Nike Brgant.

GG naročnine

E-POŠTA: narocnine@g-glas.si, TELEFON: 04 201 42 41
www.gorenjskiglas.si

HALO-HALO GORENJSKI GLAS

telefon: 04 201 42 00

Naročila za objavo sprejemamo po telefonu 04/201-42-00, faksu 04/201-42-13 ali osebno na Bleiweisovi cesti 4 v Kranju oz. po pošti – od ponedeljka do četrтка do 11. ure! Cene oglasov in ponudb v rubriki so izredno ugodne.

Janez Rozman, s. p. – Rozman bus, www.rozmanbus.si, T:04/531 5249
DECEMBRSKI ZAGREB: 16. 12.; **SILVESTROVANJE MADŽARSKE TOPLICE ALI TERME TUHELJ:** 30. 12. 2014–2. 1. 2015; **BANJA VRUČICA:AKCIJA8.–15.12.;RADENCIZBOŽIČNOVASJOBANOVCI:** 26.–28. 12.; **AVTOBUSI: 52-,56-, 60-SEDEŽNI IN KOMBI 8+1.**

Obvestila o dogodkih objavljamo v rubriki glasov Kažipot brezplačno samo enkrat, pošljete jih lahko na e-poštni naslov kazipot@g-glas.si.

PIREDITVE

Literarno-likovni večer Anje Bunderla

Bled – Danes, v petek, 12. decembra, se bo ob 19.30 v Knjižnici Blaža Kumerdeja Bled začel literarno-likovni večer Anje Bunderla z odprtjem razstave slik in predstavitev pesmi z etnološkim pridihom. Knjižica zbirke poezij je nastala v sodelovanju z Mojstrom Janezom in Grajsko tiskarno.

Ob tržiškem občinskem prazniku

Tržič – Ob prazniku občine Tržič, ki je 12. decembra, bo jutri, v soboto, 13. decembra, ob 19. uri v Kulturnem centru Tržič podelitev občinskih priznanj, nato pa koncert Mie Žnidarič z naslovom Slovenska poezija v jazzu.

Ta prav živ žav

Jesenice – Iz Zavoda za šport – Mladinskega centra Jesenice in Gorenjesavskega muzeja Jesenice vabijo otroke in starše na zadnji letošnji Ta prav živ žav, ki bo v torek, 16. decembra, ob 17. uri v dvorani Kolpern. Ogleдали si boste lahko predstavo, nastop plesnih skupin, zaplesali ali se udeležili praznično obarvanih delavnic. Vstopnine ni.

Predstavitve knjige Draga Jančarja

Škofja Loka – V Kašči na Spodnjem trgu bo danes, v petek, 12. decembra, ob 19. uri predstavitve knjige Draga Jančarja Maj, november in pogovor s pisateljem.

Nekoč pred davnimi časi

Bohinjska Bistrica – V knjižnici se bo v ponedeljek, 15. decembra, ob 19. uri začela prireditve Nekoč pred davnimi časi. Slovenistki Breda Podbrežnik in Ivanka Učakar ter arheologinji Mija Ogrin in Verena Perko bodo z gostoma večera, domačinoma Minko Kocjanc in Ivanom Cvetkom v živi, narečni besedi povezale ljudsko pripoved z izbranim muzejskim predmetom.

IZLETI

Prednovoletni sprehod

Kranj – Iz Društva upokojencev Kranj vabijo na prednovoletni sprehod, ki bo v četrtek, 18. decembra. Odhod posebnega avtobusa izpred Globusa bo ob 9. uri. Pohod je lahek, prijave z vplačili sprejemajo v pisarni društva do 15. decembra.

PREDAVANJA

Proučevanje Svetega pisma

Kranj – KAC Kranj vabi jutri, v soboto, 13. decembra, ob 9. uri v Dom krajanov Primskovo na proučevanje Svetega pisma z okvirno temo O vlogi vere in volje v človekovem zveličanju 7. Pogovor bo povezoval Pavel Repnik. Vstopnine ni.

Astrologija, znanost ali priložnost?

Radovljica – V Knjižnici A. T. Linharta se bo v ponedeljek, 15. decembra, ob 18. uri začelo predavanje Sussanne Lionell Klas z Instituta za psihološko astrologijo in psihoanalizo Ljubljana.

OBVESTILA

Predstavitve raziskav s Pokljuke

Bled – Zavod Triglavski narodni park vabi na zaključek Poletne šole na Pokljuki s predstavitev rezultatov raziskav, ki so jih dijaki opravili na Pokljuki v okviru projekta recharge.green. Predstavitve bo v sredo, 17. decembra, ob 10. uri v Infocentru Triglavska roža Bled, Ljubljanska 27.

Delavnica Naredimo si novoletno smrečico

Škofja Loka – Na mladinskem oddelku škofjeloške knjižnice se otroci jutri, v soboto, 13. decembra, ob 9.30 lahko udeležijo delavnice Naredimo si novoletno smrečico. Delavnica je primerna za otroke, ki so stari vsaj štiri leta. V torek, 16. decembra, pa bo na sporedu pravljica Prazniki po širnem svetu.

Delavnica filcanja

Gozd - Martuljek – Planinsko društvo Gozd Martuljek vabi na delavnico filcanja, ki se bo danes, v petek, 12. decembra, ob 17. uri začela v dvorank Gasilskega doma.

KONCERTI

Božično-novoletni koncerti

Žirovnica, Kranjska Gora, Jesenice – Glasbena šola Jesenice vabi na božično-novoletne koncerte, ki bodo: v ponedeljek, 15. decembra, ob 18.30 v dvorani Pod Stolom v OŠ Žirovnica, v sredo, 17. decembra, ob 18.30 v OŠ Josipa Vandota Kranjska Gora ter v četrtek, 18. decembra, ob 18.30 v Gledališču Toneta Čufarja Jesenice.

Jesenice – V Gledališču Toneta Čufarja Jesenice bo jutri, v soboto, 13. decembra, ob 19.30 božično-novoletni koncert orkestra Slovenske vojske.

Tržič – Glasbena šola Tržič vabi na božično-novoletni koncert, ki bo danes, v petek, 12. decembra, ob 19. uri v Kulturnem centru Tržič.

Koncert črnskih duhovnih z Otom Pestnerjem

Cerklje – Prihodnji teden bo v Cerkljah na Gorenjskem gostovala zimbabvejska zasedba Insingizi, ki se ji bo pridružil pridružil tudi Oto Pestner. Koncert bo v Kulturnem hramu Ignacija Borštnika Cerklje v sredo, 17. decembra, ob 20. uri.

PETKOVA PRIREDITEV
Izvajalca: Lutkovna skupina Bobek
DEBELA REPA
Petek, 12. december 2014, ob 17.30 uri
Krice krace, Tomšičeva 14

SOBOTNA MATINEJA
Izvajalca: Gledališče AEIOU
TI IN JAZ
Sobota, 13. december 2014, ob 10. uri
Prešernovo gledališče Kranj

Gorenjski Glas GIV

MERKUR
nepremičnine

POVABILO K ODDAJI PONUDBE
Družba Merkur nepremičnine, d.d., Cesta na Okroglo 7, Naklo, objavlja: Zbiranje ponudb za oddajo kuhinje, restavracije in bifeja v najem v poslovni stavbi Merkur Naklo.
Predmet zbiranja ponudb so oddaja v najem tehnološko opremljenih gostinskih prostorov na naslovu Cesta na Okroglo 7 v Naklem v skupni izmeri 882,87 m². Najemnik bo v najetih prostorih organiziral in nudil dnevno prehrano delavcev med delovnim časom, poslovno reprezentančna kosila in gostinske storitve po dogovoru. Drobní inventar ni stvar najema, najemnik ga nabavi sam.
Za podrobne pogoje razpisa, dodatne informacije ter ogled, se obrnete oziroma se dogovorite na sedežu družbe Merkur nepremičnine, d.d., Cesta na Okroglo 7, Naklo oziroma jih zahtevate na emailu: jakob.zibert@merkurnepremicnine.si.
Kontaktna oseba: Žibert Jakob - delovnik ponedeljek-petek, med 7:30 h in 15:30 h, tel. 04/25-88-576, mobilni 031/689-104.

Merkur nepremičnine, d.d., Cesta na Okroglo 7, 4202 Naklo

domplan

Domplan, d. d., Bleiweisova 14, 4000 Kranj
T: 04/20 68 773, F: 04/20 68 701
M: 030 641 621, I: www.domplan.si
E: domplan@domplan.si

• Družba Domplan, d. d., zagotavlja profesionalno in korektno posredovanje nepremičnin, ki ga izvajajo naši strokovni nepremičninski posredniki. V zadovoljstvo naših strank, opravljamo zanesljive in varne storitve posredovanja v prometu z nepremičninami.
• Aktualno ponudbo si lahko ogledate na naši spletni strani www.domplan.si ali na www.nepremicnine.net.

STANOVANJE – PRODOMO

Kranj, Planina II, 71,14 m², 3-sobno v III. nadstropju, zgrajeno l. 2004, ogrevanje CK, balkon, klet, dvigala ni. ZK urejeno. Vseljivo takoj, prodamo. Cena 117.000,00 EUR.

Kranj, staro mestno jedro, 5-sobno stanovanje v II. nadstropju v izmeri 100,96 m², l. izgr. 1831, prenovljeno v celoti l. 2005 – instalacije, tlaki, okna, vrata, WC s kopalnico, streha, fasada. CK na olje, balkona ni, klet. K stanovanju pripada še del vrta. ZK urejeno. Možnost menjave za manjše stanovanje z balkonom, prodamo. Cena 139.900,00 EUR.

Kranj, Zlato polje, trisobno, II. nadst. v izmeri 97,07 m² (uporabne površine 73 m²), l. gr. 1949, prenovljeno l. 2007 – okna, CK, l. 2008 – kopalnica, WC, ZK urejeno, stanovanje je prazno. Cena 92.000,00 EUR.

GARAŽA – ODDAMO V NAJEM

V kletni etaži pri avtobusni postaji v Kranju oddamo garažo v velikosti 12 m², l. izgr. 1968, cena 60,00 EUR/mes. + 1-krat varščina + stroški.

V kletni etaži garaže hiše na Gogalovi ulici v Kranju oddamo garažo z elektriko v velikosti 12,30 m², l. izgr. 1984, cena 50,00 EUR/mes. + stroški. Mesečna najemina se plača za 1 leto vnaprej.

PARKIRNA MESTA – PRODOMO

Na novozgrajenem parkirišču (poleg obstoječega parkirišča stavb Ulice Gorenjskega odreda in Gubčeve ulice) prodajamo parkirna mesta v velikosti 12,50 m², l. izgr. 2014. Cena pokritega parkirnega mesta znaša 9.400,00 EUR, nepokritega pa 6.600,00 EUR z DDV-jem z vključenim daljinskim upravljalnikom.

PARKIRNA MESTA – ODDAMO V NAJEM

Na zgornji ploščadi parkirne hiše ob Gogalovi ulici (poleg trgovske šole) oddamo parkirna mesta v velikosti 12,50 m², l. izgr. 1980. Možnost parkiranja takoj. Cena najema znaša 18,00 EUR/mes. + 29,00 EUR za daljinski upravljalnik. Najemniki imajo možnost pranja avtomobila poleg garaže hiše za doplačilo cca 1,00 EUR – odvisno od porabe vode.

POSLOVNI PROSTORI – ODDAMO V NAJEM

Kranj, Primskovo, l. nadst. 4 pisarne velikosti 23 m²–34 m², l. izgr. 1978, možnost parkiranja, cena 8,00 EUR/m² skupaj z vsemi stroški.

HIŠE – PRODOMO

Britof, naselje Voge, 159 m², samostojna, zgrajena l. 2009, 797 m² zemljišča, v visokopritlični hiši tlorisa 18,80 m x 15 m, zgrajeni do III. gradbene faze, so 4 trisobna stanovanja, dve v pritl. izmere 159 m² (klet 19 m²) in 146 m² (klet 15 m²) in dve v mansardi izmere 155 m² (klet 21 m²) in 157 m² (klet 11 m²), pritlični stanovanji imata odprto teraso izmere 26 m², v mansardi pa je loža 6 m², vsako stanovanje ima dve parkirni mesti, cena 298.000,00 EUR (brez DDV).

PARCELE – PRODOMO

Britof, parceli v velikosti 928 m² in 1123 m², zelo lepa sončna lega, infrastruktura na parcelah ali v neposredni bližini, dostop urejen prek sosednje parcele z vpisano služnostjo, pretežno namenjeno za stanovanjsko, poslovno ali storitveno dejavnost, cena 115,00 EUR/m².

GG mali oglasi

E-POŠTA: malioglas@g-glas.si
TELEFON: 04 201 42 47

www.gorenjskiglas.si

GG naročnine

E-POŠTA: narocnine@g-glas.si
TELEFON: 04 201 42 41

www.gorenjskiglas.si

LOTO

Rezultati 99. kroga – 10. decembra 2014
3, 12, 17, 20, 33, 37, 38 in 7

Loto PLUS
1, 13, 24, 25, 33, 34, 35 in 5

Lotko: **6 9 1 6 3 8**

Sklad 100. kroga za Sedmico: **250.000 EUR**

Sklad 100. kroga za PLUS: **470.000 EUR**

Sklad 100. kroga za Lotka: **170.000 EUR**

MALI OGLASI

T: 201 42 47, F: 201 42 13
E: malioglas@g-glas.si

Male oglase sprejemamo:
za objavo v petek – do srede do 14. ure in za objavo v torek do petka do 14. ure!

Delovni čas:

ponedeljek, torek, četrtek, petek neprekinjeno od 7. do 15. ure, sreda od 7. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprto.

NEPREMIČNINE

STANOVANJA

PRODOM

2-SS, opremljeno, obnovljeno, s kletjo, parkirišče, cena po dogovoru, tel.: 031/524-080

KRANJ - Huje, 4-SS, 110 m², renovirano, opremljeno. Možna menjava za manjše, 103.000 EUR, tel.: 070/917-223

ODDAM

UGODNO oddam 1-sobno stanovanje na Planini, tel.: 040/887-425

1-SOBNO, delno opremljeno stanovanje v hiši v Kamni Gorici pri Radovljici za daljši čas, tel.: 051/208-844

FESST, d. o. o., nepremičninska družba, Koroška c 2, Kranj, Telefon: 236 73 73 Faks: 236 73 70 E-pošta: info@fesst.si Internet: www.fesst.si

1-SOBNO stanovanje, opremljeno, Planina III, za daljše obdobje, 38 m², na lepi lokaciji, tel.: 031/549-008

OPREMLJENO 1-sobno stanovanje, klet in parkirni prostor, v centru Bleda, 250 EUR/mesec, tel.: 04/53-36-610

V KRANJU oddam opremljeno stanovanje s posebnim vhodom in parkiriščem, tel.: 041/715-148

HIŠE

PRODOM

DVOSTANOVANJSKO hišo, potrebno obnove, lepa lokacija na podeželju, ugodno, tel.: 041/209-066

STANOVANJSKO hišo – vikend v Podčetrtku, tel.: 04/20-41-322, 031/202-639

ODDAM

STAREJŠO hišo na Dobravi pri Kropi, tel.: 031/307-211

VIKENDI, APARTMAJI

PRODOM

ISTRA, Novigrad – novo stanovanje v pritličju z atrijem, parkirno mesto, blizu centra, tel.: 040/840-290

KOČO na Veliki planini, popolnoma obnovljeno, tel.: 040/554-000

ODDAM

TERME Olimija, apartma za 5 oseb, 5 vstopnic za kopanje – akcija decembra, ogrevan, tel.: 030/619-628

POSESTI

PRODOM

V OKOLICI Žirovnice prodam travnik v izmeri 3.370 m², tel.: 040/238-147

KUPIM

KMETIJSKO zemljišče ali gozd, tel.: 041/751-266

Maistrov trg 12, 4000 Kranj
Tel. 04/202 13 53, 202 25 66
GSM 051/320 700, Email: info@k3-kern.si

POSLOVNI PROSTORI

ODDAM

POSLOVNE PROSTORE v IOC Inteksu na Savski cesti 34, Kranj (bivša Trenča) oddamo, velikost od 37 do 500 m². Cena 2,95 EUR/m² mesečno, tel.: 041/426-898

GARAŽE

ODDAM

ŠKOFJA Loka – Frankovo nas., v triplex garažni hiši oddam garažo, 16 m², z elektriko, ugodno, tel.: 070/363-780

MOTORNA VOZILA

AVTOMOBILI

UGODEN odkup poškodovanih in celih vozil od letnika 2000 naprej, 051/657-607, www.odkup-vozil.si

PRODOM

CHEVROLET Cruze 1.6, letnik 2010, prvi letnik, redno servisiran. Avto Lušina, d. o. o., Gosteče 8, Šk. Loka, 04/50-22-000, tel.: 041/630-754

HYUNDAI H-1 2.5 CRDI 3-sedežni, letnik 2008, servisna knjiga, prvi lastnik. Avto Lušina, d. o. o., Gosteče 8, Šk. Loka, 04/50-22-000, 041/630-754

SUZUKI SX4 1.5 comfort, letnik 2006, prvi lastnik, redno servisiran. Avto Lušina, d. o. o., Gosteče 8, Šk. Loka, 04/50-22-000, 041/630-754

KUPIM

KARAMBOLIRANO vozilo ali vozilo v okvari, od letnika 2000 dalje. Ugrica Blaž, s.p., Drulovka 38, Kranj, tel.: 041/349-857

VOZILO v okvari ali poškodovano. Avto Tojos, Tomislav Josipović, s.p., Drulovka 23a, tel.: 031/629-504

MOTORNA KOLESA

PRODOM

TOMOS avtomatik, 1974, delno obnovljen, Yamaha 535, 1998, cena ob ogledu, tel.: 031/520-004

AVTODELI IN OPREMA

PRODOM

GUME M + S, 13 » in 14 » in platišča za razne avte, ugodno, tel.: 041/722-625

TEHNIKA

PRODOM

PANASONIC brezvrvni telefonski aparat KX-TG 7200 FX, cena 10 EUR, tel.: 04/59-59-595

GRADBENI MATERIAL

GRADBENI MATERIAL

KUPIM

ČEŠNJEV les, deske, debeline 5 cm, tel.: 031/262-046

ODKUPUJEMO kostonjeve drogove (za elektrogospodarstvo), dolžine 9–12 m (tudi neobeljene) – 031/33-99-28 ter smrekovo in bukovo hlodovino – 041/67-81-70; pisarna 02/61-31-583; SES, d.o.o., Opekarska ul. 22, Maribor

KURIVO

PRODOM

DRVA – metrska ali razžagana, možna dostava, 041/718-019

BUKOVE goli in mešana drva z dostavo, ugodno, tel.: 040/211-346

PELETI Red Devil, briketi drva, z dostavo. Smrekca center, d.o.o., Žabnica 5, Žabnica, tel.: 04/25-51-313

SUHA bukova drva 55 EUR/m³, možna dostava, osrednja Gorenjska, tel.: 040/190-765

SUHA bukova drva, možna dostava, ugodno, tel.: 041/708-787

SUHA, mešana in bukova drva, možna dostava, ugodno, tel.: 031/826-621

OČALA S KOMBINIRANIMI STEKLI ŽE OD

149.- €

www.optika-plus.si

Optika Plus

Mercator center Savski otok
tel 04 29 27 999

SUHE trske za podžig, tel.: 041/986-986

STANOVANJSKA OPREMA

POHIŠTVO

PRODOM

KUHINJSKE elemente Gorenje, tuš kad 80 x 80, cevi za zračnik s kapami 2 m, fi 12.5 cm, tel.: 041/858-149

POSTELJO Alples 90 x 200, bukev, skoraj nova, s predalom, cena po dogovoru, tel.: 01/36-13-653, 031/720-413

GOSPODINJSKI APARATI

PRODOM

HLADILNIK z zmrzovalnikom Gorenje, cena 150 EUR, lepo ohranjen, tel.: 031/491-190

UGODNO, rabljeno zamrzovalno skrinjo, 300 lit., tel.: 040/257-009

OGREVANJE, HLAJENJE

PRODOM

LEPO ohranjeno italijansko sobno peč, na kurilno olje, tel.: 040/598-913

ZELO ugodno, gorilec za olje za centralno ogrevanje in set za cisterno, tel.: 04/53-31-486, 031/573-044

OSTALO

PRODOM

JEDILNI servis in pribor, tel.: 040/490-482

KNJIGE, PUBLIKACIJE

PRODOM

6 GRAFFOVH knjig in 7 knjig Satanusa kranjskega, tel.: 040/155-604

STARINE

PRODOM

180 LET staro leseno skrinjo in šivalni stroj Krištof Kolumb, tel.: 041/686-713

KUPIM

STARINE: mizarski ponk, skrinje, razglednice, kovance in drobnarije, tel.: 051/258-936

OBLAČILA IN OBUTEV

PRODOM

MOŠKO gorenjsko narodno nošo, tel.: 04/51-47-785, 051/266-047

OTROŠKA OPREMA

PODARIM

OTROŠKO sobo s pogradom in kuhinjske omarice, stenske in mizo, vse rabljeno, tel.: 030/378-468

MEDICINSKI PRIPOMOČKI

PREGLED ZA OČALA kot na napotnico, popust do 100 EUR ob nakupu očal. Optika Aleksandra Qlandia, 04 234 234 2, www.optika-aleksandra.si

PRODOM

UGODNO, malo rabljeno masažno blazino, zdravilno alojo, staro 8 let, tel.: 041/457-407

ŽIVALI IN RASTLINE

PRODOM

PSA pudlja, samička, stara 3 mesece, cena ugodna, tel.: 04/20-26-551

KMETIJSKI STROJI

PRODOM

CISTERNO Creina za gnojvko, 2.700 lit., dobro ohranjena, cena 1.200 EUR, tel.: 04/25-31-312

KOTEL za žganjekuho, komplet s sodom, tel.: 04/25-21-374

PLUG za sneg, širine 2.4 m, nov, tel.: 041/255-636

TRAKTOR Deutz 2506 s kabino, 2.700 EUR, tel.: 051/732-452

TRAKTORSKO škroplilnico, ventilator za sušenje mrve, traktorsko sejalnico za žito, tel.: 031/278-763

KUPIM

KIBLO zadnji priklop za traktor, širina do 1500 mm, tel.: 04/57-25-096, 051/353-912, 0

RABLJEN trosilec hlevskega gnoja, 4 tone, lahko tudi v okvari, tel.: 04/25-03-709, 041/867-652

TRAKTOR in kiperprikolico, lahko v slabšem stanju, tel.: 031/500-933

TRAKTORJE različnih znamk: Zetor, IMT, Ursus, Deutz, Tomo Vinkovič, Store, Univerzal, letnik ni pomemben in motokultivator, tel.: 041/678-130

PRIDELKI

PRODOM

DEBELEJŠI krmni krompir, tel.: 041/204-496

EKO kmetija vam nudi jabolčni sok, jagence, tel.: 031/648-526

JEDILNI in krmni krompir, Škofja Loka, tel.: 041/857-703

JEDILNI in krmni krompir, cena 0,07 EUR/kg, tel.: 04/25-21-669, 041/369-086

KRMNI in jedilni krompir, tel.: 040/355-865

KRMNI krompir ter krmno peso, tel.: 041/347-258

KRMNI in jedilni krompir, tel.: 041/961-554

KROMPIR za krmo in jedilni krompir (Sora, Desiree, Carlingford), tel.: 041/347-243

KRMNI in jedilni krompir, tel.: 041/416-241

KRMNI in jedilni krompir, tel.: 041/347-258

KRMNI krompir ter krmno peso, tel.: 041/347-258

NEŠKROPLJENA jabolka Bobovec, tel.: 041/575-117

OREHE v lupini, jedilni krompir, rdeči in beli, tel.: 040/800-278

TELIČKO simentalčko, staro 6 mesecev, in kupim teličko simentalčko, staro do 14 dni, tel.: 040/674-202
14004890

VEČ ČB bikcev, starih 10 dni, tel.: 041/833-872
14004801

VEČ ČB bikcev, starih 3 tedne, tel.: 041/358-075
14004831

KUPIM

MIRNO kravo, vajeno ročne molže, tel.: 04/23-10-836
14004830

TELETA simentalca, 14 dni starega in gume, rabljene 8.50-20 col, tel.: 040/215-667
14004806

OSTALO

PRODAM

KOCKE sena in otave, 130 lit. prevoznih bazen, molzni stroj Alfa Laval, uležan gnoj, tel.: 040/621-270
14004813

MESO od krave, tel.: 051/899-823
14004844

MESO mladega bika, po ugodni ceni, tel.: 031/387-021
14004892

SENO in otavo v kockah, tel.: 040/616-387
14004855

ZAPOSLITVE (m/ž)

NUDIM

DIREKTNA prodaja pri MK še vedno mogoča, zaslužek nad 1.700 EUR Zdene Brovc s.p., Virmaše 170, Škofja Loka, tel.: 040/304-270
14004784

ZAPOSLIMO kuh. pomočnice - del. izkušnje, izpit B kat., delo na lokacijah: Gorenja vas, Škofja Loka, Kranj. Naslov: Reina, d.d., Savska loka 1, Kranj, E-pošta: tajnistvo@reina.si, tel. št. 04/2375-546
14004872

STORITVE

NUDIM

ASTERIKS SENČILA Rozman Peter, s.p., Cesta na Loko 2, 4290 Tržič, tel.: 59-55-170, 041/733-709; žaluzije, roloji, rolete, lamelne zavese, plise zavese, komarniki, markize, www.asteriks.net
14004666

ADAPTACIJE od temelja do strehe, omete, fasade, kamnite škarpe, tlakovanje dvorišč, tudi manjša gradbena dela - z vašim ali našim materialom, Gradton, d.o.o., Valjavčeva ulica 8, Kranj, 041/222-741
14004669

BELJENJE in prenova stanovanj, barvanje napuščev in fasad z dvigali do višine 25 m. Brezplačen ogled in svetovanje. Akcija: do 20 % popusta v nov. in dec. Sandi Ferlan, s.p., C. talcev 14, Kranj, tel.: 041/682-166
14004541

EKOCLEAN, d.o.o., Podlubljelj 259, Tržič vam ponuja čiščenje, razrez cistern, filtracijo, prevoz in odkup kurilnega olja, 041/989-987
14004668

KERAMIČARSTVO Janez Kleč, s.p., Milje 77, Visoko vam nudi kakovostno in cenovno ugodno polaganje keramičnih ploščic in mozaikov, adaptacije kopalnic in drugih prostorov. Ustrežemo tudi najbolj zahtevnim, tel.: 051/477-438
14004613

POLAGANJE vseh vrst keramike, kompletna adaptacija kopalnic, Pečarstvo Železnik, Stanislav Železnik, s.p., Vinharje 14, Poljane nad Šk. Loko, tel.: 031/505-468
14004214

POSLOVNI STIKI

FESST d.o.o., Koroška c. 2, Kranj

Nudimo vse vrste posojil, ugodne obresti
04/236-73-75

ZASEBNI STIKI

ŽENITNA posredovalnica Zaupanje Leopold Orešnik, s.p., Dolenja vas 85, Prebold, 031/836-378
14004671

RAZNO

PRODAM

6 KADI, plastičnih, 750 lit., in 3 električne radiatorje, tel.: 041/356-044
14004817

EZOTERIKA, tapiserije, avtorske knjige, razglednice, popust, darilo, tel.: 040/567-544
14004802

LATE, okrogle, fino obdelane, raznih dolžin za kozolce ali ograje, tel.: 04/51-88-063, 041/446-510
14004833

POMIVALNI stroj Bosch - 12 pogrinjkov, radiator Jugoterm 80 x 90, okenske zavese Velana, tel.: 041/858-149
14004878

SKORAJ nov hladilnik, rabljen pomivalni stroj in otroško posteljico, tel.: 031/312-318
14004851

PODARIM

SATELITSKO anteno, tel.: 040/951-707
14004889

VEČ lestenec, malih in velikih, tel.: 041/703-233
14004797

ZAHVALE, OSMRTNICE

Žalost in hvaležnost lahko izrazite z objavo osmrtnice ali zahvale v različnih velikostih.

Naročila sprejemamo po faksu: 04/201 42 13 ali e-pošti: malioglas@g-glas.si

Gorenjski Glas

Razveselite se in svoje najdražje s prečudovito knjigo, ki bi morala krasiti vsako knjižno polico. Gorska veriga Alp z višav neba ob tistem delu dneva, ko je najbolj očarljiva: zarana ali ob večernem mraku. Vse fotografije je posnel Matevž Lenarčič.

ALPE
Kot jih vidijo ptice

Ogromno knjigo zdaj lahko dobite po neverjetni ceni, samo 25 EUR (namesto 49,90 EUR). Primerno darilo prav za vsak okus in starost.

25 EUR

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Bleiweisova 4, Kranj, jo naročite po tel. št.: 04/201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si

Zaradi velikosti knjige priporočamo prevzem na Gorenjskem glasu!

Gorenjski Glas

Mestno pokopališče Kranj
Pogrebne storitve
Komunala Kranj, javno podjetje, d.o.o.

Pogrebne in pokopališke storitve
Neprekinjeno smo vam na voljo na številki 041 638 561. Z vami tudi v najtežjih trenutkih.

Vsi, ki radi jih imamo, nikdar ne umro, le v nas se preselijo in naprej, naprej živijo, so in tu ostanejo ...
/Janez Medvešek/

Žalostni sporočava, da nas je zapustila naša ljuba mami

ANDŽA SIRC
upokojena učiteljica iz Kranja

Od nje se bomo poslovili jutri, v soboto, 13. decembra 2014, ob 12. uri na kranjskem pokopališču.

Žalujoci: hčerki Dijana in Goca z družinama
Kranj, Ljubljana, 9. decembra 2014

V 63. letu nas je zapustil

JOŽEF JENKO
Jugučev iz Virmaš

Od njega se bomo poslovili v petek, 12. decembra 2014, ob 15. uri na pokopališču v Lipici. Žara je v tamkajšnji poslovljni vežici.

Žalujoci vsi njegovi
Virmaše, 9. decembra 2014

Obstalo je srce, utihnil je tvoj smeh, a spomin nate bo vedno živ.

ZAHVALA

V 82. letu se je v mesecu novembru tiho poslovila naša draga sestra, teta, sestrična, botra in svakinja

ANTONIJA LEBEN
po domače Arneževa Tončka iz Spodnjih Dupelj 56

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, sosedom, vaščanom in prijateljem za izrečeno sožalja, darovano cvetje, sveče in darove za svete maše, gospodu župniku za lepo opravljen pogrebni obred, pevcem in pogrebni službi Navček. Hvala vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti.

Žalujoci vsi njeni

ZAHVALA

Mnogo prezgodaj nas je zapustil dragi mož, brat in stric

TONE KLEMENČIČ
iz Ulice Gorenjskega odreda 4 v Kranju

Iskreno se zahvaljujem vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje in spremstvo na njegovi zadnji poti. Hvala vsem, ki ste darovali cvetje in sveče. Posebno zahvalo sem dolžna sosedu Mariji Štefe za tolažbo v najtežjih trenutkih. Lepo se zahvaljujem gospodu župniku Pavletu Juhantu za lep pogrebni obred, pevcem za lepo zapete pesmi ter pogrebni službi Komunala Kranj. Vsem še enkrat iskrena hvala.

Žena Anica

OSMRTNICA

ATA naš predragi,
Ljubezen svojo si dal nam v dar,
Otrokom tvojim in rodbini, znancem, vsem ...
Je krog življenja ti sklenil pred Miklavžem dan,
Zdaj v večnosti spomina, tvoj duh bo vtlakovan.
I. K.

V miru je zaspal in svojo dolgo in plodno življenjsko pot v 96. letu sklenil naš ata, stari ata, pradedek in stric

ALOJZ KADUNC
25. 4. 1919 - 5. 12. 2014
iz Srednje vasi pri Šenčurju

Dragega ata bomo na zadnjo pot pospremili danes, v petek, 12. decembra 2014, ob 15. uri izpred mrliške vežice na pokopališču v Šenčurju, kjer bo krsta od 8. ure naprej.

Hčerka Jelka ter sinova Bojan in Igor z družinami

ZAHVALA

Kogar imaš rad, nikoli ne umre.
Le daleč, daleč je ...

V 85. letu starosti se je od nas poslovil dragi oče, ata, pradedek, tast in bratranec

ALOJZIJ BOBNAR
kovaški mojster z Brega

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem, vaščanom in znancem za izrečeno sožalje, molitve, darovano cvetje, sveče in svete maše. Zahvaljujemo se gospodu župniku Mihi Lavrinču za obiske, lepo opravljen pogrebni obred in sveto mašo. Hvala pevcem cerkvenega zbora in pogrebni službi Navček. Posebej hvala družinama Likozar in Zobavnik ter zvonarjem z Brega. Iskrena hvala vsem, ki ste našega ata v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti. Vsem imenovanim in neimenovanim, ki ste nam v teh težkih trenutkih stali ob strani, še enkrat iskrena hvala.

Žalujoci vsi njegovi
Breg ob Kokri, december 2014

ANKETA

Korupcije je še vedno preveč

SAMO LESJAK

V torek je bil mednarodni dan boja proti korupciji. Slovenija se po rezultatih indeksa zaznava korupcije uvršča na 39. mesto med 175 državami. Mimoidoče smo povprašali, na katerih področjih je korupcije največ in kako bi jo lahko omejili.

Foto: Matic Zorman

Tomaž Princič, Kranj:

»Korupcija je pri nas žal prisotna v vseh družbenih sektorjih. Politika se skriva za etičnimi kodeksi, namesto da bi izboljšala zakonodajo ter poskrbela za njeno dosledno izvajanje.«

Kaja Kalan, Kranj:

»Napredek Slovenije glede zmanjševanja korupcije je minimalen. Nujni so učinkoviti mehanizmi za preprečevanje korupcije, zlasti pri javnih naročilih in upravljanju državnega premoženja.«

Marko Šeruga, Stražišče:

»Po stopnji korupcije smo nekje v evropskem povprečju. Največ korupcije je s strani politikov, zato bi bila potrebna čimprejšnja privatizacija, ki bi presekala lovke političnih veljakov.«

Majda Majer, Kranj:

»Ljudje na visokih položajih, kot so direktorji, bankirji in politiki, izrabljajo svoj status in povečujejo premoženje na račun delavskega razreda oz. vseh davkoplačevalcev.«

Blaž Žirovnik, Orehek:

»Vseprisotna korupcija razgrajuje družbene niti, zato bo kmalu obveljal zakon ulice. Edina rešitev so drastični ukrepi, ki bi za vedno pometli s koruptivnimi goljufi.«

Sto let Marije Stopar

Marija Stopar, čila in bistra gospa, doma z Blejske Dobrave, je v ponedeljek v domu Viharnik v Kranjski Gori praznovala stoti rojstni dan. Malo hrane in spanja pa veliko dela je recept za dolgo in zdravo življenje, pravi slavljenka.

MARJANA AHAČIČ

Kranjska Gora – Marija Stopar se je kot Lončarjeva rodila v bohinjškem Nomenju 8. decembra daljnjega leta 1914 kot druga od šestih otrok. Le še ona in 95-letna sestra Angela iz Bohinjske Bistrice sta še med živimi. Že kot dvanajstletna deklica je šla od doma služiti v Podkoren, kasneje pa se je poročila s Francetom Stoparjem z Blejske Dobrave, kjer je preživela večino svojega bogatega življenja. Sprolog jih je že pred tremi desetletji umrl, z družino – ima sina Dušana, vnuka Petro in Boštjana ter pravnuke Gašperja in Aljaža – pa je še vedno tesno povezana.

Pred štirimi leti si je zlomila kolk, zato je morala v dom – najprej na Koroško, ker drugje ni bilo prostora, maja letos pa se je preselila bliže domu, v kranjskogorski Viharnik. »Zelo lepo se imam tukaj. Odlična postrežba je, dobra družba in prijazno osebje. Vsak dan telovadim – še zdravnik me je pohvalil, da sem pridna – grem v družbo, z veseljem pogledam televizijo. No, pri poročilih malo zamižim, da

Mariji Stopar so za stoti rojstni dan pripravili lepo praznovanje.

se ne zjezim preveč,« slikovito in hudomušno opiše svoje življenje v domu za ostarele. Vesela je, ker jo domači obiščejo skoraj vsak dan. »Se že kdo oglasi – če ne sin pa vnuka in pravnuke,« pravi zadovoljno.

Sin Dušan pravi, da je bila mama vedno borka. »Stroga ni bila, je pa zmeraj imela red. Zdrava je bila vse življenje, ne vem, če je bila pred poškodbo kolka sploh

kdaj pri zdravniku. Strašno rada poklepeta – tu v Viharniku ima za družbo očeto sestro, pa tudi nas je vesela zmeraj, ko pridemo. Spomin, sploh na mladost, ima še zmeraj odlična. Čisto natančno se še spomni, kako je bilo v njenih otroških letih v Nomenju, z imeni in primki vseh vaščanov vred.«

Gospa Marija pravi, da je recept za dolgo in zdravo življenje ter bistrice misli čisto

enostaven: »Nič jest, malo spat in fejest delat,« pove odločno in se zraven prav iskriko nasmehe, vesela vsakega novega dne.

Na praznik je bila posebno lepo urejena. Kako ne, ko pa ji je družina v Viharniku pripravila imenitno praznovanje s šampanjcem, torto in vsem drugim, kar sodi zraven. Čestital ji je tudi jeseniški župan Tomaž Tom Mencinger.

Za Krono ni bilo zanimanja

Radovljica – Na radovljiškem okrajnem sodišču je bila v torek prva javna dražba nepremičnin v lasti Ivanke Kristan in Grete Špindler, lastnic Penziona Krona na Zgornji Lipnici. Sodišče je za poplačilo dolgov upnikom dražilo zemljišča ter tudi sam penzion Krona s pripadajočim zemljiščem vred. Gre za nepremičnino, ocenjeno na 901 tisoč evrov, ki jo je sodišče prodajalo za nekaj manj kot 631 tisoč evrov, a zanimanja za nakup na dražbi ni bilo. Prodani sta bili le dve zemljišči – prvo v velikosti 273 kvadratnih metrov po ceni 3487 evrov in drugo v velikosti 82 kvadratnih metrov v vrednosti 1047 evrov. Obe zemljišči je v imenu države kupila Direkcija RS za ceste.

Hotel Malograjski dvor kmalu spet odprt

Kamnik – Malograjski dvor, edini Kamniški hotel, ki se ponša s štirimi zvezdicami, dvestoletno tradicijo in stilsko meščansko opremo, bo v ponedeljek znova odprl vrata. Po tem, ko so lastniki sredi poletja zaradi trajne insolventnosti razglasili stečaj, je stečajni upravitelj Igor Bončina še pred zaključkom stečajnega postopka uspel najti najemnika. Hotel, ki bo tudi v bodoče nosil ime Malograjski dvor, je najelo podjetje Porta Ilirica, ki ga vodi Mladen Mohorovič, izkušen hrvaški hotelir, ki je nad Kamnikom navdušen. Odprtje hotela bo v ponedeljek, 15. decembra, ob 17. uri.

Občina Tržič praznuje

Tržič – Slavnostna akademija ob prazniku Občine Tržič bo to soboto ob 19. uri v Kulturnem centru Tržič. Podelili bodo priznanja letošnjim občinskim nagajencem. Plaketo Občine Tržič bodo podelili prof. Janezu Šteru in operativni enoti Prostovoljnega gasilskega društva Križe. Diplomo Občine Tržič bodo prejeli kolektiv podjetja MALI-E-TIKO in Prostovoljno gasilsko društvo Jelendol - Dolina. Diplomo Občine Tržič (posameznikom) pa bodo podelili Žanu Koširju, Jožetu Klofutarju, Slavku Bohincu in Mariji Janc. Po podelitvi občinskih priznanj bo koncert Mie Žnidarič z naslovom Slovenska poezija v jazzu.

Šibek potres v bližini Škofje Loke

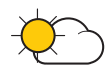
Škofja Loka – Včeraj ob 10.31 so seizmografi državne mreže potresnih opazovalnic zabeležili šibek potresni sunek, katerega žarišče je bilo v bližini Škofje Loke. Preliminarno ocenjena magnituda potresa je bila 2,2, so sporočili z Urada za seizmologijo in geologijo pri agenciji za okolje. Kot so ocenili, intenziteta potresa v širšem nadžariščnem območju ni preseгла III. stopnje po evropski potresni lestvici, potres pa so čutili le posamezni prebivalci Škofje Loke in okolice.

vremenska napoved

Danes bo precej jasno. Jutro bo hladno, ponekod po nižinah bo lahko megla. Jutri bo oblačno, čez dan bodo že možne rahle padavine. Ponekod bo zapihal jugozahodni veter. V nedeljo bo oblačno, občasno bo rahlo deževalo. Razmeroma toplo bo za ta čas.

Agencija RS za okolje, Urad za meteorologijo

PETEK

-5/6 °C

SOBOTA

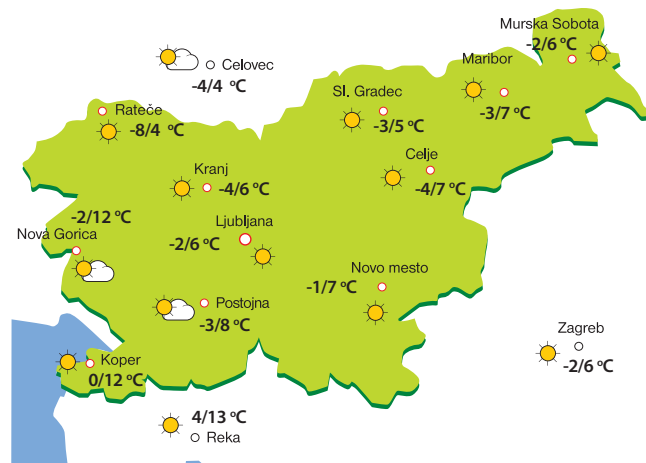

4/6 °C

NEDELJA

5/7 °C

RADIO
KRANJ 97.3E-pošta: radiokranj@radio-kranj.si
www.radio-kranj.si

04 / 28 12 220 - 051 303 505

GORENJSKI megasrček